

Banskobystrický
samosprávny kraj

Stredná odborná škola
hotelových služieb a dopravy
Zvolenská cesta č. 83
Lučenec

Zvolenská cesta č. 83, 984 01 Lučenec

soslc@soslc.sk

www.soslc.sk

Telefón 047/4323691

fax 047/4321866

Školský vzdelávací program

Poľnohospodárska výroba

Kód a názov ŠVP	42,45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka, I,II
Kód a názov ŠkVP	Poľnohospodárska výroba
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia	31. august 2021
Miesto vydania	SOŠHSaD Zvolenská cesta č. 83, 984 01 Lučenec
Platnosť ŠkVP	01. september 2021

Lučenec, 31. august 2024

Mgr. Juraj Vitek
riaditeľ SOŠ HSaD

Platnosť ŠkVP Dátum	Revidovanie Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
1.9.2021		
1.9.2023	1.9.2022	Aktualizácia kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie
		Predmet EKONOMIKA: Dodatok č. 11 zo dňa 13.12.2021 pod číslom 2021/9630:38-A2220 s účinnosťou od 1.9.2022 Aktualizácia obsahu ŠKVP v súlade s aktualizovaným Národným štandardom finančnej gramotnosti, verzia 1.2. číslo 2017-1053/10961:12-10E0 s účinnosťou od 1.9.2017
	1.9.2023	Dodatok č. 12 – MŠ, vedy, výskumu a športu SR dňa 31. 5. 2023 pod číslom 2023/5272:51-C2910 s účinnosťou od 1. 9. 2023: Vloženie poznámky „p“ pri rámcovom pláne.
1.9.2024	1.3.2024	Zmeny v ŠkVP -
		Občianska náuka – presun predmetu z 1. do 2. ročníka
		Matematika – presun predmetu z 1. do 2. ročníka
		Ekonomika – presun predmetu z 1. do 2. ročníka
		Základy poľnohospodárskej výroby – zmena počtu hodín v 2. ročníku z dvoch hodín na 3 hodiny
		Odborný výcvik – zmena počtu hodín v 1. ročníku z 20 na 26 a v 2. ročníku z 28 na 26

OBSAH

OBSAH	3
1 CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA	5
3 CHARAKTERISTIKA ŠKVP	5
3.1 Popis ŠkVP	5
3.2 Základné údaje o štúdiu	7
3.3 Organizácia výučby	8
3.4 Zdravotné požiadavky na žiaka	8
3.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci.....	9
4.1 Charakteristika absolventa.....	10
4.2 Kompetencie absolventa	10
4.3 Vzdelávacie štandardy pre učebný odbor poľnohospodárska výroba.....	14
5 RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN	17
6 VZDELÁVACIE OBLASTI	21
7 VYUČOVACIE PREDMETY	22
7.1 slovenský jazyk a literatúra	25
7.2 etická výchova	45
7.3 Stratégia vyučovania	47
7.4 náboženská výchova	55
7.5 občianska náuka	69
7.6 matematika.....	81
7.7 telesná a športová výchova	91
7.8 ekonomika	103
7.9 základy poľnohospodárskej výroby (prerobiť na 3 hodiny v 2. ročníku)	114
7.10 bezpečnosť a ochrana zdravia.....	139

7.11	odborný výcvik	152
8	PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠKVP	161
9	PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠVVP	161
10	KONTROLA A HODNOTENIE ŽIAKOV	161
11.1	Rámcové učebné plány	161
11.2	ŠTANDARDY NA ZÍSKANIE NIŽŠIEHO STREDNÉHO VZDELANIA	163
11.3	163
11.4	Anglický jazyk	167
11.5	Matematika	178
11.6	Informatika	185
11.7	Človek a príroda – fyzika, chémia, biológia	189
11.8	Človek a spoločnosť – dejepis, geografia, občianska náuka	194
12	PRÍLOHY	203
12.1	Čitateľská gramotnosť	203

1 CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Uvedené v spoločnej časti pre všetky ŠkVP

2 VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

Uvedené v spoločnej časti pre všetky ŠkVP

3 CHARAKTERISTIKA ŠKVP

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola hotelových služieb a dopravy Zvolenská 83, 984 01 Lučenec
Názov školského vzdelávacieho programu	Poľnohospodárska výroba
Kód a názov ŠVP	42,45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka, I,II
Kód a názov učebného odboru	4572 F Poľnohospodárska výroba
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	Denná

3.1 Popis ŠkVP

Do prvého ročníka nižšieho stredného odborného vzdelávania odboru 4572 F poľnohospodárska výroba môže byť prijatý uchádzač, ktorý navštevoval najmenej deväť rokov ZŠ a neukončil vzdelávací program ZŠ.

Obsahová náplň vzdelávacieho programu je orientovaná k príprave na výkon príslušných robotníckych povolání v poľnohospodárstve. Teoretické vyučovanie je organizované v priestoroch školy a praktické vyučovanie je organizované formou odborného výcviku na detašovanom pracovisku na školskom majetku. Dvojročný odbor štúdia je koncipovaný homogénne ako odbor profesijnej prípravy pre úsek poľnohospodárskej výroby so všeobecným prehľadom o celej oblasti poľnohospodárstva. Školský vzdelávací program zahŕňa základné teoretické poznatky a ich aplikáciu v praktických činnostiach odvetvia. Poznatky sú skĺbené do základov učiva z biológie rastlín, zvierat, základov technológie pestovania rastlín, chovu zvierat. Základné poznatky z biológie živočíchov a základov technológií chovu zvierat a starostlivosti o zvieratá. Učivo je doplnené o poznatky z ochrany životného prostredia, zvierat a základov poznatkov z ekonomiky. Praktické činnosti sú obmedzené na jednoduché odborné činnosti v poľnohospodárskej výrobe a niektorých službách na vidieku súvisiace s technológiou pestovania rastlín a chovu zvierat, ako aj ekonomickým využívaním poľnohospodárskej techniky pri nastavovaní, obsluhu a bežnej údržbe strojov a zariadení. Všetky praktické činnosti vychádzajú z preškolenia o dodržiavaní hygieny, bezpečnosti práce a ochrany pred požiarom na pracoviskách. Zo špecifických pestovateľských a chovateľských prác sú to jednoduché činnosti v rastlinnej výrobe,

spočívajúce v práci so základným náradím, v prácach pri zbere, uskladňovaní a konzervovaní krmív, zaobchádzaní so zvieratami a ich ošetrovaní a v prácach súvisiacich s obsluhou, úpravou a údržbou jednoduchých mechanizačných prostriedkov v poľnohospodárskej činnosti. Zároveň sú činnosti rozšírené o základné práce pri ručnom obrábaní dreva a kovov. Ďalej sú to jednoduché činnosti pri úprave verejných priestranstiev a údržbe zelene a činnosti, spočívajúce v manipulácii a údržbe jednoduchej komunálnej techniky.

Vyššie uvedené činnosti sú náplňou práce odboru, ktoré si žiaci osvojujú v rámci odbornej prípravy. V teoretickej príprave v triedach a odborných učebniach žiaci získavajú základné teoretické poznatky, vždy však v súvisi s ich reálnou aplikáciou a praktickým využitím. Vedomosti žiakov získané v teoretickom vyučovaní slúžia predovšetkým na overenie a zdôvodnenie praktických činností, technologických postupov pri výrobe produktov.

V odbornom výcviku sa utvárajú základné odborné zručnosti pre výkon jednoduchých činností, upevňujú a rozvíjajú sa v samostatnej práci žiakov pod kontrolou majstrov odbornej výchovy.

Odborná príprava žiakov v skupine odborov 45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka a uplatnenie absolventov uvedených odborov sú spojené s fyzicky náročnou prácou, často aj v sťažených podmienkach. Preto prevažná väčšina odborov v skupine 45 Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo je vhodná len pre zdravú, fyzicky a duševne zdatnú mladú populáciu. Pri ľahších fyzických postihnutiach je potrebný súhlas lekára.

Predpokladom pre prijatie do učebného odboru môže byť uchádzač, ktorý neukončil vzdelávací program základnej školy v poslednom ročníku alebo posledný ročník neukončil úspešne a zdravotné požiadavky uchádzačov o štúdium. Konkretizácia kritérií na prijímacie skúšky sú stanovené každoročne.

Škola vo výučbovej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej prípravy tak pre profesionálny život, ako aj pre život v spoločnosti a medzi ľuďmi. Výučba je orientovaná na uplatnenie autodidaktických metód (samostatné učenie a práca) hlavne pri riešení problémových úloh, tímovej práci a spolupráci. Uplatňujú sa metódy dialogické slovné formou účelovo zameranej diskusií, ktoré naučia žiakov komunikovať s druhými ľuďmi na báze ľudskej slušnosti a ohľaduplnosti. Poskytujú žiakom priestor na vytvorenie si vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú žiakov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitú medzilidských vzťahov a nevyhnutnosť tolerancie. Metódy činnostne zameraného vyučovania (praktické práce) sú predovšetkým aplikačného a heuristického typu (žiak poznáva reálny život, vytvára si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania), ktoré im pomáhajú pri praktickom poznávaní reálneho sveta a života. Aj keby boli vyučovacie metódy tie najlepšie, nemali by šancu na úspech bez pozitívnej motivácie žiakov, tzn. vnútorné potreby žiakov vykonávať konkrétnu činnosť sú tou najdôležitejšou oblasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Preto naša škola kladie veľký dôraz na motivačné činitele – zaraďovanie hier, súťaží, stimulačných a situačných metód, riešenie konfliktových situácií, verejné prezentácie prác a výrobkov a pod. Uplatňované metódy budú konkretizované na úrovni učebných osnov jednotlivých predmetoch. Metodické prístupy sú priebežne vyhodnocované a modifikované podľa potrieb a na základe skúseností vyučujúcich učiteľov.

Teoretické vyučovanie je realizované v budove školy na Zvolenskej ceste 83 v Lučenci. Praktická príprava prebieha v odborných dielňach na odlúčenom pracovisku na školskom majetku v Lučenci. Kľúčové, všeobecné a odborné kompetencie sú rozvíjané priebežne a spôsob ich realizácie je konkretizovaný v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov. Škola bude rozvíjať aj kompetencie v rámci pracovného prostredia školy napr. schopnosť autonómneho rozhodovania, komunikačné zručnosti, posilňovanie sebaistoty a

sebavedomia, schopnosť riešiť problémy a správať sa zodpovedne (umiestnime na chodbách schránku dôvery, prostredníctvom ktorej môžu žiaci zadávať otázky, vznášať protesty a pripomienky).

Školský vzdelávací program Poľnohospodárska výroba je určený pre uchádzačov s dobrým zdravotným stavom. V prípade talentovaných žiakov sa výučba bude organizovať formou individuálnych učebných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie. Pri práci so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa pristupuje s ohľadom na odporúčenie špeciálnych pedagógov a psychológov vo vzťahu na individuálne potreby žiaka, stupeň a typ poruchy, úroveň kompenzácie poruchy a možnosti školy. Učebný odbor 4572 F poľnohospodárska výroba nie je vhodný pre žiakov s mentálnym postihnutím, s vážnymi poruchami zraku a sluchu a s vážnym telesným narušením.

Činnosť školy v oblasti spoločenského a kultúrneho života je veľmi bohatá a pestrá nielen pri aktivitách súvisiacich s činnosťou školy, ale aj v mimoškolskej oblasti. Žiaci svoje odborné vedomosti a zručnosti budú prezentovať na mnohých akciách, ktoré organizujú súkromní podnikatelia, školy a firmy. Týchto aktivít sa zúčastnia aj učitelia všeobecných a odborných predmetov vo funkcii pedagogického dozoru. Samostatnosť, húževnatosť a pracovitosť našich žiakov bude ocenená tak zo strany školy, ako zo strany zamestnávateľov. Veľké množstvo záujmových krúžkov (jazykové, športové a iné) ponúkajú našim žiakom efektívne využívať svoj voľný čas.

Klasifikácia prebieha podľa klasifikačného poriadku. Výsledky žiakov sa hodnotia priebežne na základe kritérií, s primeranou náročnosťou a pedagogickým taktom. Podklady pre hodnotenie sa získavajú sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie, rôznymi metódami a prostriedkami hodnotenia, analýzou činnosti žiaka, konzultáciami s ostatnými učiteľmi vrátane výchovného poradcu a zamestnancov pedagogicko-psychologických poradní, rozhovormi so žiakom, jeho rodičmi, ale aj s inštruktormi praktickej prípravy, ktorí boli poverení praktickou inštruktážou zo strany svojho zamestnávateľa. Pri hodnotení sa využívajú kritériá hodnotenia na zabezpečenie jeho objektivity. Žiaci sú s hodnotením oboznámení.

3.2 Základné údaje o štúdiu

Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Nižšie stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Môže byť prijatý uchádzač, ktorý neukončil vzdelávací program základnej školy v poslednom ročníku alebo posledný ročník neukončil úspešne
Spôsob ukončenia štúdia:	Záverečná skúška
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	Vysvedčenie o záverečnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o záverečnej skúške
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Ako zaučení pracovníci na výkon základných manuálnych pracovných činností v štátnych, družstevných a súkromných podnikoch, v poľnohospodárskej a lesnej výrobe, v rôznych

	službách súvisiacich so životným prostredím, ochranou a tvorbou krajiny, s výrobou a rozvojom vidieka.
Možnosti ďalšieho štúdia	Na štúdium odboru vzdelávania, ktorého úspešným absolvovaním získa žiak stredné odborné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie, môže byť prijatý žiak až po úspešnom získaní nižšieho stredného vzdelania.

3.3 Organizácia výučby

Príprava v školskom vzdelávacom programe Poľnohospodárska výroba v učebnom odbore 4572 F poľnohospodárska výroba zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie a prípravu.

Teoretické vyučovanie je poväčšine organizované v priestoroch školy, konkrétne na úseku teoretického vyučovania Zvolenská cesta 83, Lučenec.

Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na oblasť poľnohospodárskej výroby. V rámci odborného výcviku žiaci získavajú teoretické a praktické zručnosti, vedomosti a návyky v pomocných činnostiach v poľnohospodárskej technológii. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Formami praktického vyučovania pre nižšie stredné odborné vzdelanie je odborný výcvik. Praktické vyučovanie je organizované formou odborného výcviku priamo na pracoviskách školského majetku, ktoré sú základom odbornej prípravy žiakov v tomto učebnom odbore. Prevádzkové podmienky umožnia žiakom podieľať sa na operáciách, ktoré priamo súvisia s poľnohospodárstvom.

Učebný odbor 4572 F poľnohospodárska výroba integruje teoretické a praktické vyučovanie. V 1. a 2. ročníku dominuje vyučovací predmet základy poľnohospodárskej výroby. Odborný výcvik je zameraný na osvojovanie si praktických zručností. Dôvodom takejto organizácie je skutočnosť, aby si žiaci precvičili a vyskúšali aj také zručnosti, situácie a javy, ktoré sa v bežnej praxi vyskytujú zriedkavo. Tieto vyučovacie aktivity prebiehajú pod dozorom učiteľa odborného výcviku.

Záverečná skúška sa koná v súlade s platnými predpismi a pedagogicko-organizačnými pokynmi MŠ SR.

3.4 Zdravotné požiadavky na žiaka

Do učebného odboru môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť potvrdil všeobecný lekár. Uchádzač so zdravotným znevýhodnením pripojí k prihláške vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor výchovy a vzdelávania.

Prijatiu uchádzačov z hľadiska zdravotného stavu prekážajú závažné nervové choroby a poruchy pohybového ústrojenstva znemožňujúce fyzickú prácu. Posudzujú sa sklony k chorobám z prechladnutia, chorobám obličiek a močových ciest, reumatizmu a alergiám. Individuálne sa posudzujú záchvatové ochorenia. Najčastejšími chorobami a ohrozeniami zdravia v dôsledku výkonu povolania sú: reumatizmus, alergie, choroby z prechladnutia, úrazy a ohrozenia zdravia pri práci s mechanizačnými prostriedkami, traktormi a inými technickými prostriedkami pri ošetrovaní a starostlivosti o zvieratá a pod.

3.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygiene práce a požiarnej ochrane je neoddeliteľnou súčasťou teoretického vyučovania a praktickej prípravy. Žiaci majú špecializovaný predmet *bezpečnosť a ochrana zdravia*. V priestoroch určených na vyučovanie žiakov sú vytvorené (podľa platných predpisov), podmienky na zaistenie bezpečnosti a hygieny práce. Je nevyhnutné preukázateľne poučiť žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dodržiavanie týchto predpisov vyžadovať.

V priestoroch určených na praktickú prípravu sú vytvorené podľa platných technických predpisov podmienky na bezpečnú prácu, dôkladne a preukázateľne oboznámiť žiakov s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s hygienickými a technickými predpismi, technickými normami, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení, používaním ochranných prostriedkov a dodržiavanie týchto predpisov kontrolovať a vyžadovať.

Žiaci majú zakázané vykonávať práce so zvýšeným nebezpečenstvom. Základnými podmienkami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa rozumie:

- dôkladne a preukázané oboznámenie žiakov s predpismi o BOZP, protipožiarными predpismi a s technologickými postupmi,
- používanie technického vybavenia, ktoré zodpovedá bezpečnostným a protipožiarным predpisom,
- používanie ochranných pracovných prostriedkov podľa platných predpisov,

Pri nástupe žiaka na štúdium sa vyžaduje pracovné oblečenie.

4 PROFIL ABSOLVENTA

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola hotelových služieb a dopravy Zvolenská 83, 984 01 Lučenec
Názov školského vzdelávacieho programu	Poľnohospodárska výroba
Kód a názov ŠVP	42,45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka, I,II
Kód a názov učebného odboru	4572 F poľnohospodárska výroba
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná

4.1 Charakteristika absolventa

Absolvent dvojročného učebného odboru 4572 F poľnohospodárska výroba je zaučený na základné robotnícke profesie v odvetví. Základné kľúčové kompetencie mu umožnia prípravu na výkon jednoduchých činností vo výrobných podmienkach pôdohospodárskej praxe, čiastočne v nevýrobných odvetviach a vo sfére služieb na vidieku. Absolvent je schopný zabezpečiť manuálne činnosti bez použitia pracovného náradia, ako aj s jeho použitím, spočívajúce vo výkone jednoduchých činností pri technologických postupoch pestovania rastlín, drevín a v chovoch hospodárskych zvierat a zveriny a pomocné služby v oblasti rozvoja vidieka a komunálnych služieb. Ovláda jednoduchú obsluhu a nastavovanie mechanizačných prostriedkov, strojov a zariadení, príslušných technológií a základné práce pri ručnom obrábaní dreva a kovov. Má pri práci na zreteli elementárne prírodovedné zákonitosti svojho odboru a vie ich využiť najmä pri ochrane zvierat a životného prostredia. Absolvent tiež disponuje základnými vedomosťami v oblasti environmentálnej výchovy. Pracovné úlohy si vie zabezpečiť s ohľadom na ekonomické hospodárenie s energiami a materiálmi pri dodržiavaní hygieny, bezpečnosti práce a ochrany pred požiarom. Ďalší rozvoj absolventa je možný vzdelávaním v trojročnom učebnom odbore, vykonaním záverečnej skúšky a získaním výučného listu.

Spôsobilosti v oblasti osobnostného rozvoja charakterizujú absolventa ako človeka s vedomím vlastnej identity, adekvátnym sebedomím a primerane rozvinutými komunikatívnymi a sociálno-interakčnými schopnosťami, v oblasti práce, sociálneho a osobného života ako iniciatívneho a zodpovedného, schopného kooperovať s inými ľuďmi, prispôbovať sa meniacim sa spoločenským a pracovným podmienkam a dostatočne motivovaného na celoživotné vzdelávanie v zmysle osvojovania si nových vedomostí a aktívneho vyhľadávania nových možností seberealizácie. Na to je absolvent vybavený adekvátnymi poznatkami, vedomosťami, zručnosťami.

Po ukončení štúdia získava osvedčenie o záverečnej skúške. Po úspešnom absolvovaní dvojročného štúdia môže pokračovať v štúdiu v akomkoľvek odbore a získať úplné stredné odborné vzdelanie. Svoju kvalifikáciu si môže ďalej zvyšovať rôznymi vzdelávacími formami, prípadne sa môže rekvalifikovať a tým zvýšiť svoje možnosti uplatnenia na trhu práce.

Pri tvorbe kompetenčného profilu sme uprednostnili hodnoty, na ktorých je postavené inkluzívne vzdelávanie. Naším cieľom je prepojenie inkluzívnych hodnôt, ktoré škola vyznáva s každodennou vzdelávacou praxou.

4.2 Kompetencie absolventa

Kľúčové kompetencie

Za kľúčové kompetencie považujeme tie, ktoré potrebujú všetci absolventi školy na svoje osobné naplnenie a rozvoj. Ich nadobudnutie podmieňuje ich budúcu zamestnateľnosť, sociálne väzby, udržateľný životný štýl, a úspešné začlenenie sa do spoločnosti.

Všetky kľúčové kompetencie majú rovnakú váhu. Kombinovanie jednotlivých kompetencií je variabilné, prekrývajú sa a nadväzujú na seba a navzájom sa podporujú vo všetkých oblastiach komplexného profilu absolventa s akcentom na proces inklúzie.

Absolvent úplného stredného odborného vzdelávania v rámci teoretického a praktického vyučovania nadobúda schopnosť rozvíjať tieto kľúčové kompetencie:

a) Gramotnosť

je schopnosť prečítať, pochopiť a interpretovať texty akéhokoľvek obsahu. Zároveň táto schopnosť podmieňuje vyjadrenie pocitov, faktov a názorov ústnou aj písomnou formou. Túto schopnosť podporuje využívanie vizuálnych, zvukových a digitálnych nosičov. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými, čo je nevyhnutnou podmienkou pre úspešný proces inklúzie v podmienkach školy.

To znamená, že absolvent dokáže:

- globálne porozumieť jednoduchému počutému alebo napísanému textu s menším počtom neznámych slov,
- porozumieť obsahu jednoduchého a krátkeho vecného textu a pochopiť z neho základné informácie,
- komunikovať relatívne plynule a zvládnuť každú komunikačnú situáciu,
- začať, udržiavať a ukončiť jednoduchú priamu komunikáciu na blízku všeobecnú a odbornú tému,
- čiastočne dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie,
- písomne vytvoriť zrozumiteľný krátky text blízky jeho záujmom a skúsenostiam.

b) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

je schopnosť implementovať matematické myslenie do bežného života. Kompetencia vo vede sa chápe ako schopnosť porozumieť a vnímať prírodné javy pomocou základných vedomostí a štandardných vedeckých metód, ako sú pozorovanie a experimentovanie. Kompetencie v technológii a inžinierstve umožňujú študentom uplatniť vedomosti a zručnosti s modernými technológiami pri uspokojovaní vlastných potrieb.

To znamená, že absolvent dokáže:

- aplikovať základné matematické postupy doma aj v práci, používať technické prístroje a nástroje a dodržiavať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri svojej práci,
- uplatňovať zásady ochrany životného prostredia doma a v práci.

c) Digitálna kompetencia

zahŕňa využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti. Jej základom je informačná a dátová gramotnosť, schopnosť komunikovať a spolupracovať pomocou digitálnych technológií. Zároveň si vyžaduje mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, digitálnu bezpečnosť, porozumenie pravidlám duševného vlastníctva.

To znamená, že absolvent dokáže:

- Chápať, ako digitálne technológie môžu prispieť ku komunikácii, ale zároveň poznať ich riziká
- pracovať s digitálnym obsahom, filtrovať, hodnotiť a zdieľať ho,
- chrániť si informácie, údaje, obsah a digitálne identity.

d) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť vlastnej sebareflexie, efektívne riadiť čas a informácie. Sociálna kompetencia predstavuje aj schopnosť zvládať zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj mentálne zdravie. Jej naplnením je podmienená schopnosť dbať o svoje zdravie, viesť život zameraný na úspešnú budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom prostredí.

To znamená, že absolvent dokáže:

- starať sa o svoje fyzické a duševné zdravie a kriticky ho vyhodnotiť,
- rozlišovať medzi zdravým a nezdravým životným štýlom a uvedomiť si nebezpečenstvo závislostí,
- vyjadriť presvedčenie, že dokáže vykonať aktivity, ktoré si naplánoval,
- preukázať, že preberá zodpovednosť za svoje skutky,
- hospodáriť so svojim pracovným časom a odovzdať prácu v časovom limite,
- podieľať sa na spoločnom výsledku práci v skupine,
- identifikovať základné učebné zdroje a s pomocou vybrať potrebné informácie.

e) Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan, ktorý sa chce zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote. Občianska kompetencia je podmienená aj znalosťou sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr. .

To znamená, že absolvent dokáže:

- vyjadriť úctu k druhým ľuďom a považovať ich za rovnocenných,
- spolupracovať s druhými na presadzovaní spoločných záujmov ,
- pochopiť zmysel demokracie, slobody, práv a zodpovednosti, opísať vplyvy propagandy,
- chápať ochranu životného prostredia.

f) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky kreatívne vyjadrujú v rôznych kultúrach prostredníctvom rôznych druhov umenia, čo je pilierom inklúzie. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto v spoločnosti.

To znamená, že absolvent dokáže:

- zaujímať sa o hodnoty, tradície a pohľad druhých ľudí na svet,
- vyjadriť svoj názor na kultúrnu rozmanitosť v spoločnosti,
- poznať miestnu a národnú kultúru a to, ako môže ovplyvňovať život jednotlivca

v rodine a komunite.

Odborné kompetencie:

a) požadované vedomosti

Absolvent má:

- používať základnú odbornú terminológiu svojho odboru,
- vysvetliť základnú podstatu biologických, chemických procesov a fyzikálnej podstaty prebiehajúcich v organizmoch rastlín, drevín a zvierat,
- pomenovať základné zásady a technologické postupy pestovania rastlín, lesov a chovu zvierat,
- rozoznať bežné druhy materiálov, surovín, krmív, hnojív, strojových súčiastok, mechanizmov a produktov výroby,
- popísať základné funkcie strojov, zariadení a liniek,
- vysvetliť pracovný postup pri ručnom obrábaní dreva a kovov v poľnohospodárskej a v lesnej výrobe,
- definovať zásady hygieny práce, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany pred požiarom,
- definovať základné zásady ochrany zvierat, rastlín, drevín a starostlivosti o životné prostredie,
- popísať základné pracovné úkony pri obsluhu výpočtovej techniky,
- určiť základný pracovný postup prác pri výkone jednoduchých činností a samostatne zorientovať sa na určenom mieste.
- vysvetliť základné pojmy z úvodu do sveta práce a trhu práce,
- vysvetliť zdroje osobných príjmov z pracovného pomeru a z podnikania, vedieť zostaviť rodinný a podnikateľský rozpočet,
- poznať ochranu pred zadlžovaním, riziká nákupov na úvery, vedieť objasniť výhody a nevýhody sporenia a investovania voľných finančných prostriedkov v čase inflácie, poznať moderné metódy platenia a bankové produkty
- vedieť eliminovať riziko vhodným poistením, poznať verejné poistenie.
- vysvetliť podstatu podnikania, živnosti a ich finančného zabezpečenia,
- poznať princípy podnikateľskej etiky
- ovládať práva a ochranu spotrebiteľa

b) požadované zručnosti

Absolvent vie:

- vykonať základné odborné činnosti v technológiách poľnohospodárskej a lesnej výroby, so zámerom zabezpečiť kvalitné výsledky, výnosy a úžitkovosť,
- praktizovať výkon odborných činností v súlade so zásadami na ochranu zvierat a životného prostredia,
- manipulovať obsluhu a nastavovanie strojov a technologických zariadení,
- vykonať jednoduché činnosti pri ošetrovaní a údržbe prístrojov, strojov zariadení a liniek, prípadne základné opravy,
- praktizovať jednoduché činnosti súvisiace s ručným obrábaním dreva a kovov v poľnohospodárskej a lesnej výrobe,
- pracovať s výpočtovou technikou,
- postupovať v zmysle zásad hygieny, bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci, ochrany pred požiarom,
- postupovať hospodárne pri manipulácii s materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami,
- dodržiavať technologickú a pracovnú disciplínu,

a) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- manuálnou zručnosťou v činnostiach konkrétneho odboru,
- adaptabilitou, kreativitou, disponibilitou, spoľahlivosťou, trpezlivosťou,
- dôslednosťou a presnosťou,
- schopnosťou spolupracovať, sebadisciplínou, mobilitou.

Obsah učiva v učebných osnovách sa v priebehu štúdia môže inovovať, upravovať a dopĺňať o nové poznatky v praxi a požiadavky zamestnávateľov.

4.3 Vzdelávacie štandardy pre učebný odbor poľnohospodárska výroba

4.3.1 TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- používať základnú odbornú terminológiu

- definovať základné pracovné činnosti pri zabezpečovaní technologických postupov pestovania rastlín, vrátane rôznych pomocných prác
- vysvetliť základnú starostlivosť o zvieratá
- popísať zásady ručného obrábania kovov a dreva
- popísať bežnú údržbu strojov a zariadení a ich základné nastavenia
- popísať zber plodín ručne, s použitím mechanizácie
- definovať zásady ochrany životného prostredia, ochrany pôdy, rastlín, zvierat
- definovať zásady hygieny a bezpečnosti práce a ochrany pred požiarom
- popísať svoje predpoklady pre výkon zvoleného povolania a možnosti ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie

Obsahové štandardy

Základy poľnohospodárskej výroby

Obsahový štandard pre základy poľnohospodárskej výroby pozostáva zo základných poznatkov o výrobných procesoch v poľnohospodárstve. Východiská odbornej problematiky spočívajú v osvojení základov biológie rastlín a živočíchov, základných zložiek prostredia pre ich rast, vývoj, výživu a ochranu. Ťažiskom vzdelávacej oblasti sú odborné poznatky z technológií pestovania rastlín, chovov hospodárskych zvierat, výroby, zberu, pozberovej úpravy a uskladnenia produktov a problematika bezpečnej prepravy v poľnohospodárskej výrobe. Súčasťou teoretických poznatkov je učivo zo základov ručného obrábania dreva a kovov. K zabezpečeniu jednoduchých a pomocných činností v poľnohospodárskej výrobe sú nevyhnutné základné poznatky z obsluhy výpočtovej techniky. Celá odborná problematika vzdelávacej oblasti je systematicky dopĺňaná poznatkami zo starostlivosti o životné prostredie, ochrany zvierat, prírody, krajiny a učivom z hygieny, bezpečnosti práce a ochrany pred požiarom a hospodárneho narábania s energiami a materiálmi.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania v Štátnom vzdelávacom programe pre skupiny odborov 45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka je problematika dodržiavania hygieny, bezpečnosti práce a ochrany pred požiarom (ďalej len bezpečnosť práce), ktorá je sprievodnou časťou celého odborného výcviku. Vo výchovno-vzdelávacom procese musí bezpečnosť práce vychádzať z platných právnych predpisov. Jej výklad musí smerovať od všeobecného učiva až po špecifické, ktoré si škola rozpracuje v školskom vzdelávacom programe na podmienky konkrétneho učebného odboru. V priestoroch, určených na vyučovanie žiakov treba podľa platných právnych predpisov vytvoriť podmienky na zaistenie bezpečnosti práce. O bezpečnosti práce musia byť poučení žiaci pred nástupom na pracovisko. Pri tvorbe obsahu vzdelávania k bezpečnosti práce sú pre školu záväzné platné právne predpisy a požiadavky na kompetencie absolventa stanovené v Štátnom vzdelávacom programe. Súčasťou kontroly dodržiavania bezpečnosti práce je aj stály a priamy odborný, pedagogický dozor.

Žiaci škôl vykonávajú odborný výcvik v súlade s platnými právnymi predpismi, školským vzdelávacím programom a v rozsahu, určenom učebnými osnovami. Nevyhnutnou súčasťou je poučenie o bezpečnosti práce k technologickým postupom v poľnohospodárskej výrobe, používanie technického vybavenia a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov. Obsahová náplň bezpečnosti práce spočíva v oboznámení žiakov s organizačným usporiadaním pracovísk školy, organizácie, kde sa odborný výcvik zabezpečuje, s pracoviskami so zvýšeným nebezpečenstvom úrazu, s

obsahom a organizáciou odborného výcviku a jeho väzbou na ostatné vyučovacie predmety. Súčasťou bezpečnosti práce je identifikácia druhov ohrozenia pri práci

4.3.2 PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vykonávať jednoduché a pomocné pracovné pri zabezpečovaní technologických postupov v poľnohospodárskej/lesnej výrobe a službách na vidieku,
- manipulovať s jednoduchým náradím v poľnohospodárskej výrobe,
- vykonať základné ručné obrábanie dreva a kovov
- zabezpečiť základnú starostlivosť o zvieratá,
- urobiť bežnú údržbu strojov a zariadení a ich základné nastavenia,
- vykonávať základné pracovné činnosti pri zabezpečovaní technologických postupov pestovania rastlín,
- urobiť zber plodín ručne, s použitím mechanizácie,
- praktizovať iné jednoduché a pomocné práce v poľnohospodárstve,
- dodržiavať zásady ochrany životného prostredia, ochrany pôdy, rastlín, zvierat,
- dodržiavať zásady hygieny a bezpečnosti práce a ochrany pred požiarom,
- smerovať svoje predpoklady pre výkon zvoleného povolania a možnosti ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie.

Obsahové štandardy

Nácvik praktických činností v poľnohospodárskej výrobe

Ťažiskom nácviku praktických činností v poľnohospodárskej výrobe sú jednoduché práce v rastlinnej a živočíšnej výrobe, základy obrábania kovov a dreva, starostlivosť o poľnohospodársku techniku, praktické oboznámenie sa s obsluhou, údržbou a opravou

jednoduchších mechanizačných prostriedkov, jednoduché práce pri pestovaní, zbere a pozberovom spracovaní plodín a produktov a jednoduché práce pri chove a ošetrovaní zvierat. Súčasťou nácviku je poučenie o dodržiavaní zásad ochrany životného prostredia, zvierat a dodržiavanie zásad hygieny, bezpečnosti práce a ochrany pred požiarom. Žiaci pri nácviku činností získajú prehľad o hodnote prístrojov, strojov a zariadení, biologického materiálu (rastlín, zvierat, drevín ap.), surovín a materiálov. Z toho vyplýva požiadavka zodpovedného prístupu k uvedeným hodnotám.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Žiaci získajú prehľad o základných ustanoveniach právnych noriem, bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, o hygiene pri práci a na pracovisku. Získajú zručnosti v ochrane majetku a spotrebiteľa, naučia sa poskytnúť prvú pomoc v prípade úrazu na pracovisku.

5 RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN

Škola	Stredná odborná škola hotelových služieb a dopravy, Zvolenská cesta 83, Lučenec		
Názov ŠkVP	POLNOHOSPODÁRSKA VÝROBA		
Kód a názov ŠVP	45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka I II		
Kód a názov študijného odboru	4572 F poľnohospodárska výroba		
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie		
Dĺžka štúdia	2 roky		
Forma štúdia	denná		
Vyučovací jazyk	slovenský		
Platí od šk. roka	2024/25		
Kategórie a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku		
	1.	2.	Spolu
Všeobecné vzdelávanie	3	2	5
slovenský jazyk a literatúra	1	-	1
etická výchova/náboženská výchova f)	1	-	1
občianska náuka g)	-	1	1
Matematika i)	-	1	1

telesná a športová výchova j)	1	-	1
Odborné vzdelávanie	30	28	58
Teoretické vzdelávanie odborné	4	5	9
ekonomika	-	1	1
základy poľnohospodárskej výroby	3	3	6
bezpečnosť a ochrana zdravia	1	1	2
Praktické vyučovanie	26	26	52
odborný výcvik l)	26	26	52
Spolu	33	33	66
Účelové kurzy			
Ochrana života a zdravia o)			
Telovýchovno – výcvikový kurz o)			
Účelové cvičenia o)			
Záverečná skúška			

2 Minimálny počet týždenných hodín je 30 (rozpätie 30 – 32 hodín)

Činnosť	1. ročník	2. ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	30
Vyučovacie bloky	2	2
Záverečná skúška j)	-	1
Časová rezerva(účelové kurzy, opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie ai.)	5	3
Účasť na odborných akciách	-	1
Spolu týždňov	40	37

Poznámky k rámcovému učebnému plánu

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum.
- V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka štúdia, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania na štúdium, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 30 hodín a maximálne 32 hodín, za celé štúdium minimálne 60 hodín a maximálne 64 hodín. Výučba v učebných odboroch sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 31,5 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podľa podmienok školy.
- e) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- f) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka.
- h) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ je predmet matematika, ktorý sa vyučuje podľa jeho účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.

- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Tento predmet možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do viachodinových celkov.
- k) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- l) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou odborného výcviku. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- m) Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie, sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej odbornej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne.
- n) Účelové kurzy sa môžu realizovať v rámci časovej rezervy v školskom roku alebo v rámci praktickej prípravy, ak konkrétny kurz priamo súvisí s obsahom učiva predmetu odborný výcvik.
- o) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v druhom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín, resp. 5 dní pri realizácii internátnou formou.

Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňuje sa jedno v každom ročníku štúdia, 6 hodín v teréne. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa jeden v 1. ročníku štúdia.
- p) „Povinnou súčasťou vzdelávacieho programu je vzdelávanie na získanie nižšieho stredného vzdelania v súlade s rámcovým učebným plánom a vzdelávacími štandardami“

Odborné vzdelávanie vedie žiakov k zvládnutiu jednoduchých úloh, úkonov a operácií v učebnom odbore, na ktorý sa pripravujú. Základným cieľom je osvojiť si vedomosti a zručnosti potrebné pre zvládnutie celého okruhu učiva, upevňovať a prehĺbovať si vedomosti, zručnosti a návyky predpísané pre zvládnutie budúceho povolania. Konečným cieľom odborného vzdelávania je viesť žiakov k tomu, aby vedeli získané vedomosti a zručnosti aplikovať v praxi. V odbornom vzdelávaní sa kladie dôraz na dodržiavanie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a ochrany pred požiarom.

Odborné vzdelávanie v učebných odboroch skupiny odborov 45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka II v štátnom vzdelávacom programe predstavuje súbor odborných poznatkov, vedomostí a zručností uvedených v profile absolventa nevyhnutných pre kvalifikované vykonávanie základných odborných činností.

Prehľad vzdelávacích oblastí

- 1) Teoretické vzdelávanie
- 2) Praktická príprava

8.1 Teoretické vzdelávanie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Teoretická časť prípravy v skupine odborov 45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka II vymedzuje spoločnú obsahovú náplň štátneho vzdelávacieho programu – výkonové a obsahové štandardy pre ekonomiku a svet práce. Špecifickú odbornú problematiku tvorí odborná príprava základov poľnohospodárskej a lesnej výroby. V teoretickej časti je zameraná na základy technologických postupov pestovania rastlín, drevín, v chovoch hospodárskych zvierat a zveriny a pomocné služby v oblasti rozvoja vidieka a komunálnych služieb. Z technickej oblasti rozvíja poznatky zo základov mechanizácie poľnohospodárskej a lesnej výroby. Teoretické vedomosti jednotlivých učebných odborov sú previazané na ochranu zvierat, životného prostredia, hospodárenie s energiami, materiálmi a dodržiavaní zásad hygieny, bezpečnosti práce a ochrany pred požiarom.

8.2 Praktická príprava

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Praktickú prípravu zabezpečuje odborný výcvik. Je zacielený na vzdelávanie žiakov v praktických činnostiach odboru štúdia. Ide o získanie, rozvoj a upevňovanie odborných zručností a návykov, utváranie odborných postojov a názorov, utváranie vzťahu žiakov k odboru štúdia, utváranie vzťahu žiakov k plneniu pracovných povinností a pocitu zodpovednosti za zverené hodnoty a výsledky svojej činnosti. Praktická príprava je zameraná na výkon manuálnych činností bez použitia pracovného náradia, ako aj s jeho použitím, pestovanie rastlín, drevín, chov hospodárskych zvierat a zveriny a pomocné služby v oblasti rozvoja vidieka a komunálnych služieb. Ďalej jednoduchú obsluhu a nastavovanie mechanizačných prostriedkov, strojov a zariadení, príslušných technológií. Praktická príprava je doplnená ja o základné práce pri ručnom obrábaní dreva a kovov. Všetky úkony v poľnohospodárskej/lesnej výrobe musia byť zabezpečené so s ohľadom na ekonomické hospodárenie s energiami a materiálmi pri dodržiavaní hygieny, bezpečnosti práce a ochrany pred požiarom.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

***Učebné osnovy
všeobecnovzdelávacích
predmetov***

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola hotelových služieb a dopravy Zvolenská 83, 984 01 Lučenec
Názov školského vzdelávacieho programu	Poľnohospodárska výroba
Kód a názov ŠVP	42,45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka, I,II
Kód a názov učebného odboru	4572 F poľnohospodárska výroba
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná

Učebné osnovy
predmetu
slovenský jazyk a literatúra

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola hotelových služieb a dopravy Zvolenská 83, 984 01 Lučenec
Názov školského vzdelávacieho programu	Poľnohospodárska výroba
Kód a názov ŠVP	42,45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka, I,II
Kód a názov učebného odboru	4572 F poľnohospodárska výroba
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná

7.1 slovenský jazyk a literatúra

Názov predmetu	slovenský jazyk a literatúra
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	1 hodina
	spolu za štúdium 33 vyučovacích hodín
Kód a názov odboru	4572 F poľnohospodárska výroba
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

7.1.1 Charakteristika predmetu

Obsah výučby slovenského jazyka a literatúry vychádza zo vzdelávacej oblasti „*Jazyk a komunikácia*“ Štátneho vzdelávacieho programu 42,45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka, I,II.Predmet slovenský jazyk a literatúra v učebnom odbore 4572 F poľnohospodárska výroba svojim obsahom nadväzuje na učivo základnej školy. Jadrom vyučovania slovenského jazyka je aktívny rozvoj vyjadrovania žiakov, ktorý sa opiera o nevyhnutné poznatky zo štylistiky a o všeobecnejšie poznanie systému jazyka, preto sú jazykové témy funkčne zaradené k slohovým témam.

Výber a štruktúra slohového učiva vychádza zo vzťahu – slohový postup – funkčný jazykový štýl – komunikatívna situácia, aby si žiak uvedomil dynamickosť a hybridnosť slohových útvarov, t.j. výskyt rovnakých slohových útvarov v rozličných funkčných štýloch, ako aj výskyt niekoľkých slohových postupov v jednom útvare alebo existenciu rovnakého slohového postupu aj útvaru. Zdôrazňuje sa produktívna štylistika (tvorba), nie verbálna definícia.

Začína sa najjednoduchším, informačným, postupom, pokračuje opisným a výkladovým slohovým postupom a končí sa praktickou rétorikou a aplikáciou poznatkov o štýle umeleckej prózy v písomnom rozprávaní. Takto sa posilňuje vzostupnosť náročnosti učiva, jeho rozvíjacia a výchovná stránka, ale aj medzipredmetové a medzizložkové vzťahy (najmä s literárnou zložkou).

Preberajú sa mnohé slohové útvary, ktoré sa už vyučovali v základnej škole, no princíp spojenia školy so životom si vyžaduje ich upevnenie a prehĺbenie o nové javy a osobné skúsenosti žiakov. Zreteľ na intelektuálnu úroveň žiaka zabezpečuje, že sa všetky postupy a útvary viac alebo menej známe zo základnej školy preberú s väčším dôrazom na samostatnú prácu žiaka (rozvoj zručností), na uplatnenie jeho osobnosti a vyjadrovanie vlastného názoru, na rozvoj jeho individuálneho štýlu. Posilňuje sa rozvíjanie ústneho prejavu. V obsahu učiva jednotlivých ročníkov sa to konkretizuje tak, že druhú časť každej témy tvoria námety na ústne a písomné cvičenia.

Výber a štruktúra jazykového učiva umožňuje hlbšie poznať systém jazyka a jeho jednotlivé roviny, takže vedomosti žiakov budú odrážať všeobecnejšie zákonitosti jazyka. Takéto vedomosti majú väčšiu inštrumentálnu hodnotu pre jazykovú prax ako ovládanie množstva jednotlivostí. Vedomosti sa tak stanú kľúčom na porozumenie jazykového diania v spoločnosti, účinným poradcom v jazykovej praxi a základom ďalšieho vzdelávania.

Vo výbere a štruktúre učiva sa výrazne prejavuje zreteľ na rozvoj vyjadrovania žiakov ustavičným dôrazom na diferenciaciu jazykových prostriedkov z hľadiska spisovnosti

a slohovej platnosti. Tento zreteľ sledujú aj štylizované a textové cvičenia, ktoré sa organicky začleňujú do systému cvičení tam, kde to vyžaduje charakter učiva. Zreteľ na všestrannú výchovnosť sa uplatňuje v celom jazykovom vyučovaní, najmä vo všeobecných poznatkoch o jazyku, ktoré sú záverečným jazykovým vzdelávaním v strednej škole.

Výber a štruktúra obsahu posilňuje učebný predmet tak vo vzťahu k základnej škole, ako aj vo vzťahu k ostatným učebným predmetom. Integruje ich najmä praktickým výcvikom metód samostatného štúdia (konspektovanie, excerpovanie) a výskumných metód, rozvíjaním vecného a odborného (terminologického) vyjadrovania, logického a tvorivého myslenia. Obsah slohových prác žiakov súvisí s aktuálnymi problémami života našej spoločnosti a čerpá z oblasti ostatných učebných predmetov, nemá však tieto predmety nahrádzať.

Klasifikované písomné práce

Klasifikované písomné práce sú trojaké: kontrolné slohové práce, cvičené slohové práce a diktáty.

Kontrolné slohové práce sa píše v 1. ročníku dve za školský rok (jedna za polrok), jedna je školská, jedna je domáca (prípadne sú obidve školské). Na školskú prácu sú vymedzené dve hodiny (jedna na napísanie práce a jedna na jej opravu); na domácu prácu sú určené dve hodiny na rozbor a opravu. Kontrolná práca je všestrannou jazykovou skúškou, pričom sa dbá i na jej úpravu. Pri vypracovaní môžu žiaci používať normatívnu pravopisnú príručku a normatívny slovník. Klasifikuje sa jednou známku, ktorá celkovo zhodnotí vecnú, kompozičnú, štylizovanú, gramatickú a pravopisnú stránku práce. Odchylná kvalita niektorej stránky sa môže vyjadriť slovnou poznámkou. Na rozbor a opravu sa venuje jedna hodina a využíva sa na individuálnu prácu so žiakmi, prípadne na precvičovanie javov, ktoré si podľa výsledkov zasluhujú pozornosť.

Cvičné slohové práce sú všetky slohové útvary v danom ročníku, t.j. aj také, ktoré budú uložené ako kontrolná slohová práca, najmä však praktické administratívne útvary. Učiteľ nemusí všetky cvičné práce klasifikovať každému žiakovi (výberová klasifikácia). Prihliada sa predovšetkým na kompozičnú a štylizovanú stránku práce. Cvičná písomná práca sa zväčša vypracuje v škole, doma sa prípadne dokončí, môže však byť aj domáca (podľa problematiky).

Diktáty sa píše v prvom ročníku jeden za polrok a všetky sa klasifikujú. Text sa vyberá podľa potreby a podľa vospelosti žiakov (100-120 slov). Preberanie javov, v ktorých žiaci robia chyby, sa postupne zaraďuje do jednotlivých vyučovacích hodín jazyka.

Písanie, rozbor a hodnotenie cvičených slohových prác a diktátov je súčasťou bežných vyučovacích hodín.

Cieľom vyučovania **literatúry** je aktívne sa podieľať na intelektuálnom, citovom a mravnom rozvoji žiakov, tvorbe harmonicky rozvinutého človeka. Osvojené vedomosti, zručnosti a návyky by sa mali stať východiskom pre ďalšie vzdelávanie a sebavzdelávanie a základom pre aktívny celoživotný kontakt s literatúrou a umením.

Základným prostriedkom realizácie tohto cieľa je literárno-umelecké dielo, jeho čítanie a interpretácia, ktorá je založená na pochopení významu textu, jeho zmyslu a vnútornom citovom prežívaní estetických a myšlienkových hodnôt, ktoré sú v diele

Literatúra, ako relatívne samostatná súčasť predmetu slovenský jazyk a literatúra, patrí k predmetom spoločenskovedným s výrazne esteticko-výchovným zameraním. Jej vyučovanie prebieha v úzkej súčinnosti s jazykovou výchovou, hlavne s jej slohovou zložkou. Obsah literatúry tvorí didakticky usporiadaný súbor vybraných diel a ukážok zo slovenskej, českej a svetovej literatúry, ktorú žiaci poznávajú hlavne čítaním alebo počúvaním a ktorú si

zväčša osvojujú ich interpretáciou. Systém literárnovedných, t.j. literárnoteoretických, historických a kritických poznatkov potrebných: k poznávaniu a pochopeniu štruktúry, významu a funkcie literárneho diela, jeho genézy a recepcie; k poznávaniu a pochopeniu podstaty a funkcie literatúry, zákonitosti vývoja a princípov literárno-estetickéj komunikácie medzi literárnym dielom a čitateľom. Systém činností (percepčných, čitateľských, intelektuálnych, tvorivých a ďalších) potrebných k osvojeniu literárnych umeleckých diel a literárnovedných poznatkov.

Vedný základ obsahu literárneho vyučovania tvoria vybrané diela slovenskej, českej a svetovej literatúry (ukážky z nich) a vybrané literárnovedné poznatky, pojmy a fakty. Pri práci s nimi si žiaci osvojujú vedomosti, zručnosti a metodické postupy, pomocou ktorých môžu prenikáť do zložitej výstavby literárneho diela, odhaľovať jeho významy a zmysel. V činnostiach, ktoré žiaci vo vyučovaní a v príprave vykonávajú sa rozvíjajú aj ich schopnosti.

Účinnosť vyučovania je závislá na odbornej a metodickej pripravenosti učiteľa, na jeho riadiacich a organizačných schopnostiach a jeho tvorivosti. Všetky tieto faktory spolu s aktivitou žiakov a ich prístupom k práci spoluurčujú kvalitu dosiahnutých výchovno-vzdelávacích výsledkov a spôsob, akým sa tieto výsledky dosahujú, t.j. či v učebných činnostiach žiakov dochádza k žiaducemu mnohostrannému rozvíjaniu ich osobnosti, alebo len k rozvíjaniu niektorej z jej stránok. Vo vlastnom vyučovacom procese – z hľadiska efektívnosti jeho riadenia – potom kľúčovú úlohu zohrávajú vyučovacie metódy. V súlade s úsilím aktivizovať činnosť žiakov na hodinách a rozvíjať ich samostatnosť sa pri rozbere a výklade literárneho diela najlepšie uplatní heuristicky rozhovor, problémové vyučovanie s jeho rôznymi modifikáciami a skupinová práca.

Tým, že sa do popredia záujmu v školskej práci dostáva sémantická a štruktúrna výstavba literárneho diela, nadobúdajú vo vyučovaní na význame metódy a formy priamej práce s literárnym textom. Ťažisko práce s literárnym textom vo vyučovaní spočíva v jeho interpretácii, ktorú chápeme ako relatívne komplexný rozbor a výklad literárneho textu.

Literárnovedné poznatky si žiaci osvojujú prostredníctvom učiteľovho výkladu, samostatným štúdiom a pri interpretácii konkrétnych literárnych diel. Na základe poznatkov z literárnej histórie by mali žiaci získať predstavu o vývoji národných literatúr a svetovej literatúry v ich základných smeroch a vzťahoch. Zmyslom osvojovania literárnoteoretických a literárnokritických poznatkov je získať také vedomosti a zručnosti, ktoré umožnia literárny text analyzovať, hodnotiť a hodnotiace stanoviská opierať o objektívne fakty a poznatky. Pri objasňovaní literárnych problémov je potrebné sa v maximálnej miere opierať o čitateľské skúsenosti žiakov.

Rozvoju osobnosti účinne napomáha transfer a integrácia poznatkov, zručností, ale i postojov, záujmov, hodnotových orientácií, ktoré žiaci získavajú v iných predmetoch a činnostiach. Pre hlbšie pochopenie vývoja literatúry a jej spojenia so životom spoločnosti sú dôležité najmä dejepisné poznatky, ako aj poznatky z filozofie, sociológie, estetiky, etiky a pod. Pri práci s dielami svetovej literatúry sa výrazne uplatnia medzipredmetové vzťahy s cudzími jazykmi. I keď na hodinách literatúry pracujeme prevažne s literárnymi textami, pri výklade jednotlivých kultúrnych epoch hľadáme oporu i v ostatných druhoch umenia, ktoré sú predmetom špecializovaného záujmu ďalších estetickových disciplín. Predpokladom pochopenia literárneho diela sú hlboké vedomosti o jazyku, ktoré žiaci získavajú v rámci celého jazykového vyučovania. Tam, kde obsah na vyučovanie literatúry nie je časovo synchronizovaný s ostatnými predmetmi, je možné ich poznatky využiť pri systematizácii učiva na konci ročníka a pri záverečnej syntéze učiva.

K rozširovaniu poznatkov a k prehľbovaniu záujmov žiakov o literatúru prispievajú najmä literárne exkurzie, návštevy literárnych múzeí a expozícií, besedy so spisovateľmi, besedy o divadelných a filmových predstaveniach, televíznych inscenáciách, výstavách a pod. Svoje literárne zručnosti a schopnosti môžu žiaci aktívne rozvíjať v záujmových literárnych krúžkoch (čitateľských, recitačných, dramatických, krúžkoch pre vlastnú tvorbu a iných).

Špecifickosť vyučovania literatúry vyžaduje venovať zvýšenú pozornosť otázkam hodnotenia a klasifikácie. Učiteľ hodnotí nielen žiakove vedomosti, ale najmä jeho zručnosti a schopnosti samostatne pracovať s literárnym textom, samostatne a tvorivo literárne myslieť. V súlade s tým treba viesť žiakov k tomu, aby sa nezamerali len na reprodukovanie učebníc, ale aby sa pokúšali o formuláciu vlastných súdov, opretých však o vlastnú čitateľskú skúsenosť i o získané poznatky. Učiteľ hodnotí tiež záujem žiakov o literatúru a ich účasť na kultúrnom živote.

Výučba bude prebiehať v bežnej triede. Pomer jazykového a literárneho učiva bude 1:1. V rámci výučby sa uskutoční beseda so spisovateľom a návšteva Domu Matice slovenskej v Lučenci pri príležitosti aktuálnej expozície.

7.1.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľ vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra v učebnom odbore 4524 H agromechanizátor, opravár zahŕňa tieto zložky: poznávaciu, rozvíjaciú a výchovnú. Vo vyučovacom procese sú neoddeliteľné, navzájom vnútorne súvisia. V učebných osnovách sú jednotlivé cieľové zložky formulované tak, aby mohli byť aj kritériom hodnotenia výsledkov.

Cieľom vyučovania literatúry je aktívne sa podieľať na intelektuálnom, citovom a mravnom rozvoji žiakov, tvorbe harmonicky rozvinutého človeka. Osvojené vedomosti, zručnosti a návyky by sa mali stať východiskom pre ďalšie vzdelávanie a sebavzdelávanie a základom pre aktívny celoživotný kontakt s literatúrou a umením.

Základným prostriedkom realizácie tohto cieľa je literárno-umelecké dielo, jeho čítanie a interpretácia, ktorá je založená na pochopení významu textu, jeho zmyslu a vnútornom citovom prežívaní estetických a myšlienkových hodnôt, ktoré sú v diele obsiahnuté. Účinok výchovno-vzdelávacieho pôsobenia prostredníctvom literatúry a umenia by sa mal prejavovať pri utváraní plnohodnotného spôsobu života, voľbe správnej životnej cesty, orientácii vo vlastnom živote a jeho problémoch, sebarealizácii v demokratickej a humánnej spoločnosti.

7.1.3 Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Vo vyučovacom predmete *slovenský jazyk a literatúra* využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

- riešiť rozmanité komunikačné, spoločenské a pracovné situácie,
- zvoliť komunikatívnu stratégiu adekvátnu komunikačnému zámeru, podmienkam a normám komunikácie,
- používať vhodné jazykové prostriedky (zvukové, verbálne, neverbálne, rečová etika) a reagovať na vopred nenacvičenú situáciu,
- vyjadrovať vhodným spôsobom svoj úmysel, prezentovať sám seba, podávať a získavať ústne alebo písomne požadovanú alebo potrebnú informáciu všeobecného alebo odborného charakteru, zapájať sa do diskusie, obhajovať svoj názor, pohotovo reagovať na nepredvídané situácie (otázka, rozhovor, anketa), uplatňovať verbálne

a neverbálne prostriedky, spoločenskú a rečovú etiku a zdôvodňovať zvolené riešenie komunikačnej situácie

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- získať informácie z prečítaného a vypočítaného textu (určiť hlavnú tému alebo myšlienku textu,
- rozlíšiť základné a vedľajšie informácie), dokázať text zaradiť do niektorých z funkčných štýlov, orientovať sa v jeho stavbe,
- vedieť spracovať výpisky z textu a dokázať ho primerane reprodukovat' a interpretovať, vyjadrovať sa k odbornej problematike, s využitím popisných výkladových a úvahových postupov, vyhľadávať informácie všeobecného a odborného charakteru, pracovať s príručkami,
- uvádzať správne bibliografické údaje a citáty, spracovať písomné informácie najmä odborného charakteru,
- pracovať s Pravidlami pravopisu a inými jazykovými príručkami,

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- a) získavať informácie využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú študenti v danom okamihu k dispozícii,
- b) zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu danej situácie alebo osvojeniu si nových poznatkov

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- vytvoriť si pozitívny vzťah k literárnemu umeniu, založený na interpretácii ukážok z umeleckých diel, na osvojení podstatných literárnych faktov, pojmov a poznatkov,
- vybrať a rozvíjať záujem o literatúru, tolerovať žánre a druhy, najmä tie, ktoré sú v popredí jeho záujmu,
- vytvoriť vlastné malé literárne dielka (napr. báseň, poviedku).
- uvedomovať si svoju národnú príslušnosť a mať ochoturešpektovať prácu iných ľudí

7.1.4 Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Úvod do slovenského jazyka	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou Samostatné štúdium s využitím techniky
Informačné žánre	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou Samostatné štúdium s využitím techniky
Odborný štýl	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou Samostatné štúdium s využitím techniky
Slovná zásoba, zvuková modulácia reči	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou Samostatné štúdium s využitím techniky
Štýly verejného styku	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou Samostatné štúdium s využitím techniky
Upevňovanie pravopisnej a gramatickej správnosti	Fixačné metódy- písomné opakovanie, s využitím učebnice	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou Samostatné štúdium s využitím techniky
Kontrolná slohová práca a jej oprava	Fixačné metódy- písomné opakovanie	Frontálna a individuálna práca žiakov

Úvod do literárnej výchovy	<p>Informačnéreceptívna - výklad</p> <p>Reproduktívna – riadený rozhovor</p> <p>Heuristická - rozhovor, riešenie úloh</p>	<p>Frontálna výučba</p> <p>Frontálna a individuálna práca žiakov</p> <p>Práca s knihou</p> <p>Samostatné štúdium s využitím techniky</p>
Staršia slovenská literatúra	<p>Informačnéreceptívna - výklad</p> <p>Reproduktívna – riadený rozhovor</p> <p>Heuristická - rozhovor, riešenie úloh</p>	<p>Frontálna výučba</p> <p>Frontálna a individuálna práca žiakov</p> <p>Práca s knihou</p> <p>Samostatné štúdium s využitím techniky</p>
Humanizmus a renesancia	<p>Informačnéreceptívna - výklad</p> <p>Reproduktívna – riadený rozhovor</p> <p>Heuristická - rozhovor, riešenie úloh</p>	<p>Frontálna výučba</p> <p>Frontálna a individuálna práca žiakov</p> <p>Práca s knihou</p> <p>Samostatné štúdium s využitím techniky</p>
Klasicizmus v slovenskej literatúre	<p>Informačnéreceptívna - výklad</p> <p>Reproduktívna – riadený rozhovor</p> <p>Heuristická - rozhovor, riešenie úloh</p>	<p>Frontálna výučba</p> <p>Frontálna a individuálna práca žiakov</p> <p>Práca s knihou</p> <p>Samostatné štúdium s využitím techniky</p>
Romantizmus	<p>Informačnéreceptívna - výklad</p> <p>Reproduktívna – riadený rozhovor</p> <p>Heuristická - rozhovor, riešenie úloh</p>	<p>Frontálna výučba</p> <p>Frontálna a individuálna práca žiakov</p> <p>Práca s knihou</p> <p>Samostatné štúdium s využitím techniky</p>
Realizmus v slovenskej literatúre	<p>Informačnéreceptívna - výklad</p> <p>Reproduktívna – riadený rozhovor</p> <p>Heuristická - rozhovor, riešenie úloh</p>	<p>Frontálna výučba</p> <p>Frontálna a individuálna práca žiakov</p> <p>Práca s knihou</p> <p>Samostatné štúdium s využitím techniky</p>
Literárna moderna	<p>Informačnéreceptívna - výklad</p> <p>Reproduktívna – riadený rozhovor</p> <p>Heuristická - rozhovor, riešenie úloh</p>	<p>Frontálna výučba</p> <p>Frontálna a individuálna práca žiakov</p> <p>Práca s knihou</p> <p>Samostatné štúdium s využitím techniky</p>
Slovenská literatúra medzi dvoma svetovými vojnami	<p>Informačnéreceptívna - výklad</p> <p>Reproduktívna – riadený rozhovor</p>	<p>Frontálna výučba</p> <p>Frontálna a</p>

	Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	individuálna práca žiakov Práca s knihou Samostatné štúdium s využitím techniky
Slovenská literatúra po roku 1945	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Práca s knihou Samostatné štúdium s využitím techniky

7.1.5 Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Úvod do slovenského jazyka	Ballay, Dostálová, Olgajová : Slovenský jazyk pre dvojročné a trojročné učebné odbory SOU, SPN, ISBN 80-10-00608-4	Dataprojektor PC Magnetická tabuľa	Nástenná tabuľa slovenskej gramatiky	Internet
Informačné žánre	Ballay, Dostálová, Olgajová : Slovenský jazyk pre dvojročné a trojročné učebné odbory SOU, SPN, ISBN 80-10-00608-4	Dataprojektor Tabuľa	Názorné ukážky administratívnych tlačív. Noviny, časopisy	
Upevňovanie pravopisnej a gramatickej správnosti	Ballay, Dostálová, Olgajová : Slovenský jazyk pre dvojročné a trojročné učebné odbory SOU, SPN, ISBN 80-10-00608-4	Dataprojektor Tabuľa Pc	Pravidlá slovenského pravopisu, Krátky slovník slovenského jazyka, Nástenná tabuľa slovenskej gramatiky	
Úvod do literárnej výchovy	čítanka pre 1.ročník dvojročných a trojročných učebných odborov SOU Ihnátková, Kopálová : Literatúra a , SPN, ISBN 80-10-00596-7	Dataprojektor Tabuľa	Poetický slovník	Knižnica
Staršia slovenská literatúra	čítanka pre 1.ročník dvojročných a trojročných učebných odborov SOU Ihnátková, Kopálová : Literatúra a , SPN, ISBN 80-10-00596-7	Tabuľa	Učebné pomôcky pre študentov ZŠ a SŠ z edície POPULART, Portréty autorov, Obrazový materiál	Knižnica

Humanizmus a renesancia	čítanka pre 1.ročník dvojročných a trojročných učebných odborov SOU Ihnátková, Kopálová : Literatúra a , SPN, ISBN 80-10-00596-7	Tabuľa	Učebné pomôcky pre študentov ZŠ a SŠ z edície POPULART, Portréty autorov, Obrazový materiál	Knižnica
Klasicizmus v slovenskej literatúre	čítanka pre 1.ročník dvojročných a trojročných učebných odborov SOU Ihnátková, Kopálová : Literatúra a , SPN, ISBN 80-10-00596-7	Tabuľa	Učebné pomôcky pre študentov ZŠ a SŠ z edície POPULART, Portréty autorov, Obrazový materiál	Knižnica
Romantizmus	čítanka pre 1.ročník dvojročných a trojročných učebných odborov SOU Ihnátková, Kopálová : Literatúra a , SPN, ISBN 80-10-00596-7	Dataprotektor Tabuľa	Učebné pomôcky pre študentov ZŠ a SŠ z edície POPULART, Portréty autorov, Obrazový materiál	Knižnica
Odborný štýl	Ballay, Dostálová, Olgajová : Slovenský jazyk pre dvojročné a trojročné učebné odbory SOU, SPN, ISBN 80-10-00608-4	Dataprotektor Tabuľa CD - prehrávač	Literárne ukážky	Internet
Slovná zásoba, zvuková modulácia reči	Ballay, Dostálová, Olgajová : Slovenský jazyk pre dvojročné a trojročné učebné odbory SOU, SPN, ISBN 80-10-00608-4	Tabuľa	Nástenná tabuľa slovnej zásoby Krátky slovník slovenského jazyka	Internet
Realizmus v slovenskej literatúre	Ihnátková, Poci: Literatúra a čítanka pre 2.ročník trojročných a dvojročných SOU, SPN, ISBN 80-08-02634-0	Tabuľa	Učebné pomôcky pre študentov ZŠ a SŠ z edície POPULART, Portréty autorov	Internet Knižnica
Literárna moderna	Ihnátková, Poci: Literatúra a čítanka pre 2.ročník trojročných a dvojročných SOU, SPN, ISBN 80-08-02634-0	Tabuľa	Učebné pomôcky pre študentov ZŠ a SŠ z edície POPULART, Portréty autorov, Obrazový materiál	Internet Knižnica
Štýly verejného styku	hnátková, Poci: Literatúra a čítanka pre 2.ročník trojročných a dvojročných SOU, SPN, ISBN 80-08-02634-0	CD-prehrávač DVD-prehrávač	Obrazový materiál Odborné časopisy	Internet Knižnica
Slovenská literatúra medzi dvoma vojnami	Nemčok, Olgajová: Literatúra a čítanka pre 3.ročník trojročných učebných odborov SOU, SPN, ISBN 80-10-00656-4	Tabuľa	Učebné pomôcky pre študentov ZŠ a SŠ z edície POPULART, Portréty autorov, obrazový materiál	Internet Knižnica
Slovenská literatúra po roku 1945	Nemčok, Olgajová: Literatúra a čítanka pre 3.ročník trojročných učebných odborov SOU, SPN, ISBN 80-10-00656-4	Tabuľa DVD-prehrávač	Učebné pomôcky pre študentov ZŠ a SŠ z edície POPULART, Portréty autorov, obrazový materiál	Internet Knižnica

7.1.6 Rozpis učiva predmetu slovenský jazyk a literatúra

ROZPIS UČIVA PREDMETU: <i>SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA</i>				Ročník: <i>PRVÝ</i> 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Jazyková zložka	17					
Úvod do slovenského jazyka	1		Žiak má:	Žiak:		

Úvod do predmetu Jazykové prostriedky a náuka o jazyku	1	Dejepis	<p>pochopiť význam štúdia slovenského jazyka</p> <p>vymenovať jazykové prostriedky a vedieť ich správne použiť</p>	<p>pochoпил význam štúdia slovenského jazyka</p> <p>vymenoval jazykové prostriedky a vedel ich správne použiť</p>	<p>Ústne frontálne skúšanie</p> <p>Písomné skúšanie</p>	<p>Ústne odpovede</p> <p>Neštandardizovaný didaktický test</p>
Informačné žánre	1		Žiak má:	Žiak:		

Informačné žánre, s Plagát, pozvánka, inzerát, reklama Objednávka, urgencia, reklamá	1	Občianska náuka	naučiť sa tvoriť bežné typy vytvoriť samostatne uvedené informačné žánre vedieť sformulovať a napísať žiadosť informačných žánrov vedieť sformulovať a napísať žiadosť	naučil sa tvoriť bežné typy informačných žánrov vytvoril samostatne uvedené informačné žánre vedel sformulovať a napísať žiadosť	Ústne frontálne skúšanie	Ústne odpovede
Odborný štýl	2					
Opis pracovného postupu Charakteristika	1 1		vedieť aplikovať znaky odborného štýlu v opisnom slohovom postupe	vedel aplikovať znaky odborného štýlu v opisnom slohovom postupe	Písomné skúšanie	Písomné skúšanie
Slovná zásoba, zvuková modulácia	2					
Slovná zásoba Zvuková modulácia reči	1 1		vedieť prakticky používať štandardnú slovnú zásobu správne použiť v rečovom prejave zvukovú moduláciu reči	vedel prakticky používať štandardnú slovnú zásobu správne použil v rečovom prejave zvukovú moduláciu reči	Ústne skúšanie	Ústne skúšanie
Štýly verejného styku	5					
Príhovor, príležitostný prejav	1		Článok I. vytvoriť samostatne uvedené	Článok II. vytvor il samostatne	Písomné skúšanie	Písomné odpovede

Vysvetľovanie, výklad, prednáška, Recenzia, fejtón, interview, reportáž Zábavné žánre – humoreska, anekdota, žart, bájka Žiadosť, životopis	1 1 1 1		žánre napísať štruktúrovaný životopis a sformulovať žiadosť do zamestnania	uvedené žánre napísal štruktúrovaný životopis a sformulovať žiadosť do zamestnania		
Upevňovanie pravopisnej a gramatickej správnosti	2		Žiak má:	Žiak:		
Písanie i-y v domácich a cudzích slovách, písanie veľkých písmen Tvorenie jednoduchých viet a súvetí	1 1		zvládať správne písanie i/y v slovách domáceho a cudzieho pôvodu tvoriť jednoduché vety, pochopiť rozdiel medzi jednoduchou vetou a súvetím	zvládol správne písanie i/y v slovách domáceho a cudzieho pôvodu tvoril jednoduché vety a pochopil rozdiel medzi jednoduchou vetou a súvetím	Ústne frontálne skúšanie Ústne frontálne skúšanie	Ústne odpovede Skupinová práca
Kontrolná slohová práca a jej oprava	4		Žiak má:	Žiak:		
1. kontrolná slohová práca, rozbor a oprava	2		vedieť vytvoriť požadovaný sloh. útvar	vedel vytvoriť požadovaný sloh. útvar	Písomné skúšanie	Písomné odpovede
2. kontrolná slohová práca, rozbor a oprava	2		pri oprave slohovej práce pochopiť nedostatky a vedieť	pri oprave slohovej práce pochopil		

			ich opraviť	nedostatky a vedel ich opraviť		
Literárna zložka	16					
Úvod do literárnej výchovy	1		Žiak má:	Žiak:		
Literatúra ako umenie, literárne a iné umelecké druhy, literárne útvary a žánre, periodizácia slovenskej literatúry	1	Dejepis	rozlišovať literárne druhy a priradiť k nim žánre zaradiť jednotlivé literárne obdobia podľa spoločensko-historického vývoja	rozlišoval literárne druhy a priradil k nim žánre zaradil jednotlivé literárne obdobia podľa spoločensko-historického vývoja	Ústne frontálne skúšanie	Ústne odpovede
Staršia slovenská literatúra	1		Žiak má:	Žiak:		
Staroslovienska literatúra. Výber, čítanie a analýza ukážok.	1	Dejepis	pochopiť význam staroslovienskej literatúry pre náš kultúrny vývoj aplikovať pri analýze textu svoje vedomosti	pochoopil význam staroslovienskej literatúry pre náš kultúrny vývoj aplikoval pri analýze textu svoje vedomosti	Ústne frontálne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Didaktický test
Humanizmus a renesancia v európskej literatúre	1		Žiak má:	Žiak:		

D. Alighieri, Francesco Petrarca, Giovanni Boccaccio, M. de Cervantes W. Shakespeare - Hamlet	1	Dejepis Anglický jazyk	vysvetliť znaky humanizmu a renesancie aplikovať pri analýze textov svoje vedomosti hodnotiť myslenie a konanie hrdinov cez umelecký text	vysvetlil znaky humanizmu a renesancie aplikoval pri analýze textov svoje vedomosti hodnotil myslenie a konanie hrdinov cez umelecký text	Ústne frontálne skúšanie Ústne skúšanie	Ústne odpovede Skupinová práca
Klasicizmus v slovenskej literatúre	1		Žiak má:	Žiak:		
A. Bernolák – prvý kodifikátor spisovnej slovenčin	1	Dejepis Občianska náuka	zdôvodniť význam uzákonenia spisovnej slovenčiny	zdôvodnil význam uzákonenia spisovnej slovenčiny	Ústne frontálne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Skupinová práca
Romantizmus	1		Žiak má:	Žiak:		
Slovenská romantická literatúra – E.Štúr	1	Dejepis	charakterizovať obdobie romantizmu na Slovensku a tvorbu E.Štúra	charakterizoval obdobie romantizmu na Slovensku a tvorbu E.Štúra	Ústne frontálne skúšanie	Ústne odpovede

Realizmus v slovenskej literatúre	4		Žiak má:	Žiak:		
Realizmus v slovenskej literatúre, P.O.Hviezdoslav – lyrika, epika, dráma	1	Dejepis Etická výchova Občianska náuka	charakterizovať obdobie a vymenovať jeho znaky	charakterizoval obdobie a vymenovať jeho znaky	Písomné skúšanie Ústne skúšanie	Skupinová práca Ústne odpovede
M.Kukučín – poviedky, románová tvorba	1		hodnotiť myslenie a konanie hrdinov cez umelecký text	hodnotil myslenie a konanie hrdinov cez umelecký text		
B.S.Timrava –	1		zdôvodniť protivojnový postoj v literárnych dielach autorov	zdôvodnil protivojnový postoj v literárnych dielach autorov		
J.G.Tajovský – poviedkydramatická tvorba	1					
Literárna moderna	1		Žiak má:	Žiak:		
Slovenská literárna moderna – I.Krasko	1	Dejepis Občianska náuka	charakterizovať moderné umelecké smery nájsť znaky symbolizmu v umeleckom texte	charakterizoval moderné umelecké smery našiel znaky symbolizmu v umeleckom texte	Ústne frontálne skúšanie	Ústne odpovede Skupinová práca
Slovenská literatúra medzi dvoma svetovými vojnami	4		Žiak má:	Žiak:		
Poézia – J.Smrek, L. Novomeský	1	Dejepis	charakterizovať obdobie medzi dvoma svetovými vojnami	charakterizoval obdobie medzi dvoma svetovými vojnami	Ústne skúšanie Písomné	Ústne odpovede

Próza – J.C.Hronský	1	Občianska náuka	orientovať sa v prehľade literárnych smerov, autorov, diel	orientoval sa v prehľade literárnych smerov, autorov, diel	skúšanie	Didaktický test
M.Urban	1					
D. Chrobák, M. Figuli	1					
Slovenská literatúra po roku 1945	2		Žiak má:	Žiak:		
F. Hečko, V. Mináč	1	Dejepis	hodnotiť myslenie a konanie hrdinov cez umelecký text	hodnotil myslenie a konanie hrdinov cez umelecký text	Ústne frontálne skúšanie	Ústne odpovede
R. Jašík	1	Občianska náuka	zdôvodniť protivojnový postoj autorov	zdôvodnil protivojnový postoj autorov	Písomné skúšanie	Didaktický test Práca vo dvojiciach

7.1.7 Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri hodnotení používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v Klasifikačnom poriadku školy.

Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov.

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Predmetová komisia sa dohodla aj na ďalších pokynoch na hodnotenie.

Pravopisné cvičenia sa hodnotia podľa stupnice: 0-1-1, 2-4-2,5-7-3,8-10-4,11-...-5.

Priebežné kontrolné práce a didaktické testy sa hodnotia percentuálne alebo bodovo podľa stupnice: 100-88%-1, 87-76%-2, 75-50%-3,

49-30%-4, 29-0%-5.

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
5	4	3	2	1-0	39-37	36-28	27-17	16-9	8-0
6	5	4	3-2	1-0	40-37	36-29	28-17	16-9	8-0
7	6	5-4	3-2	1-0	41-38	37-30	29-18	17-10	9-0
8	7-6	5-4	3-2	1-0	42-39	38-31	30-18	17-10	9-0
9	8-7	6-5	4-3	2-0	43-40	39-32	31-19	18-10	9-0
10	9-8	7-5	4-3	2-0	44-41	40-32	31-19	18-10	9-0
11	10-8	7-6	5-3	2-0	45-42	41-33	32-20	19-10	9-0
12	11-9	8-6	5-3	2-0	46-43	42-34	33-20	19-11	10-0
13	12-10	9-7	6-3	2-0	47-44	43-34	33-20	19-11	10-0
14	13-10	9-7	6-3	2-0	48-45	44-35	34-21	20-11	10-0
15-14	13-10	9-8	7-4	3-0	49-46	45-36	35-21	20-11	10-0
16-15	14-11	10-8	7-4	3-0	50-47	46-36	35-22	21-11	10-0
17-16	15-12	11-9	8-4	3-0	51-47	46-37	36-22	21-12	11-0
18-17	16-13	12-9	8-5	4-0	52-48	47-38	37-22	21-12	11-0
19-18	17-14	13-10	9-5	4-0	53-49	48-39	38-23	22-12	11-0
20-19	18-15	14-10	9-5	4-0	54-50	49-40	39-23	22-12	11-0
21-20	19-16	15-10	9-6	5-0	55-51	50-40	39-23	22-12	11-0
22-21	20-17	16-11	10-6	5-0	56-52	51-41	40-24	23-13	12-0
23-22	21-18	17-11	10-6	5-0	57-53	52-41	40-24	23-13	12-0
24-23	22-18	17-11	10-6	5-0	58-54	53-42	41-24	23-13	12-0
25-24	23-19	18-11	10-6	5-0	59-55	54-42	41-25	24-13	12-0
26-25	24-20	19-12	11-7	6-0	60-56	55-43	42-25	24-13	12-0
27-26	25-20	19-12	11-7	6-0	61-57	56-44	43-26	25-14	13-0
28-27	26-21	20-13	12-7	6-0	62-58	57-44	53-26	25-14	13-0
29-28	27-22	21-13	12-7	6-0	63-59	58-45	44-27	26-14	13-0
30-28	27-22	21-13	12-7	6-0	64-60	59-45	44-27	26-14	13-0

31-29	28-23	22-14	13-8	7-0	65-61	60-46	45-28	27-15	14-0
32-30	29-24	23-14	13-8	7-0	66-62	61-46	45-28	27-15	14-0
33-31	30-24	23-15	14-8	7-0	67-63	62-47	46-29	28-15	14-0
34-32	31-25	24-15	14-8	7-0	68-64	63-47	46-29	28-15	14-0
35-33	32-26	25-15	14-8	7-0	69-65	64-48	47-30	29-16	15-0
37-35	34-27	26-16	15-9	8-0	71-67	66-49	48-31	30-17	16-0
38-36	35-28	27-17	16-9	8-0	72-68	67-49	48-31	30-17	16-0

Učebné osnovy predmetu etická výchova

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola hotelových služieb a dopravy Zvolenská 83, 984 01 Lučenec
Názov školského vzdelávacieho programu	Poľnohospodárska výroba
Kód a názov ŠVP	42,45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka, I,II
Kód a názov učebného odboru	4572 F poľnohospodárska výroba
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná

7.2 etická výchova

Názov predmetu	etická výchova
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	1 hodina
	spolu za štúdium 33 vyučovacích hodín
Kód a názov odboru	4572 F poľnohospodárska výroba
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

7.2.1 Charakteristika predmetu

Predmet *etická výchova* má medzi predmetový charakter, dopĺňa vedomosti a zručnosti žiaka, získané vo všeobecno-vzdelávacích zložkách vzdelávania o najdôležitejšie poznatky a zručnosti súvisiace s jeho uplatnením vo svete práce. Etická výchova súvisí aj s vyučovaním ďalších učebných predmetov. Na rozdiel od nich sa sústreďuje na etický aspekt učiva.

Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia. Žiaci sú vedení k harmonickým a stabilným vzťahom v rodine, na pracovisku a k spoločenským skupinám. Získajú kompetencie samostatne a zodpovedne sa rozhodovať v oblasti sexuálneho správania. Budú pripravení rešpektovať profesionálnu etiku založenú na zodpovednosti a úcte k zákazníkovi (odberateľovi).

Cieľom povinno-voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto zaujíma prosociálne správanie. Pri plnení tohto cieľa sa využíva primárne zážitkové učenie, ktoré popri informáciách účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je rozvoj sociálnych zručností (otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných...), ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Žiaci sú vedení k harmonickým a stabilným vzťahom v rodine, na pracovisku a k spoločenským skupinám. Získajú kompetencie samostatne a zodpovedne sa rozhodovať v oblasti sexuálneho správania. Budú pripravení rešpektovať profesionálnu etiku.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania etickej výchovy majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností študentov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť študenta k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru.

Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií študenta.

Výučba bude prebiehať v bežnej triede

7.2.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci:

- si osvoja základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované dospievanie,
- objavia a prehľadajú svoju identitu, založenú na jedinečnosti vlastnej osoby,
- rozvinú sebaocenenie a sebaovládanie,
- uznávajú za najvyššiu hodnotu život človeka a všetko, čo ho rozvíja,
- pochopia pravidlá vzájomného spolužitia rodiny,
- naplánujú si aktívnu participáciu na živote svojej rodiny
- preberajú zodpovednosť za svoje rozhodnutia,
- akceptujú inakosť v oblasti názorov, sexuálnej orientácie, zvykov, kultúr,
- pochopia dôležitosť nezávislosti od vecí, drog, sexu, médií.

Výkonový štandard

Absolvent:

- prejavujú sebaúctu v bežnej komunikácii
- vysvetlia ako súvisí odpúšťanie so sebaúctou
- uplatňujú základné komunikačné spôsobilosti vo vlastnej rodine
- preukazujú pochopenie členov rodiny

7.2.3 Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete etická výchova využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

7.2.4 Vzdelávací štandard

Výkonový štandard:

dokážu začať, rozvíjať a ukončiť rozhovor v súlade so zásadami spoločenskej komunikácie, vyjadrujú kultivovane svoje city

- aplikujú základné komunikačné spôsobilosti vo vlastnej rodine, participujú pozitívne na živote rodiny
- preukazujú sebaúctu v bežných situáciách, vysvetlia dôvody rešpektu voči ľudskej osobe
- vymenujú zásady etiky sexuálneho života, vysvetlia tri metódy regulácie počatia
- rozoznávajú príčiny a dôsledky pohlavných chorôb, hovoria úctivo o otázkach sexuality
- prejavujú rozvahu pri nadväzovaní intímnych vzťahov ,
- uvedú príklad zásad v etickom kódexe zamestnanca
- rešpektujú pravidlá fair play pri spoločnej práci v škole
- vyriešia jednoduchú etickú dilemu vo vzťahu k zákazníkovi
- rešpektujú pravidlá „fair play“ pri spoločnej práci v škole

Obsahový štandard:

- Osobnostný predpoklad, danosť
- Úsilie človeka
- Zodpovednosť a sebaovládanie
- Vlastný názor
- Odpúšťanie
- Nezodpovednosť
- Rodinné pravidlá, spoločný priestor, intimita
- Odpúšťanie, empatia, zdieľanie a blízkosť
- Pomoc, špecifiká členov rodiny – otec, matka...
- Funkcie rodiny
- Počatie života, prenatálny život, embryo
- Fyziologická a emocionálna prítlačivosť opačných pohlaví
- Predčasný sex
- Regulácia počatia, metódy antikoncepcie, prirodzené metódy, regulácie počatia
- Zodpovednosť, citlivosť
- Životný štýl, zdravie, povinnosť, zábava, záujmy, čisté vzťahy, pravda a zodpovednosť
- Mediálne ponuky, filmy, klipy, pc hry a ponuky anonymnej komunikácie
- Závislosť, droga, nedrogová závislosť, primárna prevencia
- Hodnotová orientácia
- Zdravý životný štýl

7.3 Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Posilnenie vlastnej jedinečnosti a identity	motivačná metóda - rozhovor, výzva expozičná dialogická – rozhovor heuristický, beseda, diskusia – reťazová, komentujúca, riadená, skupinová zážitková	frontálna a individuálna práca žiakov supinová práca žiakov práca s PC, internetom,
Dobré vzťahy v rodine	motivačná metóda - rozhovor, expozičná dialogická – rozhovor heuristický, beseda, diskusia – reťazová, komentujúca, riadená, skupinová zážitková	frontálna a individuálna práca žiakov supinová práca žiakov práca s knihou
Zodpovedný sex	motivačná metóda - rozhovor, expozičná dialogická – rozhovor heuristický, beseda, diskusia – reťazová, komentujúca,	frontálna a individuálna práca žiakov supinová práca žiakov

	riadená, skupinová zážitková	práca s PC, internetom,
Zdravý životný štýl	motivačná metóda - rozhovor, výzva expozičná dialogická – rozhovor heuristický, beseda, diskusia – reťazová, komentujúca, riadená, skupinová zážitková	frontálna a individuálna práca žiakov supinová práca žiakov práca s PC, internetom, videokamerou, diktafónom

7.3.1 Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Posilnenie vlastnej jedinečnosti a identity	L.,Lencz,O.,Křížová:Metodický materiál k predmetu Etická výchova I,II, III, Metodické centrum v Bratislave 1993 Príručka program CESTY	audiovizuálna technika	časopisy	Internet,knižnica
Dobré vzťahy v rodine	L.,Lencz,O.,Křížová:Metodický materiál k predmetu Etická výchova I,II,III, Metodické centrum v Bratislave 1993 Príručka program CESTY	dataprojektor PC audiovizuálna technika		Internet, knižnica
Zodpovedný sex	L.,Lencz,O.,Křížová:Metodický materiál k predmetu Etická výchova I,II,III, Metodické centrum v Bratislave 1993 Príručka program CESTY	dataprojektor PC audiovizuálna technika		Internet, knižnica
Zdravý životný štýl	L.,Lencz,O.,Křížová:Metodický materiál k predmetu Etická výchova I,II,III, Metodické centrum v Bratislave 1993 Príručka program CESTY	dataprojektor PC audiovizuálna technika	DVD	

7.3.2 Rozpis učiva

ROZPIS UČIVA PREDMETU: <i>ETICKÁ VÝCHOVA</i>				Ročník: <i>PRVÝ</i> 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Posilnenie vlastnej jedinečnosti a identity	8		Žiak má:	Žiak:		
Osobnostný predpoklad - danosť	1	Náboženská výchova Občianska náuka	- Poukázať na svoje osobnostné predpoklady a danosti	- Poukázal na svoje osobnostné predpoklady a danosti	Ústne frontálne skúšanie	Ústne odpovede
Úsilie človeka	1		- Poukázať na to, aké je dôležité úsilie v živote človeka	- Poukázať na to, aké je dôležité úsilie v živote človeka		
Zodpovednosť a sebaovládanie	1		- Vedieť sa ovládať v rôznych životných situáciách	- Vedieť sa ovládať v rôznych životných situáciách		
Vlastný názor	1		- Vedieť vyjadriť vlastný názor	- Vie vyjadriť vlastný názor		
Odpúšťanie	1		- Vysvetliť, ako súvisí odpúšťanie so sebaúctou	- Vysvetlil, ako súvisí odpúšťanie so sebaúctou		
Nezodpovednosť	1		- Vedieť charakterizovať nezodpovednosť	- Vedel charakterizovať nezodpovednosť		
	1		-	-		
	1		-	-		

Dobré vzťahy v rodine	6		Žiak má:	Žiak:		
Rodinné pravidlá	1	Náboženská výchova Občianska náuka	- Vedieť popísať vlastné rodinné pravidlá	- Vie popísať vlastné rodinné pravidlá	Ústne frontálne skúšanie	Ústne odpovede
Spoločný priestor, intimita	1		- Poznať pojem intimita a spoločný priestor	- Pozná pojem intimita a spoločný priestor		
Odpúšťanie, empatia, zdieľanie a blízkosť	1		- Vysvetliť pojmy odpúšťanie, zdieľanie a blízkosť na konkrétnych príkladoch z rodiny	- Vysvetlil pojmy odpúšťanie, zdieľanie a blízkosť na konkrétnych príkladoch z rodiny		
Pomoc, špecifiká členov rodiny – otec, matka, súrodenec, starý rodič, širšia rodina	2		- Objasniť špecifiká členov rodiny- otec, mama, súrodenec, starí rodičia, širšia rodina	- Objasnil špecifiká členov rodiny- otec, mama, súrodenec, starí rodičia, širšia rodina	Ústne frontálne skúšanie	Ústne odpovede
Funkcie rodiny	1		- Poznať základné funkcie rodiny	- Pozná základné funkcie rodiny		
Zodpovedný sex	7		Žiak má:	Žiak:		
Počatie života, prenatálny život, embryo	1	Náboženská výchova Občianska náuka	- Poznať pojmy počatie, prenatálny život, embryo	- Pozná pojmy počatie, prenatálny život, embryo	Ústne frontálne skúšanie	Ústne odpovede
Fyziologická a emocionálna prítlačivosť opačných pohlaví	1		- Vyjadriť svoj názor na fyziologickú a emocionálnu prítlačivosť	- Vyjadril svoj názor na fyziologickú a emocionálnu prítlačivosť		
Predčasný sex	1		- Hovoriť úctivo o otázkach sexuality - Rozpoznať príčiny a dôsledky pohlavných chorôb	- Hovoril úctivo o otázkach sexuality - Rozpoznal príčiny a dôsledky pohlavných chorôb		

Regulácia počatia, metódy antikoncepcie, prirodzené metódy regulácie počatia	2		- Vysvetliť tri metódy regulácie počatia	- Vysvetlil tri metódy regulácie počatia		
Zodpovednosť, citlivosť	1		- Vysvetliť pojmy zodpovednosť, citlivosť	- Vysvetlil pojmy zodpovednosť, citlivosť		
Zdravý životný štýl	7		Žiak má:	Žiak:		
Životný štýl, zdravie, povinnosť, zábava, záujmy, čisté vzťahy, pravda a zodpovednosť	2	Telesná výchova	- Rozpoznať päť znakov zdravého životného štýlu - Rozpoznať prejavy konvenčného a nekonvenčného správania sa	- Rozpoznal päť znakov zdravého životného štýlu - Rozpoznal prejavy konvenčného a nekonvenčného správania sa	Ústne frontálne skúšanie	Ústne odpovede
Mediálne ponuky, filmy, klipy, počítačové hry a ponuky anonymnej komunikácie	1		- Rozlíšiť informácie z rôznych informačných zdrojov - Nájsť príklady z bežného života a médií, ktoré poukazujú na neopakovateľnosť osobnosti	- Rozlíšil informácie z rôznych informačných zdrojov - Našiel príklady z bežného života a médií, ktoré poukazujú na neopakovateľnosť osobnosti		
Závislosť, droga, nedrogová závislosť, primárna prevencia	1		- Posúdiť riziko drogovej závislosti a iných závislostí v rámci prevencie	- Posúdil riziko drogovej závislosti a iných závislostí v rámci prevencie		
Hodnotová orientácia	2		- Vyznať sa v hodnotovej orientácii človeka	- Vyznal sa v hodnotovej orientácii človeka		

Zdravý životný štýl	1		- Poznať princípy zdravého životného štýlu a uplatňovať ho vo svojom živote	- Poznať princípy zdravého životného štýlu a uplatňovať ho vo svojom živote		
---------------------	---	--	---	---	--	--

7.3.3 Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri hodnotení používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v Klasifikačnom poriadku školy.

Učebné osnovy

predmetu

náboženská výchova

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola hotelových služieb a dopravy Zvolenská 83, 984 01 Lučenec
Názov školského vzdelávacieho programu	Poľnohospodárska výroba
Kód a názov ŠVP	42,45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka, I,II
Kód a názov učebného odboru	4572 F poľnohospodárska výroba
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná

7.4 náboženská výchova

Názov predmetu	náboženská výchova
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne
	spolu za štúdium 33 vyučovacích hodín
Kód a názov odboru	4572 F poľnohospodárska výroba
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

7.4.1 Charakteristika predmetu

Základom predmetu náboženská výchova v škole je skutočnosť, že má prenikať do prostredia kultúry a vstúpiť do vzťahu s ostatným poznaním. Má sprítomňovať evanjelium v osobnom procese systematickej a kritickej asimilácie kultúry.

Predmet náboženská výchova je depozitom dynamického kvasu evanjelia a usiluje sa „skutočne využiť prvky vedomostí a výchovy, aby evanjelium vniklo do mentality žiakov a zharmonizovalo ich kultúru vo svetle viery“. (Porov. Všeobecné direktorium pre katechizáciu, 73, ďalej len VDK)

Uvedený predmet má predkladať kresťanské poslanstvo a kresťanskú udalosť s tou istou serióznosťou a hĺbkou, s akou iné disciplíny predkladajú svoje poznatky. Neumiestňuje sa však ako niečo doplnkové, ale v potrebnom interdisciplinárnom dialógu. Tento dialóg sa má odohrávať na danej úrovni, v ktorej každá disciplína stvára osobnosť žiaka. Treba rešpektovať a využívať rôznosť a zameranie stredných škôl. Takto predkladané kresťanské poslanstvo ovplyvní spôsob chápania pôvodu sveta, zmyslu dejín, základu etických hodnôt, funkciu náboženstva a kultúry, osudu človeka, vzťahu k prírode. Predmet náboženská výchova pomocou tohto interdisciplinárneho dialógu kladie základy, posilňuje, rozvíja a dopĺňa výchovné pôsobenie školy. (Porov. VDK, 73)

Úlohy predmetu náboženská výchova zodpovedajú výchove k rôznym dimenziám viery. Sama vnútorná dynamika viery vyžaduje vieru poznať, sláviť a pretlmočiť do modlitby. Predmet náboženská výchova má za úlohu pestovať každý z týchto rozmerov. Každá z úloh uskutočňuje ciele predmetu náboženská výchova.

- Úloha *napomáhať poznaniu viery* vedie k cieľu *vieru poznať*.

Prehĺbenie poznania viery kresťansky osvecuje ľudskú existenciu, udržuje život viery a človeka robí schopným zdôvodniť si ju pred svetom.

- Úloha *vychovávať k účasti na liturgii* vedie k cieľu *vedieť vieru sláviť*.

Predmet náboženská výchova umožňuje poznať význam liturgie a sviatostí. Vychováva k zmyslu pre spoločenstvo, k vďakyvzdaniu a k chápaniu symbolickej reči, lebo to všetko je potrebné k skutočnému liturgickému životu.

- Úloha *morálne formovať* vedie k cieľu *vedieť vieru žiť*.

Poznanie viery môže viesť k obráteniu. Obrátenie zahŕňa kráčanie v Božích šľapajach. Predmet náboženská výchova má odovzdať žiakom postoje vlastné „Majstroví“. Prijatím postojov žiaci nastupujú na cestu vnútornej premeny. Ježišova reč na vrchu, v ktorej obnovuje Desatoro a vtlačá im ducha blahoslavenstiev, je nevyhnutným východiskom pre morálnu formáciu, ktorá je v súčasnosti veľmi potrebná.

- úloha *učiť modlitbe* vedie k cieľu *vedieť vieru pretlmočiť do vzťahu*.

Predchádzajúce ciele vedú k tomu, aby študenti vedeli zaujať postoj modlitby: klaňanie, chvála, ďakovanie, dôvera, prosba, obdiv. Tieto postoje sú zahrnuté v Otčenáši. Kde je predmet náboženská výchova preniknutý aj touto úlohou – učiť modlitbe, osvojovanie si kresťanského života – tam dosiahne patričnú hĺbku.

7.4.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Hlavným náučným cieľom je odpovedať mladému človeku na najzákladnejšie otázky zmyslu života; ako žiť, prehĺbiť poznanie viery, poznanie oslavy Boha a poznanie morálneho kódexu.

Hlavným výchovným cieľom predmetu náboženská výchova na stredných školách je viesť mladého človeka k postupnému prijatiu osobnej viery a rozhodnutiu žiť kresťanským životným štýlom, k prijímaniu sviatostí a objavovaniu svojho miesta v spoločenstve Cirkvi. Situáciu viery a život študentov navštevujúcich náboženskú výchovu charakterizujú ustavičné zmeny postojov. Veriacim žiakom viera pomáha pochopiť kresťanské poslanstvo vo vzťahu k veľkým existenčným problémom chápaniu života, k hlavným zásadným morálnym problémom ktorými sa dnes ľudstvo stretá. Študenti nachádzajúci sa v situácii hľadania alebo náboženských pochybností sa môžu pomocou náboženskej výchovy dozvedieť, aké odpovede dáva katolícke náboženstvo na ich otázky. Majú príležitosť lepšie si premyslieť svoje rozhodnutie. Pre neveriacich žiakov predmet náboženská výchova naberá charakteristické črty misijného ohlasovania evanjelia, aby sa mohli rozhodnúť pre vieru.

Pretože človek je tvor spoločenský, k neodmysliteľným výchovným cieľom patrí i výchova k životu v spoločenstve. To sa nedá improvizovať. Treba starostlivo formovať a osvojovať si niektoré základné postoje, ktoré má predmet náboženská výchova podporiť ducha jednoduchosti, zodpovednosti, obetavosti, starostlivosť o opustených, vzájomné odpustenie, priateľský postoj voči členom iných cirkví, cirkevných spoločenstiev a neveriacich, ako i úcta k celému stvoriteľskému dielu (príroda, ekológia).

Zároveň nemožno zabudnúť, že mladí ľudia sa pripravujú na život v spoločnosti vo svojom profesijnom zameraní. Treba ich formovať k tomu, aby boli ochotní ponúknuť svoju spoluprácu, každý podľa vlastného povolania a aby v profesnom, kultúrnom a spoločenskom živote boli prítomní ako kresťania.

7.4.3 Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete náboženská výchova využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (video, text, hovorené slovo, diagram) tak, aby každý každému porozumel,
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet, televízia, rozhlas),
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- rozpoznávať problémy a vyhodnotiť situáciu v procese vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii, hľadať logické a optimálne riešenie, uplatňovať divergentný spôsob myslenia,
- hľadať, navrhovať ďalšie možnosti riešenia situácie, hlavne ak predchádzajúce riešenie nevedlo k úspešnému riešeniu,
- posudzovať riešenie problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- korigovať nesprávne riešenia problému.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- získavať informácie v priebehu výchovného procesu náboženskej výchovy využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky z náboženskej výchovy,
- aplikovať nadobudnutý spôsob získavania a vyhľadávania informácií v praktickom živote pri riešení životných situácií v osobnom živote, v profesionálnej podobe.

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- formulovať a prezentovať svoje postoje v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- preukázať vlastnú zodpovednosť za zverené veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku.

7.4.4 Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Človek – kresťanská antropológia	- Informačno-receptívna - výklad - Reprodukčná –riadený rozhovor - Problémový výklad	- Frontálna výučba - Frontálna a individuálna práca žiakov - Práca s knihou
Vlastnosti človeka - čnosti	- Problémový výklad - Reprodukčná – rozhovor - Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	- Frontálna výučba - Práca s knihou - Demonštrácia a pozorovanie
Prostriedky na duchovný rast človeka	- Problémový výklad - Reprodukčná – rozhovor - Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	- Frontálna výučba - Skupinová práca žiakov - Práca s knihou - Demonštrácia a pozorovanie
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	- Informačno-receptívna - výklad - Reprodukčná –riadený rozhovor - Metóda demonštrácie	- Frontálna výučba - Práca s knihou - Demonštrácia a pozorovanie

7.4.5 Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Človek – kresťanská antropológia	Luscoň, J.: Ste zrodení pre let. Učebnica náboženstva pre 1. ročník stredných škôl. Spolok svätého Vojtecha, 2001.	Dataprojektor PC Tabuľa	Fólie	Internet Odborná literatúra
Vlastnosti človeka - čnosti	Luscoň, J.: Ste zrodení pre let. Učebnica náboženstva pre 1. ročník stredných škôl. Spolok svätého Vojtecha, 2001.	Dataprojektor PC Tabuľa	Fólie	Internet Životopisy svätých Text NCVV
Prostriedky na duchovný rast človeka	Luscoň, J.: Ste zrodení pre let. Učebnica náboženstva pre 1. ročník stredných škôl. Spolok svätého Vojtecha, 2001.	Dataprojektor PC Tabuľa	Fólie	Internet Texty rôznych modlitieb Sväté písmo Text blahoslavenstiev
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Luscoň, J.: Ste zrodení pre let. Učebnica náboženstva pre 1. ročník stredných škôl. Spolok svätého Vojtecha, 2001.	CD - a DVD-prehrávač PC Tabuľa	Fólie	Internet CD Pavla Hudáka DVD Otázky bioetiky

--	--	--	--	--

7.4.6 Rozpis učiva

ROZPIS UČIVA PREDMETU: NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA				Ročník: PRVÝ 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Človek - kresťanská antropológia	7		Žiak má:	Žiak:		
Pôvod človeka	1	Biológia	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť odpovedať na základné ľudské otázky: kto je človek, odkiaľ sa vzal, čo sa dá o ľudskej minulosti zistiť: rozumom, cez zjavenie vo Svätom písme - získať istotu, že vedecké poznatky a pravdy získané cez Božie zjavenie si neodporujú 	<ul style="list-style-type: none"> - vedel odpovedať na základné ľudské otázky 	Ústne skúšanie frontálne	Ústne odpovede
Podstatné zložky človeka – duch, duša, telo	1	Filozofia	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť vysvetliť špecifiká jednotlivých zložiek človeka (telo, duša, duch) - viesť k seba prijatiu 	<ul style="list-style-type: none"> - správne vysvetlil špecifiká jednotlivých zložiek človeka 	Ústne skúšanie frontálne	Ústne odpovede
Duša človeka	1	Psychológia	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť objasniť pojem „duša“ a charakterizovať jej prejavy – rozum, slobodná vôľa, nesmrteľnosť - vedieť odlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy na dušu a poznať princípy psychohygieny - nabádať k záujmu o duchovný život 	<ul style="list-style-type: none"> - správne objasnil pojem „duša“ a charakterizoval jej prejavy 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede

Schopnosti človeka	1	Psychológia	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovať city, vášne, pudy, poznať najsilnejšie pudy - pochopiť, že pudy majú byť pod kontrolou rozumu a vôle - viesť k sebakontrolu 	- správne charakterizoval city, vášne a pudy	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Povaha človeka	1	Psychológia	<ul style="list-style-type: none"> - definovať povahu a vedieť opísať štyri základné typy pováh - viesť k využitiu osobných darov a ku korigovaniu negatív svojej povahy 	- vedel definovať povahu a opísať štyri základné typy pováh	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Duchovný život	2		<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovať zjednocujúci princíp človeka – jeho ducha - osvojiť si zákonitosti, ktoré uľahčujú kontakt s Bohom (modlitba, sviatosti) - prebudiť záujem o duchovný život 	- správne charakterizoval zjednocujúci princíp človeka jeho ducha	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Vlastnosti človeka - čnosti	9		Žiak má:	Žiak:		
Čnosti – vlastnosti hrdinu	1	Občianska náuka	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovať pojem čnosť a vysvetliť pojem „cardó“ - prebudiť záujem o sebavýchovu 	- správne charakterizoval pojem „čnosť“	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Rozvážnosť (múdrose)	1		<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovať pojem „životná múdrose“ a - vzbudiť k osobnej svätosti cez príklady svätých - viesť k správne hodnoteniu životných situácií 	- vedel charakterizovať pojem „životná múdrose“	Ústne skúšanie	Ústne odpovede

Mravná sila	1	Etická výchova	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pojmy: mravná sila, sloboda, vôľa, láska - motivovať k zodpovednosti za svoje konanie 	<ul style="list-style-type: none"> - vedel vysvetliť pojmy „mravná sila, sloboda a vôľa“ 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Spravodlivosť	1	Občianska náuka	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovať pravdu a spravodlivosť - vysvetliť význam svedomia pre život človeka - podnecovať k výchove svedomia prostredníctvom pravidelného spytovania svedomi 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetlil pojmy „pravda a spravodlivosť“ a význam svedomia pre život človeka 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Miernosť	1	Etická výchova	<ul style="list-style-type: none"> - definovať čnosť miernosti - pochopiť, ktoré negatíva a ako ovplyvňujú život človeka (alkohol, drogy, sex, iné negatívne návykové látky) nabádať k ovládaniu sa v rôznych situáciách, motivovať k svedomitému postoju k sebe, k iným a k životu 	<ul style="list-style-type: none"> - vedel definovať čnosť miernosti 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Viera	1		<ul style="list-style-type: none"> - vedieť charakterizovať rôzne definície a stupne viery - naučiť sa Nicejsko-caríhradské vyznanie viery 	<ul style="list-style-type: none"> - správne charakterizoval rôzne definície a stupne viery, ovláda NCVV 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Nádej	1		<ul style="list-style-type: none"> - vedieť definovať pojem nádej - prebudiť záujem o evanjelium - viesť k pozitívnemu pohľadu na život - nabádať k zaujatiu kresťanského postoja vo prostredí 	<ul style="list-style-type: none"> - vedel definovať pojem nádej 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede

Láska	2		<ul style="list-style-type: none"> - predstaviť čistou lásku a jej podoby - posilniť presvedčenie, že sa dá vybudovať civilizácia lásky 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumel pojmu „čistá láska“ a vedel povedať, aké má podoby 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Prostriedky na duchovný rast človeka	9		Žiak má:	Žiak:		
Modlitba – komunikácia s Bohom	2		<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovať spôsoby komunikácie s Bohom (modlitba chvály, vďaky, prosby, odprosenia) - pochopiť zmysel základných modlitieb (Otčenáš, Zdravas, Sláva Otcu, Pod tvoju ochranu, Anjel Pána) - prebudiť túžbu po kontakte s Bohom, viesť k pravidelnej modlitbe 	<ul style="list-style-type: none"> - vymenoval spôsoby komunikácie s Bohom 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Modlitba srdcom	1		<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pojem kontemplatívna modlitba - nabádať k zhodnoteniu kvality a obsahu svojich modlitieb a ak treba urobiť nápravu 	<ul style="list-style-type: none"> - správne vysvetlil pojem „kontemplatívna modlitba“ 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Sväté písmo	2		<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pôvod Svätého písma - charakterizovať pojem Sväté písmo a posvätná tradícia - podnecovať k pravidelnému čítaniu Svätého 	<ul style="list-style-type: none"> - vedel vysvetliť pôvod Svätého písma 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede

Sväté písmo a otázky ľudstva	1		<ul style="list-style-type: none"> - uvedomiť si, že Boh odovzdáva svoje poslanstvo aj dnešnému človeku - pochopiť, že podstatným poslanstvom Svätého písma je spása človeka - prebudiť záujem o kresťanskú tradíciu Písma 	<ul style="list-style-type: none"> - pochopil, že podstatným poslanstvom Svätého písma je spása človeka 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Udalosť Veľkej noci – zmŕtvychvstanie	2	Dejepis	<ul style="list-style-type: none"> - vedieť prehodnotiť dejiny sveta vo svetle dejín spásy - dôkladne poznať udalosti Veľkej noci - nabádať k pohľadu na dejiny sveta vo svetle dejín spásy - nabádať k aktívnemu prežívaniu svätej omše 	<ul style="list-style-type: none"> - vedel vysvetliť udalosti Veľkej noci 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Nový zákon – blahoslavenstvá	1		<ul style="list-style-type: none"> - poznať Ježiša Krista a jeho spôsob života - osvojiť si nový štýl života, ktorý predkladá Ježiš vo Svätom písme - podnecovať k tomu, že hodnoty kresťanstva sú ustavične platné 	<ul style="list-style-type: none"> - vedel hovoriť o Ježišovi Kristovi a jeho spôsobe života 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	8		Žiak má:	Žiak:		
Poslanie muža a ženy	1	Psychológia	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovať základné rozdiely medzi mužom a ženou v oblasti psychiky - poznať, čo hovorí o mužovi a žene zjavené Božie slovo - viesť k rešpektovaniu rozdielov medzi mužom a ženou 	<ul style="list-style-type: none"> - správne charakterizoval základné rozdiely medzi mužom a ženou v oblasti psychiky 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede

Tajomstvo príťažlivosti	1	Rodinná výchova	<ul style="list-style-type: none"> - oboznámiť sa so základnými kritériami výberu partnera - spoznať zákonitosti a stupne rastu pravej lásky medzi chlapcom a dievčaťom - nabádať k zodpovednému výberu životného partnera 	<ul style="list-style-type: none"> - vedel hovoriť o zákonitostiach a stupňoch rastu pravej lásky 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Manželská láska	2	Rodinná výchova	<ul style="list-style-type: none"> - poznať zákonitosti manželského života - poznať Božie zákony, ktoré majú platiť v kresťanskej rodine - viesť k dialógu v rodine ako k základnému predpokladu riešenia kríz - motivovať k modlitbe za svojho budúceho životného partnera 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizoval zákonitosti manželského života 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Ľudská rodina	1	Rodinná výchova	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovať rodinu ako základnú bunku spoločnosti a Cirkvi - oboznámiť s Deklaráciou práv počatého dieťaťa - viesť k pozitívnemu postojú k životu 	<ul style="list-style-type: none"> - vedel charakterizovať rodinu ako základnú bunku spoločnosti a Cirkvi 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Poslanie zasvätených	2		<ul style="list-style-type: none"> - poznať formy zasväteného života - pochopiť, v čom spočíva poslanie kňazov, rehoľníkov a rehoľných sestier - motivovať k modlitbe za nájdenie svojho miesta v živote 	<ul style="list-style-type: none"> - správne charakterizoval formy zasväteného života 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede

Kresťan – Boží spolupracovník	1		<ul style="list-style-type: none"> - vnášať kresťanské postoje do života okolo nás - vedieť sa kresťansky angažovať v spoločnosti (vedieť obhájiť právo na život od počatia po prirodzenú smrť) - viesť k presvedčeniu, že kresťan je povolaný vytvárať civilizáciu lásky - ponúknuť alternatívu ku konzumnému štýlu života 	<ul style="list-style-type: none"> - vedel vysvetliť potrebu kresťansky sa angažovať v spoločnosti 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
-------------------------------	---	--	---	---	----------------	----------------

7.4.7 Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri hodnotení používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v Klasifikačnom poriadku školy.

Učebné osnovy predmetu občianska náuka

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola hotelových služieb a dopravy Zvolenská 83, 984 01 Lučenec
Názov školského vzdelávacieho programu	Poľnohospodárska výroba
Kód a názov ŠVP	42,45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka, I,II
Kód a názov učebného odboru	4572 F poľnohospodárska výroba
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	2roky
Forma štúdia	denná

Názov predmetu	občianska náuka
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne
	spolu za štúdium 30 vyučovacích hodín
Kód a názov odboru	4572 F poľnohospodárska výroba
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

7.5.1 Charakteristika predmetu

Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“ ŠVP 42,45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka I.II. Táto vzdelávacia oblasť rozvíja osobnosť človeka s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej sa prelínajú úcta k človeku, k prírode, spolupráca, národné hodnoty. Vychováva k vlastenectvu a posilňuje rešpekt k základným princípom demokracie a tolerancie. Pripravuje mladých ľudí pre život v harmonických a stabilných vzťahoch v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe, medzi národmi. Oblasť vzdelávania obsahuje učivo štandardy – človek v ľudskom spoločenstve, človek ako občan, človek a právo, človek a ekonomika.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania občianskej náuky majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností študentov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť študenta k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru. Stimulovať poznávacie činnosti študenta predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu náuka o spoločnosť i proporcionálne zastúpenie teoretického poznávania s bežným životom. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií študenta. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie *komunikatívne a sociálno interakčné, interpersonálne a intrapersonálne, spôsobilosti tvorivo riešiť problémy, spôsobilosti využívať informačné technológie a spôsobilosti byť demokratickým občanom*. Výučba bude prebiehať v bežnej triede. V rámci výučby sa uskutočnia besedy so zástupcami kriminálnej polície a mestskej polície ako aj úradu práce.

7.5.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu občianska náuka v danom odbore je oboznámiť študentov so základmi vybraných spoločenských vied, preferovať aktívne občianstvo, rôzne postupy k riešeniu problémov každodennej praxe, pochopenie zložitosti sociálnych vzťahov, uvedomenie si hodnoty vzdelania a vzdelanostnej mobility.

7.5.3 Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete občianskej náuky využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (video, text, hovorené slovo) tak, aby každý každému porozumel,
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- kriticky hodnotiť informácie (denná tlač, televízia, časopis, internet),
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- hľadať možnosť zodpovedného mravného rozhodovania,
- mať ochotu riadiť sa všeobecne uznávanými zásadami a normami, ktoré ľudská spoločnosť kodifikovala,
- zaujímať k spoločenským javom stanovisko a diskutovať o ňom, prípadne svoje názory a postoje v diskusii korigovať,
- byť prínosom pre ľudské spoločenstvo (v rodine, v obci, regióne, štáte), nie záťažou pre spoločnosť

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- získavať informácie využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú študenti v danom okamihu k dispozícii,
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu danej situácie alebo osvojeniu si nových poznatkov

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- preferovať demokratické hodnoty a prístupy,
- vystupovať proti korupcii, kriminalite
- konať v súlade s humanitou a vlastenectvom
- mať predpoklady na aktívne občianske správanie a konanie

7.5.4 Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Občan a štát	<p>motivačná metóda - rozhovor, výzva</p> <p>expozičná dialogická – rozhovor sokratovský, heuristický, beseda, diskusia – reťazová, komentujúca, riadená, skupinová</p>	<p>frontálna výučba</p> <p>frontálna a</p> <p>individuálna práca žiakov</p> <p>supinová práca žiakov</p> <p>práca s knihou</p> <p>práca s dennou tlačou, masmédiami, internetom</p>
Hospodárenie rodiny a štátu	<p>motivačná metóda - rozhovor, výzva</p> <p>expozičná dialogická – rozhovor sokratovský, heuristický, beseda, diskusia – reťazová, komentujúca, riadená, skupinová</p>	<p>frontálna výučba</p> <p>frontálna a</p> <p>individuálna práca žiakov</p> <p>supinová práca žiakov</p> <p>práca s knihou</p> <p>práca s dennou tlačou, masmédiami, internetom</p>
Trh práce	<p>motivačná metóda - rozhovor, výzva</p> <p>expozičná dialogická – rozhovor sokratovský, heuristický, beseda, diskusia – reťazová, komentujúca, riadená, skupinová</p>	<p>frontálna výučba</p> <p>frontálna a</p> <p>individuálna práca žiakov</p> <p>supinová práca žiakov</p> <p>práca s knihou</p> <p>práca s dennou tlačou, masmédiami, internetom</p>
Pracovné právo	<p>motivačná metóda - rozhovor, výzva</p> <p>expozičná dialogická – rozhovor sokratovský, heuristický, beseda, diskusia – reťazová, komentujúca, riadená, skupinová</p>	<p>frontálna výučba</p> <p>frontálna a</p> <p>individuálna práca žiakov</p> <p>supinová práca žiakov</p> <p>práca s knihou</p> <p>práca s dennou tlačou, masmédiami, internetom</p>
Verejná správa v SR a regióny	<p>motivačná metóda - rozhovor, výzva</p> <p>expozičná dialogická – rozhovor sokratovský, heuristický, beseda, diskusia – reťazová, komentujúca, riadená, skupinová</p>	<p>frontálna výučba</p> <p>frontálna a</p> <p>individuálna práca žiakov</p> <p>supinová práca žiakov</p> <p>práca s knihou</p> <p>práca s dennou tlačou, masmédiami, internetom</p>
Európska únia	<p>motivačná metóda - rozhovor, výzva</p> <p>expozičná dialogická – rozhovor sokratovský, heuristický, beseda, diskusia – reťazová, komentujúca, riadená, skupinová</p>	<p>frontálna výučba</p> <p>frontálna a</p> <p>individuálna práca žiakov</p> <p>supinová práca žiakov</p> <p>práca s knihou</p> <p>práca s dennou tlačou, masmédiami, internetom</p>

<p>Ako získať radu a pomoc</p>	<p>motivačná metóda - rozhovor, výzva expozičná dialogická – rozhovor sokratovský, heuristický, beseda, diskusia – reťazová, komentujúca, riadená, skupinová</p>	<p>frontálna výučba frontálna a individuálna práca žiakov supinová práca žiakov práca s knihou práca s dennou tlačou, masmédiami, internetom</p>
--------------------------------	--	--

7.5.5 Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Občan a štát	R.Šlosár,S.Búrová,L.Fabová,J.Lisý: Základy ekonomie a ekonomiky	Dataprojektor PC	denná tlač, časopisy Ústava SR	internet
Hospodárenie rodiny a štátu	R.Šlosár,S.Búrová,L.Fabová,J.Lisý: Základy ekonomie a ekonomiky	Dataprojektor PC	denná tlač, časopisy	internet
Trh práce	R.Šlosár,S.Búrová,L.Fabová,J.Lisý: Základy ekonomie a ekonomiky	Dataprojektor PC	denná tlač, časopisy	internet
Pracovné právo	R.Šlosár,S.Búrová,L.Fabová,J.Lisý: Základy ekonomie a ekonomiky			
Verejná správa v SR a regióne	A.Krsková, D.Krátka: Základy práva a ochrana spotrebiteľa. SPN 1996	Dataprojektor PC	denná tlač, časopisy, Ústava SR	internet
Európska únia	R.Šlosár,S.Búrová,L.Fabová,J.Lisý: Základy ekonomie a ekonomiky	Dataprojektor PC	denná tlač, časopisy,	internet
Ako získať radu a pomoc	A.Krsková, D.Krátka: Základy práva a ochrana spotrebiteľa. SPN 1996	Dataprojektor PC	denná tlač, časopisy	internet

7.5.6 Rozpis učiva

ROZPIS UČIVA PREDMETU: OBČIANSKA NÁUKA				Ročník: <i>DRUHÝ</i> 1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín			
Názov celku Témy	tematického	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Občan a štát		4		Žiak má:	Žiak:		
✚ Právny štát		1		✚ Vysvetliť pojem právneho štátu, demokracie	✚ Vysvetlil pojem právneho štátu, demokracie	Ústne frontálne skúšanie	Ústne odpovede
✚ Ústava SR		1		• Poznať základný zákon štátu, jeho štruktúru , orientovať sa v Ústave SR	✚ Pozná základný zákon štátu, jeho štruktúru , orientuje sa v Ústave SR	Ústne frontálne skúšanie	Ústne odpovede Praktické cvičenie
✚ Štátna moc		1		✚ Vedieť deľbu štátnej moci, objasniť pojem zákonodárnej moci, vysvetliť pôsobnosti NRSR, výkonná a súdna moc	✚ Ovláda deľbu štátnej moci, objasnil pojem zákonodárnej moci, vysvetlil pôsobnosti NR SR, výkonná a súdna moc	Ústne frontálne skúšanie	Ústne odpovede
✚ Ja a môj štát		1		✚ Vysvetliť vzťah k štátu, postoje, názory, predstavy	✚ Vysvetlil vzťah k štátu, postoje, názory, predstavy	Ústne frontálne skúšanie	Ústne odpovede Praktické cvičenie
Hospodárenie rodiny a štátu		4					

			Žiak má:	Žiak:		
✚ Ľudské potreby a statky, práca, prírodné zdroje, kapitál	1		✚ Poznať pojem ľudské potreby a statky	✚ Pozná pojem ľudské potreby a statky	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
✚ Investovanie	1		✚ Vysvetliť na príklade zmysel investície	✚ Vysvetlil na príklade zmysel investície	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
✚ Rodinný rozpočet na mesiac	1		✚ Zostaviť rodinný rozpočet svojej rodiny	✚ Zostavil rodinný rozpočet svojej rodiny	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
✚ Príjmy a výdavky v rodine	1		✚ Navrhnuť spôsoby zlepšenia stavu príjmov a výdavkov v rodine	✚ Navrhol spôsoby zlepšenia stavu príjmov a výdavkov v rodine	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Trh práce	5		Žiak má:	Žiak:		
✚ Fungovanie trhu	1		✚ Popísať princíp fungovania trhu	✚ Popísal princíp fungovania trhu	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
✚ Úrad práce a jeho úloha	1		<ul style="list-style-type: none"> • Poznať úlohu úradu práce a možnosti kontaktu s ním 	Pozná úlohu úradu práce a možnosti kontaktu s ním	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
✚ Výplatná páska – mzda, daň, odvody	1		<ul style="list-style-type: none"> • Vysvetliť údaje, ktoré sa nachádzajú na výplatnej páske 	✚ Vysvetlil údaje, ktoré sa nachádzajú na výplatnej páske	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
✚ Pracovná sila, mobilita	1		✚ Vypracovať program uplatneia sa na trhu práce	✚ Vypracoval program uplatneia sa na trhu práce	Ústne skúšanie	Ústne odpovede

✚ Moje plány v zamestnaní	1		✚ Popísať svoje pracovné plány v rozahu ďalších 10 rokov	✚ Popísal svoje pracovné plány v rozahu ďalších 10 rokov	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Pracovné právo	3		Žiak má:	Žiak:		
✚ Pracovný pomer	1		<ul style="list-style-type: none"> Vysvetliť, že pracovný pomer je vecou dohody zamestnanca a zamestnávateľa 	<ul style="list-style-type: none"> Vysvetlil, že pracovný pomer je vecou dohody zamestnanca a zamestnávateľa 	Ústne frontálne skúšanie	Ústne odpovede
✚ Pracovná zmluva	1		✚ Vymenovať náležitosti pracovnej zmluvy	✚ Vymenoval náležitosti pracovnej zmluvy	Ústne skúšanie	Neštandardizovaný didaktický test
✚ Porušenie zákona v praxi	1		✚ Rozoznať zrejmé porušenie zákona v príkladoch z praxe	✚ Rozoznal zrejmé porušenie zákona v príkladoch z praxe	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Verejná správa v SR a a regiónne	4		Žiak má:	Žiak:		
✚ NR SR a jej fungovanie			✚ Vysvetliť úlohu parlamentu	✚ Vysvetlil úlohu parlamentu		Ústne odpovede
✚ Vláda SR a ajej fungovanie	1		✚ Vysvetliť úlohu vlády	✚ Vysvetlil úlohu vlády	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
✚ Postavenie súdov a prokuratúry	1		✚ Vysvetliť úlohu súdov a prokuratúry	✚ Vysvetlil úlohu súdov a prokuratúry	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
✚ Orgány miestnej samosprávy	1		✚ Uviesť príklady orgánov miestnej samosprávy	✚ Uviedol príklady orgánov miestnej samosprávy	Ústne skúšanie	Ústne odpovede

Európska únia		4		Žiak má:	Žiak:		
 EÚ a jej orgány	1			<ul style="list-style-type: none"> • Popísať Brusel ako sídlo orgánov EÚ 	<ul style="list-style-type: none"> • Popísal Brusel ako sídlo orgánov EÚ 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
 Voľný pohyb tovaru a služieb	1			<ul style="list-style-type: none"> • Vyvysvetliť pojem voľný pohyb tovaru a služieb 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyvysvetlil pojem voľný pohyb tovaru a služieb 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
 Voľný pohyb osôb a pracovných síl	1			<ul style="list-style-type: none"> • Vyvysvetliť pojem voľný pohyb osôb a pracovných síl 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyvysvetlil pojem voľný pohyb osôb a pracovných síl 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
 Európsky súd pre ľudské práva	1			<ul style="list-style-type: none"> • Určiť postup ako sa domáhať svojich práv na európskom súde 	<ul style="list-style-type: none"> • Určil postup ako sa domáhať svojich práv na európskom súde 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Ako získať radu a pomoc		6		Žiak má:	Žiak:		
Riešenie problémov vo vybranej oblasti - reklamácia	1			<ul style="list-style-type: none"> • Stanoviť príslušné riešenia problémov, vyplniť tlačivá, získať radu a pomoc, určiť ďalší správny postup 	<ul style="list-style-type: none"> • Stanovil príslušné riešenia problémov, vyplnil tlačivá, získal radu a pomoc, určil ďalší správny postup 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede Praktické cvičenie
Riešenie problémov vo vybranej oblasti – otvorenie účtu	1			<ul style="list-style-type: none"> • Stanoviť príslušné riešenia problémov, vyplniť tlačivá, získať radu a pomoc, určiť ďalší správny postup 	<ul style="list-style-type: none"> • Stanovil príslušné riešenia problémov, vyplnil tlačivá, získal radu a pomoc, určil ďalší správny postup 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede Praktické cvičenie

Riešenie problémov vo vybranej oblasti – sociálna výpomoc	1		<ul style="list-style-type: none"> Stanoviť príslušné riešenia problémov, vyplniť tlačivá, získať radu a pomoc, určiť ďalší správny postup 	<ul style="list-style-type: none"> Stanovil príslušné riešenia problémov, vyplnil tlačivá, získal radu a pomoc, určil ďalší správny postup 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede Praktické cvičenie
Riešenie problémov vo vybranej oblasti – zdravotná starostlivosť	1		<ul style="list-style-type: none"> Stanoviť príslušné riešenia problémov, vyplniť tlačivá, získať radu a pomoc, určiť ďalší správny postup 	<ul style="list-style-type: none"> Stanovil príslušné riešenia problémov, vyplnil tlačivá, získal radu a pomoc, určil ďalší správny postup 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede Praktické cvičenie
Riešenie problémov vo vybranej oblasti – komunikácia s UPSVaR	1		<ul style="list-style-type: none"> Stanoviť príslušné riešenia problémov, vyplniť tlačivá, získať radu a pomoc, určiť ďalší správny postup 	<ul style="list-style-type: none"> Stanovil príslušné riešenia problémov, vyplnil tlačivá, získal radu a pomoc, určil ďalší správny postup 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede Praktické cvičenie
Riešenie problémov vo vybranej oblasti – komunikácia s miestnou samosprávou	1		<ul style="list-style-type: none"> Stanoviť príslušné riešenia problémov, vyplniť tlačivá, získať radu a pomoc, určiť ďalší správny postup 	<ul style="list-style-type: none"> Stanovil príslušné riešenia problémov, vyplnil tlačivá, získal radu a pomoc, určil ďalší správny postup 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede Praktické cvičenie

7.5.7 Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri hodnotení používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v Klasifikačnom poriadku školy.

Učebné osnovy

predmetu

matematika

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola hotelových služieb a dopravy Zvolenská 83, 984 01 Lučenec
Názov školského vzdelávacieho programu	Poľnohospodárska výroba
Kód a názov ŠVP	42,45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka, I,II
Kód a názov učebného odboru	4572 F poľnohospodárska výroba
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	2roky
Forma štúdia	denná

Názov predmetu	matematika
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne
	spolu za štúdium 30 vyučovacích hodín
Kód a názov odboru	4572 F poľnohospodárska výroba
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet matematika v učebnom odbore 4572 F poľnohospodárska výroba, svojim obsahom nadväzuje na učivo základnej školy, rozvíja, rozširuje a prehĺbuje ho. Jeho obsah je štruktúrovaný do dvoch tematických celkov

Vedomosti, ktoré žiak získa na základnej škole sa na strednej škole nevyučujú znova. Opakovanie vstupných vedomostí a zručností sa uskutoční na začiatku každého tematického celku. Nové poznatky nadväzujú postupne na vstupné vedomosti. Rozvíja a upevňuje sa schopnosť komunikovať a argumentovať.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania matematiky je získanie pozitívneho vzťahu k matematike. Hlavným cieľom matematiky je poskytnúť žiakom matematický základ – vedomosti a zručnosti potrebné pre úspešné zvládnutie odborných predmetov príslušného študijného odboru. Absolvent by mal vedieť použiť základné vedomosti a zručnosti vo svojom živote. Mal by sa vedieť orientovať v nesúvislých textoch a pracovať s návodmi. Pri zvládaní učiva matematiky by sa mal oboznámiť a naučiť narábať s dostupnými informačnými technológiami. Tematickým zameraním obsahu jednotlivých úloh by mal získavať pozitívny vzťah k prírode a naučiť sa rešpektovať ľudské práva. Študent si osvojí pojmový aparát, vzťahy a súvislosti, niektoré postupy a činnosti pri riešení úloh z praxe. Naučí sa využívať výpočtovú techniku pri riešení matematických úloh. Naučí sa logicky myslieť, argumentovať a tvorivo pristupovať k riešeniu problémov a prezentácii svojich úvah a postupov.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania matematiky majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru.

Stimulovať poznávacie činnosti žiaka predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu matematika proporcionálne zastúpenie a prepojenie empirického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií žiaka. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie *komunikatívne a sociálno interakčné, interpersonálne a intrapersonálne, spôsobilosti tvorivo riešiť*

problémy, spôsobilosti využívať informačné technológie a spôsobilosti byť demokratickým občanom. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehľbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov. K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu matematika patrí aj využitie počítačov a internetu.

Výučba bude prebiehať v bežnej triede.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- Sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (video, text, hovorené slovo, diagram) tak, aby každý každému porozumel,
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- rozpoznávať problémy v priebehu ich matematického vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii .
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- korigovať nesprávne riešenia problému,
- používať osvojené metódy riešenia matematických problémov aj v iných oblastiach vzdelávania žiakov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- získavať informácie v priebehu ich matematického vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Čísla, premenná a početné výkony s číslami	Informačnoreceptívna - výklad Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Členenie učiva do jednotlivých hodín realizovať podľa úrovne vedomostí žiakov v triede Pravidelná realizácia ústnych matematických rozcvičiek Individuálna práca so žiakmi podľa úrovne osvojených vedomostí Samostatná práca – numerické počítanie Opakovanie na základe vhodných motivačných úloh Úlohy problémového charakteru Schopnosť tvorivo riešiť problémy
Práca s údajmi a informáciami	Informačnoreceptívna - výklad Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Úlohy problémového charakteru Individuálny prístup k žiakom podľa úrovne osvojenia poznatkov Schopnosť tvorivo riešiť problémy Práca s knihou

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Čísla, premenná a početné výkony s číslami	E.Calda, J.Řepová, O. Petřanek: Matematika pre SOŠ a SOU 1 SPN 1984	Tabuľa	Karty so zlomkami Ukážky odbornej technickej literatúry	Internet
Práca s údajmi a informáciami	O. Odvák, J. Řepová, L. Skřiček: Matematika pre SOŠ a SOU 1, SPN 1984 O. Odvák, J. Řepová, L. Skřiček: Matematika pre SOŠ a SOU 2, SPN 1984	PC Tabuľa		internet
Názov predmetu		matematika		

Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne
	spolu za štúdium 30 vyučovacích hodín
Kód a názov odboru	4572 F poľnohospodárska výroba
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet matematika v učebnom odbore 4572 F poľnohospodárska výroba, svojím obsahom nadväzuje na učivo základnej školy, rozvíja, rozširuje a prehľbuje ho. Jeho obsah je štruktúrovaný do dvoch tematických celkov

Vedomosti, ktoré žiak získa na základnej škole sa na strednej škole nevyučujú znova. Opakovanie vstupných vedomostí a zručností sa uskutoční na začiatku každého tematického celku. Nové poznatky nadväzujú postupne na vstupné vedomosti. Rozvíja a upevňuje sa schopnosť komunikovať a argumentovať.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania matematiky je získanie pozitívneho vzťahu k matematike. Hlavným cieľom matematiky je poskytnúť žiakom matematický základ – vedomosti a zručnosti potrebné pre úspešné zvládnutie odborných predmetov príslušného študijného odboru. Absolvent by mal vedieť použiť základné vedomosti a zručnosti vo svojom živote. Mal by sa vedieť orientovať v nesúvislých textoch a pracovať s návodmi. Pri zvládaní učiva matematiky by sa mal oboznámiť a naučiť narábať s dostupnými informačnými technológiami. Tematickým zameraním obsahu jednotlivých úloh by mal získavať pozitívny vzťah k prírode a naučiť sa rešpektovať ľudské práva. Študent si osvojí pojmový aparát, vzťahy a súvislosti, niektoré postupy a činnosti pri riešení úloh z praxe. Naučí sa využívať výpočtovú techniku pri riešení matematických úloh. Naučí sa logicky myslieť, argumentovať a tvorivo pristupovať k riešeniu problémov a prezentácii svojich úvah a postupov.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania matematiky majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepšiemu výkonu, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru.

Stimulovať poznávacie činnosti žiaka predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu matematika proporcionálne zastúpenie a prepojenie empirického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií žiaka. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie *komunikatívne a sociálno interakčné, interpersonálne a intrapersonálne, spôsobilosti tvorivo riešiť problémy, spôsobilosti využívať informačné technológie a spôsobilosti byť demokratickým občanom*. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehľbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh

komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov. K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu matematika patrí aj využitie počítačov a internetu.

Výučba bude prebiehať v bežnej triede.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- Sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (video, text, hovorené slovo, diagram) tak, aby každý každému porozumel,
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- rozpoznávať problémy v priebehu ich matematického vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii .
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- korigovať nesprávne riešenia problému,
- používať osvojené metódy riešenia matematických problémov aj v iných oblastiach vzdelávania žiakov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- získavať informácie v priebehu ich matematického vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Čísla, premenná a početové výkony s číslami	Informačnoreceptívna - výklad Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Členenie učiva do jednotlivých hodín realizovať podľa úrovne vedomostí žiakov v triede Pravidelná realizácia ústnych matematických rozcvičiek Individuálna práca so žiakmi podľa úrovne osvojených vedomostí Samostatná práca – numerické počítanie Opakovanie na základe vhodných motivačných úloh Úlohy problémového charakteru Schopnosť tvorivo riešiť problémy
Práca s údajmi a informáciami	Informačnoreceptívna - výklad Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Úlohy problémového charakteru Individuálny prístup k žiakom podľa úrovne osvojenia poznatkov Schopnosť tvorivo riešiť problémy Práca s knihou

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Čísla, premenná a početové výkony s číslami	E.Calda, J.Řepová, O. Petřanek: Matematika pro SOŠ a SOU 1 SPN 1984	Tabuľa	Karty so zlomkami Ukážky odbornej technickej literatúry	Internet

Práca s údajmi a informáciami	O. Odváko, J. Řepová, L. Skříček: Matematika pre SOŠ a SOU 1, SPN 1984 O. Odváko, J. Řepová, L. Skříček: Matematika pre SOŠ a SOU 2, SPN 1984	PC Tabuľa		internet
-------------------------------	--	--------------	--	----------

ROČNÍK: PRVÝ

ROZPIS UČIVA PREDMETU: matematika				1 týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Čísla, premenná a početové výkony s číslami	25		Žiak má:	Žiak:		
<ul style="list-style-type: none"> • Základné početové operácie • Číselný výraz • Výraz s premennou • Percentá • Elementárna finančná matematika 		Odborný výcvik	-vie správne použiť základné početové operácie -vie upraviť číselný výraz i výraz s premennou -vie riešiť úlohy o percentách -vie rozhodnúť o výhodnosti nákupu alebo zľavy, poistenia a pôžičky -vie vypočítať daň, úrok -porozumie výpisu z účtu -číta údaje z faktúry	- správne použil základné početové operácie - upravil číselný výraz i výraz s premennou - rieši úlohy o percentách - rozhodol o výhodnosti nákupu alebo zľavy, poistenia a pôžičky - vypočítal daň, úrok -porozumel výpisu z účtu -čítal údaje z faktúry	Písomné a ústne skúšanie	
Práca s údajmi a informáciami	5		Žiak má:	Žiak:		

<ul style="list-style-type: none"> • Práca s návodom • Spracovanie informácií • Vyhodnotenie informácií 		<p>Aplikovaná informatika</p>	<p>-vyhľadávať, vyhodnotiť a spracovať údaje</p> <p>-porovnávať súbory údajov</p> <p>-interpretovať ich prostredníctvom diagramov, grafov a tabuliek</p>	<p>-vyhľadával, vyhodnotil a spracoval údaje</p> <p>-porovnával súbory údajov</p> <p>-interpretoval ich prostredníctvom diagramov, grafov a tabuliek</p>	<p>Písomné a ústne skúšanie</p>	
--	--	-------------------------------	--	--	---------------------------------	--

Učebné osnovy

predmetu

telesná a športová výchova

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola hotelových služieb a dopravy Zvolenská 83, 984 01 Lučenec
Názov školského vzdelávacieho programu	Poľnohospodárska výroba
Kód a názov ŠVP	42,45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka, I,II
Kód a názov učebného odboru	4572 F poľnohospodárska výroba
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná

7.7 telesná a športová výchova

Názov predmetu	telesná a športová výchova
Ročník	prvý
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne spolu za štúdium 33 vyučovacích hodín
Kód a názov odboru	4572 F poľnohospodárska výroba
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

7.7.1 Charakteristika predmetu

Predmet **telesná a športová výchova** vytvára priestor na uvedenie si potreby celoživotnej starostlivosti žiakov o svoje zdravie na získanie teoretických vedomostí a praktických skúseností vo výchove k zdraviu prostredníctvom športových aktivít. Poskytuje základné informácie o biologických, telesných, pohybových, psychologických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiaci získajú kompetencie, ktoré súvisia s poznaním a starostlivosťou o vlastné telo, pohybový rozvoj, zdatnosť a zdravie, ktoré určujú kvalitu budúceho života v dospelosti. Osvoja si postupy ochrany a upevnenia zdravia, princípy prevencie civilizačných ochorení, metódy rozvoja pohybových schopností a pohybovej výkonnosti, v prípade žiakov so zdravotným oslabením alebo zdravotným postihnutím princípy úpravy zdravotných porúch. Získajú spôsobilosti v zdravotne a výkonnostne orientovaných cvičeniach a činnostiach z viacerých druhov športových disciplín k podľa voľby výber. Sú vedení k pochopeniu kvality pohybu ako dôležitej súčasti svojho komplexného rozvoja, na zorientovanie sa vo výbere pohybu pri vyskytujúcich sa zdravotných poruchách a ich prevencii, k poznaniu kompenzačných a regeneračných aktivít vo vzťahu k svojej budúcej profesii a k ich uplatneniu v režime dňa.

Základné učivo obsahuje:

- **Zdravie a jeho poruchy**
- **Zdravý životný štýl**
- **Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť**
- **Športové činnosti pohybového režimu**

Predmet **telesná a športová výchova** sa opiera o obsahové štandardy :

- Zdravotné návyky, hygiena, civilizačné choroby, správne držanie tela, prevencia, nebezpečenstvo závislostí, prvá pomoc, životné prostredie
- Zdravý životný štýl, hodnota potravín, pohybový režim, pohybový program, zdravotne orientovaná pohybová aktivita, aktívny odpočinok
- silové, vytrvalostné, rýchlostné a koordinačné schopnosti
- motorické testy, pohybová výkonnosť, fitness, wellnes, hodnotenie pohybového prejavu
- atletika, lyžovanie, korčuľovanie,
- cvičenie v posilňovni, posilňovacie cvičenia
- úpolové a individuálne športy

- kolektívne športy
- kreatívne a estetické športy
- športy v prírodnom prostredí

Povinný vyučovací predmet je špecifický svojím zameraním na cieľavedomé telesné, funkčné pohybové zdokonaľovanie detí a mládeže, čím prispieva k upevňovaniu zdravia, k optimálnemu fyzickému rozvoju, k zvyšovaniu alebo udržiavaniu telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova a šport by sa mali stať súčasťou životného štýlu.

Poskytuje základné teoretické a praktické telovýchovné vzdelanie z vybraných odvetví telesnej výchovy a športu. Pomáha odstraňovať nedostatky u zdravotne oslabených žiakov.

Utvára kladný vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu. Výrazne prispieva k psychickému a morálnemu vývinu žiakov uplatňovaním olympijských ideí v telovýchovnej a športovej činnosti. Pomáha hľadať a rozvíjať pohybovo nadaných žiakov.

Obsahom vyučovacieho predmetu telesná výchova na strednej škole je systém pohybových aktivít, poznatkov, pravidiel, záujmov. Rozlišuje osobitosti chlapcov a dievčat a aplikujú sa v ňom tradičné aj netradičné druhy športov a cvičení. Učivo predmetu sa diferencuje na základné a výberové:

7.7.2 Ciele vyučovacieho predmetu

V telesnej a športovej výchove ako výchovnom predmete dominujú **formatívne ciele** : všestranný a harmonický telesný, funkčný rozvoj, rozvoj základných pohybových schopností so zdôraznením rozvoja vytrvalosti, telesnej zdatnosti, zdravia a mravných vlastností osobnosti žiaka. Tieto ciele vytvárajú jednotu s **informatívnymi cieľmi** (osvojovanie si pohybových zručností a vedomostí z jednotlivých športov).

Mladá populácia je obézna a preto je potrebné odstraňovať chybné držanie tela a žiakom poskytovať podnety, poznatky a návody na starostlivosť o správnu hmotnosť tela a dodržiavanie hygienických návykov.

Keďže súčasný spoločenský vývoj pôsobí aj na zmeny v správaní a životného štýlu našej mládeže negatívne, je potrebné venovať sa hlavne rozvoju vytrvalostných schopností. Preto sa táto úloha stáva primárnou. Za posledných dvadsať rokov úroveň bežeckej vytrvalosti značne poklesla.

Zámernou a pestrou pohybovou činnosťou predchádzame narušeniu motoriky v puberte. Rozvoj koordináčnych schopností si vyžaduje osvojenie si zložitých pohybových činností v celku, v zmenených situáciách a v rôznych polohách. Využívame spájanie a obmieňanie pohybových tvarov gymnastiky v zostavách v herných činnostiach v zápasoch.

Naučiť žiakov cvičiť na čerstvom vzduchu, otužovať svoje telo a pestovať návyky správnej životosprávy.

Žiaci

- Nadobudnú spôsobilosti, ktoré súvisia so starostlivosťou o svoje telo a zdravým životným štýlom,
- Naplánujú spôsoby rozvoja jednotlivých pohybových schopností pri zlepšovaní svojej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti a dokážu ich aj realizovať.

7.7.3 Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Vo vyučovacom predmete *telesná a športová výchova* využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

- pochopiť vplyv telesnej výchovy a športu na somatický, funkčný a zdravotný stav
- pochopiť význam kondičnej prípravy a všestranne rozvíjajúcich cvičení a pohybových hier na zdravie človeka a význam športového tréningu pre zvyšovanie výkonnosti,
- zvládnuť základy techniky a taktiky vybraných športových odvetví, ovládať športovú odbornú terminológiu a pravidlá jednotlivých športov,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebapoznanie, sebadôveru a sebahodnotenie
- mať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu a uvedomovať si význam celoživotného učenia,
- uvedomiť si a rešpektovať, že telesná, citová, rozumová i vôľová zložka osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,
- pochopiť význam regenerácie a kompenzácie po fyzickej námahe a telesných cvičeniach,
- zvládnuť poradové cvičenia a využívať ich na hodinách TEV, sebadisciplína
- zvládnuť základy prvej pomoci a využívať ich v nepredvídaných životných situáciách,
- orientovať sa na budúcnosť vo svojom vzťahu k Zemi,
- chápať problémy zachovania mieru, bezpečnosti jednotlivcov, národov a štátov, zachovávanie a ochrany životného prostredia, vyčerpania nerastných surovín, liečenia civilizačných nemocí, populačnej explózie v rozvojových krajinách, drogovej závislosti najmä mladistvých, sexuálnej výchovy a pozitívne pristupovať k riešeniu týchto problémov,
- uvedomiť si a orientovať sa v problematike nerovnomerného hospodárskeho rozvoja, etnických, rasových a náboženských konfliktov
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,
- mať základné sociálne návyky potrebné na styk s ľuďmi a prakticky uplatňovať pri styku s ľuďmi spoločensky uznávané normy,
- uvedomovať si svoju národnú príslušnosť a svoje ľudské práva, mať ochotu rešpektovať práva iných ľudí,
- vytvoriť si pozitívny vzťah ku kultúrnym hodnotám, prírode a životnému prostrediu a aktívne sa podieľať na ich ochrane,
- mať návyky z oblasti osobnej hygieny a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ovládať odbornú terminológiu TEV typickú pre jednotlivé športové hry a individuálne športy ,
- udržiavať estetickú úroveň , hygienu tela a telovýchovného prostredia,

7.7.4 Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Zdravie a jeho poruchy	Kontrola výkonnosti Merania	Frontálna, skupinová činnosť žiakov
Zdravý životný štýl	Informačno-receptívna, Výklad, riadený rozhovor	Premietanie CD, videokaziet Frontálna výučba
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	Metóda praktickej ukážky, Kinogramy a názorný materiál	Cvičenia na stanovištiach
Športové činnosti pohybového režimu	Metóda striedavého zaťaženia Kvantitatívna metóda Kvalitatívna metóda	Skupinové plnenie úloh
Turistický kurz	Pobyt a pohyb v teréne	OZAZ v 3. ročníku
Lyžiarsky kurz	Sledovanie videí	VVLZ 1. ročník

7.7.5 Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Zdravie a jeho poruchy	Sýkora – Kostková Didaktika TV 1983 Sýkora – Fraňo – Stráňai Didaktika škol.TV	DVDa projekcia Dataprojektor	Štatistické Tabuľky VÚŠ,R.Moravec	Internet
Zdravý životný štýl	Encyklopédia športu Perútka, Obzor 1980 Grexa, Dejiny OH	Videorekordér DVD	Videokazety CD	Internet
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	Rovná – Varga Teória a didaktika Šport.gymnastiky	Videotechnika KP-8	Gymnastické náčinie a náradie	TV, CD, Internet
Športové činnosti pohybového režimu	Varga a kol. 1977 Behy, skoky a vrhy	Videotechnika	Atletická dráha, Náčinie	Internet CD

Turistický kurz	Žiškay 1984 Turistika pre každého			Internet
Lyžiarsky kurz	Pospíšil 1988 Teória a didaktika lyžovania	Videotechnika	DVD filmy videokazety	TV, Internet

7.7.6 Rozpis učiva

ROZPIS UČIVA PREDMETU: TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA				Ročník: <i>prvý</i> 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritéria hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Zdravie a jeho poruchy	4		Žiak má:	Žiak:		
- Zdravotné návyky, hygiena, civilizačné choroby, správne držanie tela, prevencia, nebezpečenstvo závislosti, prvá pomoc, životné prostredie	1	Etická výchova	- Vedieť uplatniť pravidlá hygieny - Prezentovať poskytnutie prvej pomoci pri bežných poraneniach a poraneniach ohrozujúcich život - Uviesť argumenty pohybovej činnosti ako prostriedku primárnej prevencie chorôb	- Vedel uplatniť pravidlá hygieny - Prezentoval poskytnutie prvej pomoci pri bežných poraneniach a poraneniach ohrozujúcich život - Uviedol argumenty pohybovej činnosti ako prostriedku primárnej prevencie chorôb - Popísal riziká zdravia vo vzťahu k budúcemu povolaniu	Porovnávanie so štatistickými ukazovateľmi podľa metodologickej príručky	Známkovanie podľa výkonov
- Základná gymnastika, telesné cvičenia bez náčinia, s náčiním	2		- Popísať riziká zdravia vo vzťahu k budúcemu povolaniu			
- Cvičenia – relaxačné, dýchacie, na poruchy zdravia, na držanie tela	1					
Zdravý životný štýl	4		Žiak má:	Žiak:		

<ul style="list-style-type: none"> - Zdravý životný štýl, pohybový režim, zdravotne orientovaná pohybová aktivita, aktívny odpočinok - Všestranne rozvíjajúce cvičenia, cvičenia zdravotne orientované, chôdza s behom, sezónne činnosti, cvičenie v prírode, pohybové hry, didaktické hry, 	<p style="text-align: center;">1</p> <p style="text-align: center;">3</p>	<p style="text-align: center;">Etická výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Identifikovať základné atribúty zdravého životného štýlu - Zostaviť príklad denného stravovacieho režimu - Aplikovať zdravotne orientované cvičenia - Vytvoriť svoj pohybový program ako súčasť zdravého životného štýlu a regenerácie 	<ul style="list-style-type: none"> - Identifikoval základné atribúty zdravého životného štýlu - Zostavil príklad denného stravovacieho režimu - Aplikoval zdravotne orientované cvičenia - Vytvoril svoj pohybový program ako súčasť zdravého životného štýlu a regenerácie 	<p>Ústne, frontálne skúšanie</p> <p>Písomné skúšanie</p>	<p>Verbálne hodnotenie</p> <p>Neštandardný didaktický test</p>
<p style="text-align: center;">Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť</p>	<p style="text-align: center;">10</p>		<p style="text-align: center;">Žiak má:</p>	<p style="text-align: center;">Žiak:</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - Silové, vytrvalostné, rýchlostné a koordinačné (rovnováhové, priestorovo-orientačné) schopnosti, kĺbová pohyblivosť, schopnosti napínať a uvoľňovať svaly - Motorické testy, pohybová výkonnosť, fitness, - Prostriedky atletiky, - Cvičenie v posilňovni, posilňovacie 	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">3</p> <p style="text-align: center;">3</p>	<p style="text-align: center;">Fyzika</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Poznať zásady prevencie vzniku porúch chrbtice - Zvládnuť vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi - Aplikovať osvojené športové zručnosti pri rozvoji jednotlivých pohybových schopností - Prezentovať svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť pri testovaní sily, vytrvalosti, kĺbovej pohyblivosti a rovnováhy 	<ul style="list-style-type: none"> - Poznal zásady prevencie vzniku porúch chrbtice - Zvládol vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi - Aplikoval osvojené športové zručnosti pri rozvoji jednotlivých pohybových schopností - Prezentoval svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť pri testovaní sily, vytrvalosti, kĺbovej pohyblivosti a rovno 	<p>Verbálne hodnotiť podľa výkonnosti, zdôrazniť presnosť pohybu a držanie tela, hodnotiť formou komunikácie na hodine</p>	<p>Kontrólne cvičenie</p>

cvičenia s vlastným telom, s náčiním, na náradí, aerobik, skákanie cez švihadlo						
Športové činnosti pohybového režimu	12		Žiak má:	Žiak:		
Úpolové a individuálne športy - Etika boja, sebaobrana, bezpečnosť športu, súper, protivník, predvídanie, protihráč, individuálne športy Výber: - Džudo, - Tenis, stolný tenis, bedminton a pod. Kolektívne športy - Herná činnosť jednotlivca, herné kombinácie, herná zručnosť, hra, pohybová hra, športová hra, raketa, pálka, bránka, kôš, individuálny výkon, kolektívny výkon, súťaž, zápas, fair-play, taktika, technika, psychická príprava, súper, herné náčinie Výber: - Basketbal, hádzaná,	2		- uplatňovať pravidlá vybraných športov - konať v športovej činnosti v duchu fair-play - zvládnuť individuálny zápas so súperom - rešpektovať zásady sebaobrany - aplikovať v hre pravidlá dvoch športových hier - demonštrovať základné zručnosti zvolených pohybových a športových hier - pomôcť pri zorganizovaní cvičebnej skupiny - zapojiť sa do rozhodovania hry, súťaže - vykonať ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia - zostaviť rozcvičenie pri hudbe - demonštrovať osvojenie si základných pohybových zručností v zimnej a letnej prírode	- uplatňoval pravidlá vybraných športov - konal v športovej činnosti v duchu fair-play - zvládol individuálny zápas so súperom - rešpektoval zásady sebaobrany - aplikoval v hre pravidlá dvoch športových hier - demonštroval základné zručnosti zvolených pohybových a športových hier - pomohol pri zorganizovaní cvičebnej skupiny - zapojil sa do rozhodovania hry, súťaže - vykonal ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia - zostavil rozcvičenie pri hudbe - demonštroval osvojenie si základných pohybových zručností v zimnej a letnej prírode		

volejbal, futbal, nohejbal, florbal, futsal, indiaka, ringo, petang Kreatívne a estetické športy - Kreativita, estetický pohyb, estetické športy, rytmus, výrazový prostriedok Výber: - moderná gymnastika - tanec - rope skipping	2					
Športy v prírodnom prostredí	3		Žiak má:	Žiak:		
- Pohybová činnosť v teréne, adaptácia, bezpečnosť pohybu v prírode, zelené hry, prvá pomoc - Orientácia v teréne - Turistika - Teória lyžovania	3		- Rozvíjať kondič. a koordinačné schopnosti, disciplínu, cit pre kolektív oboznámiť sa s pravidlami športových hier, orientácia v teréne, turistika a prvá pomoc - Ovládať zjazdové lyžovanie, snowboarding, zásady turistiky	- Rozvíjať kondič. a koordinačné schopnosti, disciplínu, cit pre kolektív oboznámiť sa s pravidlami športových hier, orientáciou v teréne, zásadami letnej turistiky a zásadami prvej pomoci - Ovládal zjazdové lyžovanie, snowboarding, zásady zimnej turistiky	Vizuálne hodnotenie úrovne zvládnutia herných činností jednotlivca	Testy výkonnosti
Turistický kurz			Žiak má:	Žiak:		
Účelové cvičenie			- Orientácia v teréne a ochrana prírody	- Absolvovanie vychádzok do prírody	Slovné a práca s buzolou	Kontrólne cvičenie
Lyžovanie			Žiak má:	Žiak:		

VVLZ			- Lyžiarsky výcvik v teréne	- Zvládnutie lyžiarskych pohybových zručnosti	Preteky v slalomových bránkach	Verbálne hodnotenie
------	--	--	-----------------------------	---	--------------------------------	---------------------

***Učebné osnovy
odborných predmetov***

Učebné osnovy

predmetu

ekonomika

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola hotelových služieb a dopravy Zvolenská 83, 984 01 Lučenec
Názov školského vzdelávacieho programu	Agromechanizátor, opravár
Kód a názov ŠVP	42,45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka, I,II
Kód a názov učebného odboru	4524 H agromechanizátor, opravár
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – ISCED 3C
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná

Názov predmetu	ekonomika
Ročník	druhý
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne
	spolu za štúdium 30 vyučovacích hodín
Kód a názov učebného odboru	4524 H agromechanizátor, opravár
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

7.8.1 Charakteristika predmetu

Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti Odborné vzdelávanie a príprava - „Ekonomické vzdelávanie“ Štátneho vzdelávacieho programu^{42,45} Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka, I,II.

V ŠkVP sú zapracované témy finančnej gramotnosti v zmysle Národného štandardu finančnej gramotnosti verzia 1.2, schválené Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky s účinnosťou od 1. septembra 2017 a na základe Dodatku č. 9 ŠVP pod č. 2021/9630:38-A2220 s účinnosťou od 1.9.2022. Obsah učiva uvádza žiakov do problematiky ekonomiky, hospodárskej praxe základných vzťahov a podstaty fungovania trhovej ekonomiky. Žiaci si osvoja používanie odbornej ekonomickej terminológie, získajú poznatky z oblasti makroekonomie a ekonomiky podniku, prehľad o zákonitostiach a javoch trhovej ekonomiky, učia sa porozumieť základným prvkom trhu a osvoja si vedomosti o fungovaní trhu a jeho subjektoch. Oboznámia sa s podstatou podnikateľskej činnosti, jednotlivými formami podnikania a ich charakteristikou. Súčasťou obsahu vzdelávania sú odborné vedomosti o podniku, základných podnikových činnostiach, jeho hospodárení, postavení na trhu. Žiaci si osvoja vedomosti o pravidlách riadenia osobných financií tak, aby sa dokázali orientovať v bankových a poisťných produktoch, rozdeliť si svoje príjmy a pokryť rodinné výdavky. Zároveň ich oboznámime s ich spotrebiteľskými právami.

V procese vzdelávania si žiaci dopĺňajú odborné vedomosti a zručnosti o poznatky, ktoré úzko súvisia s ich budúcim uplatnením na trhu práce. Získané poznatky z oblasti pracovnoprávných vzťahov ich naučia postupovať správne pri uplatňovaní svojich práv. Vo vzdelávacom procese sa súčasne formujú a rozvíjajú schopnosti racionálneho a efektívneho správania a zodpovednosti za vlastnú prácu.

7.8.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu *ekonomika* v učebnom odbore 4572 F poľnohospodárska výroba, je v oblasti výchovy k podnikaniu viesť žiakov k poznaniu základov ekonomických javov, základov podnikania, procesov a vzťahov v trhovom hospodárstve a k rešpektovaniu a uplatňovaniu zásad racionalizácie práce a efektívnosti s ohľadom na praktickú realizáciu v odbore.

Súčasťou oblasti pravidlá riadenia osobných financií je naučiť žiaka orientovať sa vo svete financií, riadiť vlastné financie, naučiť ho orientovať sa v oblasti úverov, poistenia, platenia a rozumného zaobchádzania s peniazmi. Spoznať finančné inštitúcie za súčasného používania základných pojmov v oblasti finančníctva a sveta peňazí. Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Cieľom predmetu je pomôcť žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv, čo je cieľom oblasti sveta práce.

V oblasti spotrebiteľskej výchovy je cieľom naučiť žiaka orientovať sa v problematike spotrebiteľskej výchovy a ochrany práv spotrebiteľa, oboznámiť sa s právami a povinnosťami spotrebiteľa, orientovať sa v spotrebiteľskej bezpečnosti

Výkonové štandardy

Absolvent v oblasti ekonomiky má:

- vyjadriť vlastnými slovami zabezpečenie základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny,
- vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzaniu konfliktom (rodina, finančná inštitúcia, klient),
- vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory),
- zostaviť rozpočet domácnosti,
- vysvetliť na príklade postup pri zakladaní remeselnej živnosti,
- vysvetliť možnosti ochrany dôležitých osobných údajov a dôsledky zneužitia osobných údajov,
- vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane práva na reklamáciu,
- uviesť príklady falšovaných tovarov, klamlivých a zavádzajúcich obchodných praktík,
- vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektami,
- identifikovať korupčné a podvodné správanie,
- uviesť príklady zneužívania verejných zdrojov,
- vysvetliť podstatu a význam podnikania na príkladoch podnikateľských subjektov v praxi,
- oboznámiť sa s vhodnými formami podnikania vo svojom odbore,
- navrhnúť vlastný projekt a individuálne aj tímovo pracovať na jeho realizácii
- vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí, kedy sporiť a kedy si požičiavať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou),
- zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority,
- prijímať finančné rozhodnutia na základe svojich reálnych možností a zhodnotiť ich dôsledky,
- opísať základné typy bankových produktov a spôsob rozhodovania pri sporení,
- opísať moderné spôsoby platenia
- rozlíšiť platobné karty podľa funkcie (debetné, kreditné),
- opísať spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene,
- porozumieť prepočtu meny
- zhodnotiť výhody a nevýhody úveru a kreditnej karty
- uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov,
- uviesť možnosti využitia voľných finančných prostriedkov a investícií,

- vysvetliť podstatu a význam poistenia,
- uviesť základné druhy poistenia (životné a neživotné – majetkové),
- charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské, dôchádzkové, úrazové a poistenie v nezamestnanosti,
- rozoznať hlavné typy poistenia motorových vozidiel,
- vysvetliť rozdiel medzi poistením nehnuteľnosti a poistením domácnosti.

Obsahové štandardy

Svet práce

- Základné pojmy z úvodu do sveta práce
- Základné atribúty trhu práce (voľba povolania, hľadanie zamestnania, hodnotenie vlastných schopností)

Pravidlá riadenia osobných financií

- Plánovanie, príjem a práca
- Úver a dlh
- Sporenie a investovanie
- Riadenie rizika a poistenie

Výchova k podnikaniu

- Podstata podnikateľskej činnosti
- Finančné zabezpečenie súkromného podnikania
- Základy podnikateľskej etiky

Spotrebiteľská výchova

- Finančná zodpovednosť spotrebiteľa
- Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

7.8.3 Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Svet práce	Monologické slovné – výklad Dialogické – rozhovor Práca s knihou, internetom	Frontálna práca Individuálna práca
Pravidlá riadenia osobných financií	Monologické slovné – výklad Dialogické – rozhovor Práca s knihou, internetom Názorná metóda Praktická metóda	Frontálna práca Skupinová práca Individuálna práca s didaktickou technikou

Výchova k podnikaniu	Monologické slovné – výklad Dialogické – rozhovor Práca s knihou, internetom Názorná metóda Praktická metóda	Frontálna práca Skupinová práca Individuálna práca s didaktickou technikou
Spotrebiteľská výchova	Monologické slovné – výklad Dialogické – rozhovor Práca s knihou, internetom Názorná metóda Praktická metóda	Frontálna práca Skupinová práca Individuálna práca s didaktickou technikou

7.8.4 Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Svet práce	Hartmannová, Jakubeková:Ekonomika pre učebné odbory výrobného a nevýrobného zamerania, SPN 2004	Tabuľa	Interné odborné texty	knižnica internet
Pravidlá riadenia osobných financií	Odborné texty Národného štandardu finančnej gramotnosti verzia 1.1, Bratislava 2014	Tabuľa Počítač dataprojektor	Materiály NŠFG	Knižnica internet
Výchova k podnikaniu	Hartmannová, Jakubeková:Ekonomika pre učebné odbory výrobného a nevýrobného zamerania, SPN 2004 Macáková: Ekonomika a organizácia pre 3. ročník odborných učilíšť, SPN 2002 Odborné texty Národného štandardu finančnej gramotnosti verzia 1.1, Bratislava 2014	Tabuľa Počítač dataprojektor		Knižnica internet

Spotrebiteľská výchova	Odborné texty Národného štandardu finančnej gramotnosti verzia 1.1, Bratislava 2014	Tabuľa Počítač dataprojektor	Interné odborné texty	Knižnica internet
------------------------	---	------------------------------------	-----------------------	----------------------

<p><u>Plánovanie, príjem, práca</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zdroje osobných príjmov, mzda a príjem z podnikateľskej činnosti - prvky osobného rozpočtu - rozpočet domácnosti, zostavenie rozpočtu domácnosti - podnikateľský zámer a rozpočet FO – živnosti - dane a odvody, príjmy daní do ŠR a jeho využitie - podnikateľské subjekty v praxi 	2	<p>Úvod do sveta práce Občianska náuka NŠFG</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uviesť zdroje osobných príjmov, charakterizovať mzdu a príjem z podnikateľskej činnosti - popísať obsah osobného rozpočtu a rozpočtu domácností - zostaviť rozpočet domácnosti - popísať obsah podnikateľského zámeru a rozpočtu FO – živnosti - uviesť, ako využíva ŠR príjmy z daní - vyhľadať na internete podnikateľské subjekty v rámci regiónu 	<ul style="list-style-type: none"> - uviedol zdroje osobných príjmov, charakterizoval mzdu a príjem z podnikateľskej činnosti - popísal obsah osobného rozpočtu a rozpočtu domácností - zostavil rozpočet domácnosti - popísal obsah podnikateľského zámeru a rozpočtu FO – živnosti - uviedol, ako využíva ŠR príjmy z daní - vyhľadal na internete podnikateľské subjekty v rámci regiónu 	<p>Ústne odpovede Písomné odpovede Porovnanie Úlohy a cvičenia Praktické cvičenia Priebežné alebo súhrnné skúšanie Ústne odpovede Písomné odpovede Porovnanie Úlohy a cvičenia Praktické cvičenia Priebežné alebo súhrnné skúšanie</p>	<p>Ústne odpovede Písomné odpovede Didaktický test</p>
<p><u>Úver a dlh</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika úveru - výhody a nevýhody úverov - riziká nákupov na úver, ochrana spotrebiteľov - druhy spotrebiteľských úverov - problémy so zadĺžením a ich zvládnutie - vymáhanie dlhov 	2		<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovať úver, ich výhody a nevýhody a riziká - poznať druhy spotrebiteľských úverov - poznať riziká nakupovania na úver a ako sa ochrániť pred zadlžovaním - popísať legálne a nelegálne vymáhanie dlhov 	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizoval úver, ich výhody a nevýhody a riziká - poznal druhy spotrebiteľských úverov - poznal riziká nakupovania na úver a ako sa ochrániť pred zadlžovaním - popísal legálne a nelegálne vymáhanie dlhov 	<p>Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie</p>	
<p><u>Sporenie a investovanie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - význam sporenia a „núdzového fondu“ - investovanie voľných finančných prostriedkov 	2		<ul style="list-style-type: none"> - uviesť význam sporenia a núdzového fondu - uviesť, kam sa dajú investovať voľné finančné 	<ul style="list-style-type: none"> - uviedol význam sporenia a núdzového fondu - uviedol, kam sa dajú investovať voľné finančné 		

<p>Riadenie rizika a poistenie</p> <ul style="list-style-type: none"> - riziká, druhy rizík, ich znižovanie - poistenie, druhy poistenia - zdravotné a sociálne poistenie - poistenie motorových vozidiel - životné a majetkové poistenie - poistenie nehnuteľností, poistenie domácnosti 	2		<p>prostriedky najmä v čase inflácie</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznať riziká, uviesť druhy rizík a spôsoby ich znižovania - charakterizovať poistenie, uviesť druhy poistenia - charakterizovať zdravotné a sociálne poistenie - charakterizovať obsah poistenia motorových vozidiel - charakterizovať rozdiel medzi životným a majetkovým poistením - uviesť rozdiel medzi poistením nehnuteľností a poistením domácností 	<p>prostriedky najmä v čase inflácie</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznal riziká, uviesť druhy rizík a spôsoby ich znižovania - charakterizoval poistenie, uviesť druhy poistenia - charakterizoval zdravotné a sociálne poistenie - charakterizoval obsah poistenia motorových vozidiel - charakterizoval rozdiel medzi životným a majetkovým poistením - uviedol rozdiel medzi poistením nehnuteľností a poistením domácností 		
Výchova k podnikaniu	8		Žiak má:	Žiak:		
<p>Podstata podnikateľskej činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podnikanie a podnik - Živnostenské podnikanie, podmienky získania živnosti, druhy živností <p>Finančné zabezpečenie podnikania</p> <ul style="list-style-type: none"> - Financovanie malého podniku 	6 1 1	<p>Úvod do sveta práce Občianska náuka NŠFG</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizovať podnikanie a podnik - Ovládať živnostenské podnikanie, poznal podmienky získania živnosti, druhy živností - Vedieť, odkiaľ si bude financovať svoje malé podnikanie 	<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizoval podnikanie a podnik - Ovládal princípy živnostenského podnikania, poznal podmienky získania živnosti, ovládal druhy živností - Vedel, odkiaľ bude financovať svoje podnikanie 	<p>Ústne odpovede Písomné odpovede Porovnanie Úlohy a cvičenia Praktické cvičenia Priebežné alebo súhrnné</p>	<p>Ústne odpovede Písomné odpovede Didaktický test</p>

Základy podnikateľskej etiky - podnikateľská etika			- Poznať princípy podnikateľskej etiky	- Poznať princípy podnikateľskej etiky	skúšanie Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	
Spotrebiteľská výchova Finančná gramotnosť	7			Žiak:		
Finančná zodpovednosť spotrebiteľov - únik osobných údajov a ich zneužitie - komunikácia o finančných záležitostiach a predchádzanie konfliktom - práva spotrebiteľov - klamlivá reklama - falšované tovary - ochrana vkladov - rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektami - korupčné a podvodné správanie - zneužívanie verejných zdrojov	4	Úvod do sveta práce Občianska náuka NŠFG	- uviesť spôsoby úniku osobných údajov a možnosti ich zneužitia - poznať, ako komunikovať o finančných záležitostiach a ako predchádzať konfliktom - poznať, aké má spotrebiteľ práva - charakterizovať druhy klamlivej reklamy - vedieť, čo sú to falšované tovary - uviesť, aká existuje ochrana vkladov - popísať rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektami - popísať korupčné a podvodné správanie - popísať zneužívanie verejných zdrojov	- uviesť spôsoby úniku osobných údajov a možnosti ich zneužitia - poznať, ako komunikovať o finančných záležitostiach a ako predchádzať konfliktom - poznať, aké má spotrebiteľ práva - charakterizoval druhy klamlivej reklamy - vedel, čo sú to falšované tovary - uviedol, aká existuje ochrana vkladov - popísal rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektami - popísal korupčné a podvodné správanie - popísal zneužívanie verejných zdrojov	Ústne odpovede Písomné odpovede Porovnanie Úlohy a cvičenia Praktické cvičenia Priebežné alebo súhrnné skúšanie Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Didaktický test
Rozhodovanie a hospodárenie	3					

<p><u>spotrebiteľov</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdiel medzi sporením a pôžičkou - osobné finančné ciele podľa priority - dôsledky zlých finančných rozhodnutí - bankové produkty - rozdiel medzi sporením a investovaním - platobné karty debetné a kreditné - spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene - prepočet meny menovou kalkulačnou 			<ul style="list-style-type: none"> - uviesť rozdiel medzi sporením a pôžičkou - uviesť prioritu vo svojich osobných finančných cieľoch - popísať dôsledky zlých finančných rozhodnutí - pohľadať na internete bankové produkty - uviesť rozdiel medzi sporením a investovaním - uviesť rozdiel medzi debetnou a kreditnou kartou - uviesť spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene - vedieť prepočítať menu pomocou menovej kalkulačky 	<ul style="list-style-type: none"> - uviedol rozdiel medzi sporením a pôžičkou - uviedol prioritu vo svojich osobných finančných cieľoch - popísal dôsledky zlých finančných rozhodnutí - pohľadal na internete bankové produkty - uviedol rozdiel medzi sporením a investovaním - uviedol rozdiel medzi debetnou a kreditnou kartou - uviedol spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene - vedel prepočítať menu pomocou menovej kalkulačky 		
---	--	--	---	---	--	--

Učebné osnovy
predmetu
základy poľnohospodárskej
výroby

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola hotelových služieb a dopravy Zvolenská 83, 984 01 Lučenec
Názov školského vzdelávacieho programu	Poľnohospodárska výroba
Kód a názov ŠVP	42,45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka, I,II
Kód a názov učebného odboru	4572 F poľnohospodárska výroba
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná

7.9 základy poľnohospodárskej výroby (prerobiť na 3 hodiny v 2. ročníku)

Názov predmetu	základy poľnohospodárskej výroby	
Ročník	prvý	druhý
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne	3 hodiny týždenne
	spolu za štúdium 189 vyučovacích hodín	
Kód a názov učebného odboru	4572 F poľnohospodárska výroba	
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk	

7.9.1 Charakteristika predmetu

Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti „Odborné vzdelávanie“ Štátneho vzdelávacieho programu 42,45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka, I,II.

Pre vytvorenie programu sme integrovali obsahové štandardy, ktorých učivo je rozpracované cez odborné kompetencie do tematických celkov a tém.

Predmet *základy poľnohospodárskej výroby* v učebnom odbore 4572 F poľnohospodárska výroba svojím obsahom nadväzuje na učivo základnej školy, rozvíja, rozširuje a prehľbuje ho. Oblasť má medzipredmetový charakter a zahŕňa najdôležitejšie poznatky a zručnosti, ktoré sú nevyhnutné nielen pre jeho uplatnenie na trhu práce, ale aj pre ďalšiu vzdelávaciu orientáciu. Žiaci v tomto predmete využívajú vedomosti nadobudnuté aj zo všeobecnovzdelávacích predmetov napr. občianskej náuky, dejepis a odborného výcviku. Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov (téma a podtéma). Ako odborný predmet sústavne upevňuje, a dopĺňa vedomosti, zručnosti a návyky žiakov. Podmienkou získania tejto zručnosti je dobre si osvojiť základné pojmy z ekonomiky, ktoré žiakovi umožnia orientovať sa posúdiť predpoklady pre výkon zvoleného povolania a možnosti ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie.

Základy poľnohospodárskej výroby majú žiakom poskytnúť teoretickú prípravu na výkon jednoduchých činností vo výrobnom procese v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve. Zoznamujú ho s používaním správnych technologických postupov, nových pracovných techník, materiálov, surovín a strojných zariadení. Obsahové štandardy sú zamerané tak, aby žiaci osvojené vedomosti vedeli aplikovať v praxi. Nadobúdajú základné poznatky z technologických postupov rastlinnej, živočíšnej výroby a pestovania lesa, naučia sa poznávať

suroviny a materiály a ich využitie, používanie náradia, strojov, zariadení, príslušných techník a technológií. Žiaci sú pripravovaní zvládnuť bežnú a jednoduchú údržbu strojných zariadení na užívateľskej úrovni a zároveň si osvoja organizovanie práce vo výrobných a iných prevádzkach. Oblasť vzdelávania vedie žiakov k dodržiavaniu zásad správnej výrobnéj praxe, pravidiel a predpisov o hygiene a ochrane zdravia pri práci.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahľivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

Predmet vedie žiakov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie. Spolu s ostatnými všeobecnovzdelávacími a odbornými predmetmi sa podieľa na utváraní predpokladov u absolventov odborných učilíšť na aktívne zapojenie sa do činnosti vo zvolenom povolání. Do vyučovania sa premietajú výsledky vedy a techniky, nové trendy vo výrobe a v celom národnom hospodárstve.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci učebného odboru.

Stimulovať poznávacie činnosti žiaka predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu proporcionálne zastúpenie a prepojenie empirického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií žiaka. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčovú kompetenciu *spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote*. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehlbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov.

7.9.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu je že žiaci sa naučia základy biológie rastlín a živočíchov. Naučia sa ako zaobchádzať so zvieratami a rastlinami. Vykonávať jednoduché poľnohospodárske práce nastavovanie mechanizmov, strojového zariadenia, naučia sa kontrolovať správnosť a úplnosť vlastnej pracovnej činnosti, odstraňovať chyby a nepresnosti, správne odkladať a ukladať výrobky, pri práci dodržiavať zásady hygieny práce, dodržiavať predpisy protipožiarnej ochrany a predpisy ochrany a bezpečnosti práce. Žiaci naučia sa vykonávať jednoduché práce. Získajú základné poznatky z obsluhy výpočtovej techniky. Celá odborná problematika vzdelávacej oblasti je systematicky dopĺňovaná poznatkami zo starostlivosti o životné prostredie, ochrany zvierat, prírody krajiny a učivom z hygieny.

Z hlavného cieľa vzdelávania a jeho nosných okruhov vyplývajú nasledovné výchovno-vzdelávacie ciele, rozpracované do odborných kompetencií v predmete *základy poľnohospodárskej výroby*, ktoré si učiteľ pre jednotlivé témy ďalej rozšíri v tematickom pláne a v príprave na vyučovaciu hodinu.

- **Úvod**
- **Základy rastlinnej výroby**
- **Základy biológie rastlín**
- **Základné zložky prostredia pre rast a vývoj rastlín**
- **Spracovanie pôdy**
- **Technológia pestovania rastlín – sejba, sadenie**
- **Výživa a hnojenie rastlín**
- **Ochrana rastlín a ošetrovanie porastov**
- **Výroba, zber, pozberová úprava a uskladnenie produktov**
- **Ručné obrábanie dreva a kovov**
- **Základy živočíšnej výroby**
- **Základy biológie živočíchov**
- **Chov hospodárskych zvierat**
- **Mechanizácia v poľnohospodárstve**
- **Hospodárenie s energiami a materiálmi**
- **Základy práce s PC**
- **Starostlivosť o životné prostredie, ochrana zvierat, prírody a krajiny**

7.9.3 Výkonové štandardy

Absolvent má:

- používať základnú odbornú terminológiu,
- definovať základné pracovné činnosti pri zabezpečovaní technologických postupov pestovania rastlín, vrátane rôznych pomocných prác,
- vysvetliť základnú starostlivosť o zvieratá,
- popísať zásady ručného obrábania kovov a dreva,
- popísať bežnú údržbu strojov a zariadení a ich základné nastavenia,
- popísať zber plodín ručne, s použitím mechanizácie,
- definovať zásady ochrany životného prostredia, ochrany pôdy, rastlín, zvierat,
- popísať svoje predpoklady pre výkon zvoleného povolania a možnosti ďalšieho štúdia a

profesijnej orientácie.

7.9.4 - Obsahové štandardy

○ **Úvod**

Žiaci sa oboznámia so základnými pojmami rastlinnej, živočíšnej výroby, mechanizácie a ich prepojením, ako aj s dôležitosťou poľnohospodárstva pre život človeka

○ **Základy rastlinnej výroby**

Obsah poskytuje potrebné údaje o základoch rastlinnej výroby ,

○ **Základy biológie rastlín**

Žiaci získajú prehľad o rastlinných orgánoch a taxonómie rastlinnej ríše. Získajú základné poznatky funkciách jednotlivých orgánov, o chorobách a nákazách rastlín, ktoré spôsobujú škodcovia rastlinného alebo živočíšneho pôvodu.

○ **Základné zložky prostredia pre rast a vývoj rastlín**

Žiaci sa naučia poznať prostredie rastlín, ktoré je optimálne pre rastliny a daný druh a rozhodnúť o výbere pestovaných druhov a odrôd. Na základe vedeckých poznatkov môžu navrhovať oševné postupy. Žiaci zvládnu zásady technologických postupov ošetrovania porastov, zásad výživy porastov, rozdelenie charakteristiku a používanie hnojív.

○ **Spracovanie pôdy**

V tomto tematickom celku sa žiaci oboznámia so základnými operáciami pôdy pred sejbou, po sejbe. Naučia sa z čoho pozostáva predsejbová a posejbová príprava pôdy. Budú vedieť rozoznávať základne druhy orby.

○ **Technológia pestovania rastlín – sejba, sadenie**

Žiaci sa oboznámia s technológiami využívanými pri pestovaní rastlín

○ **Výživa a hnojenie rastlín**

Žiaci si osvoja nároky, jednotlivých druhov rastlín na hnojenie a naučia sa aplikovať hnojivá do pôdy. Naučia sa rozpoznať rozdiely medzi anorganickými a organickými hnojivami. 7. 7.

○ **Ochrana rastlín a ošetrovanie porastov**

Pri škodlivých žiaci sa oboznámia so škodlivými činiteľmi, ktoré vplyvajú na rastliny ,a spôsobmi ochrany proti nim. Oboznámia sa s rozdelením pesticídov a ich použitím. Fyziologické poruchy rastlín, príčiny, prejavy a spôsoby ochrany. Tematický celok oboznámi žiakov s najznámejšími vírusovými chorobami, hubovými a baktériovými chorobami. V ďalšom tematickom celku sa oboznámia so škodcami ich charakteristikou, rozdelením a príznakmi.

V ošetrovaní porastov študenti si osvoja organizáciu pestovaných porastov na kultúrnych pôdach, udržiavanie optimálneho stavu podmienok počas celej vegetácie. Naučia sa rozhodovať, ktorý technologický postup použijú o čase použitia, voľbe a organizácií práce, ochrane bezpečnosti pri práci o základoch odmeňovanie.

○ **Výroba, zber, pozberová úprava a uskladnenie produktov**

Žiaci sa oboznámia s výrobou, zberom, pozberovou úpravou a spôsobmi uskladnenia produktov.

- **Ručné obrábanie dreva a kovov**

Žiaci sa naučia základné rozdelenie dreva a kovov a ich jednoduché spôsoby ručného obrábania.

- **Základy živočíšnej výroby**

Žiaci získajú základy živočíšnej výroby, budú ovládať všetky terminológie z tejto oblasti.

- **Základy biológie živočíchov**

Žiaci sa oboznámia so základnými pojmami z biológie živočíchov.

- **Chov hospodárskych zvierat**

Žiaci si rozšíria vedomosti z chovu hospodárskych zvierat. Budú vedieť rozdeliť všetky hospodárske zvieratá do jednotlivých kategórií. Ovládajú všetky terminológie v zootechnike. Jednotlivé kategórie sa rozdeľujú podľa veľkosti a úžitkovosti. V rámci európskej únie sa zvieratá chovajú vo voľných chovoch.

Zo všeobecného chovu sa chová najmä hovädzí dobytok na druhom mieste sú ošípané a ovce. Z chovu malých hospodárskych zvierat patrí tam hydina. Špeciálnou úlohou je chov koní, ktoré sa chovajú pre športové a liečebné zameranie. Z výživného hľadiska patrí mlieko medzi základné výživné potraviny. Zabezpečuje sa ním výživa detí a najmä chorých ľudí. Neoddeliteľnou súčasťou výroby mlieka je chov hovädzieho dobytku, ktorí je hlavným producentom mlieka a študenti budú vedieť ktoré mliečne výrobky sa z mlieka vyrábajú. Základnou požiadavkou je aj rozdelenie mliečnych výrobkov. V rámci vzdelávania žiaci získajú prehľad medzi jednotlivými druhmi mlieka a zložením mlieka. Žiaci charakterizujú jednotlivé kategórie ošípaných hovädzieho dobytku. Osvoja si zloženie bravčového mäsa a jeho výživnú zložku. Charakterizujú jednotlivé kategórie hovädzieho dobytku, medzi zvláštnu súčasť tejto kategórie patrí chov a výkrm teliat. Bravčové mäso sa vyrába v ekologických chovoch. Žiaci budú vedieť ktoré sú genetické ochorenia u tejto kategórie zvierat. Osvoja si metódy porážania zvierat na bitúnku. Charakterizujú podstatu procesov dedičných vlastností.

- **Mechanizácia v poľnohospodárstve**

Žiaci sa naučia poznať rôzne druhy dopravy a dopravných prostriedkov používané v poľnohospodárstve

- **Hospodárenie s energiami a materiálmi**

Žiaci sa naučia ako sa hospodári s energiami a materiálmi používanými v poľnohospodárstve

- **Základy práce s PC**

Žiaci sa naučia základy práce s PC, prácu s programami WORD, EXCEL, POWER POINT...

- **Starostlivosť o životné prostredie, ochrana zvierat, prírody a krajiny**

Súčasťou predmetu základy poľnohospodárskej výroby je aj starostlivosť o životné prostredie, ochrana zvierat, prírody a krajiny.

7.9.5 Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Vo vyučovacom predmete využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Absolvent má:

- zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia pri pracovných činnostiach v poľnohospodárskej výrobe
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností

Na rozvíjanie danej kompetencie využijeme tieto vyučovacie stratégie (metódy, formy vyučby):

- brainstorming
- predkladanie problémových úloh

7.9.6 Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Úvod	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor	Frontálna výučba
Základy rastlinnej výroby	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Základy biológie rastlín	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Základné zložky prostredia pre rast a vývoj rastlín	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Spracovanie pôdy	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Technológia pestovania rastlín	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou

Výživa a hnojenie rastlín	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Ochrana rastlín a ošetrovanie porastov	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Výroba, zber, pozberová úprava a uskladnenie produktov	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Ručné obrábanie dreva a kovov	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Základy živočíšnej výroby	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Základy biológie živočíchov	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Chov hospodárskych zvierat	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Mechanizácia v poľnohospodárstve	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Hospodárenie s energiami a materiálmi	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Základy práce s PC	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Starostlivosť o životné prostredie, ochrana zvierat, prírody a krajiny	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou

7.9.7 Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Úvod		Tabuľa		
Základy rastlinnej výroby		Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače, tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa	Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy, Meradlá a orysovacie nástroje	Internet Odborné časopisy Firemná literatúra
Základy biológie rastlín		Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače, tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa	Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy, Skúšobné zariadenia	Internet Odborné časopisy Firemná literatúra
Základné zložky prostredia pre rast a vývoj rastlín		Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače, tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa	Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy, Modely zariadení, Súčiastky a rezy súčiastok	Internet Odborné časopisy Firemná literatúra

Spracovanie pôdy		Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače, tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa	Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy,	Internet Odborné časopisy Firemná literatúra
Technológia pestovania rastlín – sejba, sadenie		Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače, tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa	Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy, Modely zariadení, Súčiastky a rezy súčiastok	Internet Odborné časopisy Firemná literatúra
Výživa a hnojenie rastlín		Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače, tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa	Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy, Modely zariadení,	Internet Odborné časopisy Firemná literatúra
Ochrana rastlín a ošetrovanie porastov		Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače, tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa	Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy, Modely zariadení,	Internet Odborné časopisy Firemná literatúra
Výroba, zber, pozberová úprava a uskladnenie produktov		Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače,	Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy, Modely	Internet Odborné časopisy Firemná literatúra

		tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa	zariadení, Súčiastky a rezy súčiastok	
Ručné obrábanie dreva a kovov		Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače, tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa	Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy, Modely zariadení,	Internet Odborné časopisy Firemná literatúra
Základy živočíšnej výroby		Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače, tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa	Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy, Modely zariadení,	Internet Odborné časopisy Firemná literatúra
Základy biológie živočíchov		Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače, tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa	Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy, Modely zariadení,	Internet Odborné časopisy Firemná literatúra
Chov hospodárskych zvierat		Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače, tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa	Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy, Modely zariadení,	Internet Odborné časopisy Firemná literatúra

		Tabuľa		
Mechanizácia v poľnohospodárstve		Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače, tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa	Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy, Modely zariadení,	Internet Odborné časopisy Firemná literatúra
Hospodárenie s energiami a materiálmi		Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače, tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa	Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy, Modely zariadení,	Internet Odborné časopisy Firemná literatúra
Základy práce s PC		Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače, tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa	Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy, Modely zariadení,	Internet Odborné časopisy Firemná literatúra
Starostlivosť o životné prostredie, ochrana zvierat, prírody a krajiny		Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače, tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa	Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy, Modely zariadení,	Internet Odborné časopisy Firemná literatúra

ROZPIS UČIVA PREDMETU: ZÁKLADY POĽNOHOSPODÁRSKEJ VÝROBY				Ročník: <i>PRVÝ</i> 3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritéria hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Úvod	2		Žiak má:	Žiak:		
<ul style="list-style-type: none"> Úvod do problematiky Poľnohospodárstvo a jeho význam ako odvetvia národného hospodárstva 	1 1		<ul style="list-style-type: none"> Charakterizovať význam poľnohospodárstva v národnom hospodárstve 	<ul style="list-style-type: none"> Charakterizoval význam poľnohospodárstva v národnom hospodárstve 	Ústne odpovede Písomné odpovede Porovnanie Úlohy a cvičenia Praktické cvičenia Priebežné alebo súhrnné skúšanie Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Didaktický test
Základy rastlinnej výroby	6		Žiak má:	Žiak:		
<ul style="list-style-type: none"> Rastlinná výroba a jej vzťah k živočíšnej výrobe a mechanizácii v poľnohospodárstve Kultúrne plodiny ako súčasť životného prostredia 	3 3		<ul style="list-style-type: none"> Určiť vzťah medzi rastlinnou, živočíšnou výrobou a mechanizáciou v poľnohospodárstve Popísať význam kultúrnych plodín ako súčasť životného prostredia 	<ul style="list-style-type: none"> Určil vzťah medzi rastlinnou, živočíšnou výrobou a mechanizáciou v poľnohospodárstve Popísal význam kultúrnych plodín ako súčasť životného prostredia 	Ústne odpovede Písomné odpovede Porovnanie Úlohy a cvičenia Praktické cvičenia Priebežné alebo súhrnné skúšanie Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede na zadané otázky
Základy biológie rastlín	8		Žiak má:	Žiak:		

- Rastlinný organizmus, charakteristika, hlavné znaky	1		- Charakterizovať hlavné znaky rastlinného organizmu	- Charakterizoval hlavné znaky rastlinného organizmu	Ústne odpovede	Ústne odpovede
- Rastlinná bunka a jej hlavné funkcie	2		- Popísať hlavné funkcie rastlinnej bunky	- Popísal hlavné funkcie rastlinnej bunky	Písomné odpovede	Písomné odpovede
- Stavba a funkcia rastlinných pletív	1		- Popsať stavbu a funkciu rastlinných pletív	- Popsal stavbu a funkciu rastlinných pletív	Porovnanie	Didaktický test
- Stavba, funkcia a hospodársky význam rastlinných orgánov – koreň, stonka, list, kvet, plod, semeno	3		- Popísať stavbu, funkciu a hospodársky význam rastlinných orgánov	- Popísal stavbu, funkciu a hospodársky význam rastlinných orgánov	Úlohy a cvičenia	
- Rozmnožovanie rastlín	1		- Popísať rozmnožovanie rastlín	Popísal rozmnožovanie rastlín	Praktické cvičenia	
					Priebežné alebo súhrnné skúšanie	
					Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	
Základné zložky prostredia pre rast a vývoj rastlín	10		Žiak má:	Žiak:		
- Poveternostné a klimatické podmienky pestovania rastlín	2		- Charakterizovať poveternostné a klimatické podmienky pestovania rastlín	- Charakterizoval poveternostné a klimatické podmienky pestovania rastlín	Ústne odpovede	Ústne odpovede
- Pôda – vznik, zloženie, fyzikálne, chemické, biologické vlastnosti pôd, pôdotvorné činitele, delenie pôd, pôdne druhy, pôdne typy	8		- Popísať pôdu, delenie pôdy, druhy pôdy	- Popísal pôdu, delenie pôdy, druhy pôdy	Písomné odpovede	Písomné odpovede
					Porovnanie	Didaktický test
					Úlohy a cvičenia	
					Praktické cvičenia	
					Priebežné alebo súhrnné skúšanie	
					Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	

Spracovanie pôdy	14		Žiak má:	Žiak:		
- Spracovanie pôdy – význam a rozdelenie	2		- Popísať výzvam a rozdelenie pôdy	- Popísal výzvam a rozdelenie pôdy	Ústne odpovede	Ústne odpovede
- Základné spracovanie pôdy – orba	4		- Popísať základné spracovanie pôdy	- Popísal základné spracovanie pôdy	Písomné odpovede	Písomné odpovede
- Podmietka, špeciálne druhy orby:	3				Porovnanie	Didaktický test
rigolovanie, podrývanie a prehlbovanie	3				Úlohy a cvičenia	
- Predsejbová príprava pôdy	1				Praktické cvičenia	
- Smykovanie, bránenie,	1				Priebežné alebo súhrnné skúšanie	
- Kyprenie, valcovanie	1				Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	
Technológia pestovania rastlín – sejba, sadenie	25		Žiak má:	Žiak:		
- Osivo, sadivo	1		- Definovať osivo, sadivo, ich vlastnosti, parametre kvality sejby a druhy a spôsoby sejby	- Definoval osivo, sadivo, ich vlastnosti, parametre kvality sejby a druhy a spôsoby sejby	Ústne odpovede	Ústne odpovede
- Vlastností osív a sadív	1				Písomné odpovede	Písomné odpovede
- Parametre kvality sejby	1				Porovnanie	Didaktický test
- Druhy a spôsoby sejby	1		- Charakterizovať pestovanie rôznych druhov obilnín	- Charakterizoval pestovanie rôznych druhov obilnín	Úlohy a cvičenia	
Pestovanie obilnín – význam, druhy obilnín, rast a vývin, technológia výroby a spracovania pšenice, jačmeňa, raže, ovsu, kukurice, prosa, ciroku, pohánky	4				Praktické cvičenia	
- choroby, buriny a škodcovia			- Charakterizovať		Priebežné alebo súhrnné skúšanie	
					Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	

<p>Pestovanie strukovín – význam, zásady pestovania, technológia výroby a spracovania – hrach, fazuľa, šošovica, sója, – choroby, buriny a škodcovia, ochrana</p>	4		<p>pestovanie strukovín</p>	<p>- Charakterizoval pestovanie strukovín</p>		
<p>Pestovanie olejní Význam, zásady pestovania, technológia výroby – slnečnica, repka, mak, Choroby, buriny, škodcovia</p>	4		<p>- Charakterizovať pestovanie olejní</p>	<p>- Charakterizoval pestovanie olejní</p>		
<p>Pestovanie okopanín – význam, zásady pestovania, technológia výroby a spracovania okopanín, - Choroby, buriny, škodcovia, ochrana</p>	4		<p>- Charakterizovať pestovanie okopanín</p>	<p>- Charakterizoval pestovanie okopanín</p>		
<p>Pestovanie špeciálnych druhov rastlín – tabak, huby, chmeľ, liečivé rastliny</p>	2		<p>- Charakterizovať pestovanie špeciálnych druhov rastlín</p>	<p>- Charakterizoval pestovanie špeciálnych druhov rastlín</p>		
<p>Pestovanie krmovín – význam, zásady pestovania, technológia výroby - Jednoročné a viacročné krmoviny - Lúky, pasienky a trvalé trávnaté porasty</p>	3		<p>- Charakterizovať pestovanie krmovín</p>	<p>- Charakterizoval pestovanie krmovín</p>		

Výživa a hnojenie rastlín	10		Žiak má:	Žiak:		
<ul style="list-style-type: none"> - Význam výživy a hnojenia rastlín - Rozdelenie hnojív: organické hnojivá – maštalný hnoj, močovka, hnojovica, kompost, zelené hnojenie, vtáčí trus - Anorganické hnojivá: dusíkaté, fosforečné, draselné a viaczožkové - Priaznivý a nepriaznivý vplyv hnojív na kultúrne rastliny a životné prostredie 	<p>1</p> <p>4</p> <p>4</p> <p>1</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Popísať význam výživy a hnojenia rastlín - Popísať rozdelenie hnojív na organické a anorganické - Popísať priaznivý a nepriaznivý vplyv hnojív na kultúrne rastliny a životné prostredie 	<ul style="list-style-type: none"> - Popísal význam výživy a hnojenia rastlín - Popísal rozdelenie hnojív na organické a anorganické Popísal priaznivý a nepriaznivý vplyv hnojív na kultúrne rastliny a životné prostredie 	<p>Ústne odpovede</p> <p>Písomné odpovede</p> <p>Porovnanie</p> <p>Úlohy a cvičenia</p> <p>Praktické cvičenia</p> <p>Priebežné alebo súhrnné skúšanie</p> <p>Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie</p>	<p>Ústne odpovede</p> <p>Písomné odpovede</p> <p>Didaktický test</p>
Ochrana rastlín a ošetrovanie porastov	9		Žiak má:	Žiak:		
<ul style="list-style-type: none"> - Valcovanie porastov - Bránenie - Plečkovanie - Oborávanie zemiakov - Prihnojovaniepor 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>2</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Popísať valcovanie porastov, bránenie, plečkovanie, oborávanie zemiakov, prihnojovanie porastov, 	<ul style="list-style-type: none"> - Popísal valcovanie porastov, bránenie, plečkovanie, oborávanie zemiakov, prihnojovanie porastov, 	<p>Ústne odpovede</p> <p>Písomné odpovede</p> <p>Porovnanie</p> <p>Úlohy a cvičenia</p>	<p>Ústne odpovede</p> <p>Písomné odpovede</p> <p>Didaktický test</p>

<ul style="list-style-type: none"> - astov - Zavlažovanie - Chemické ošetrovanie porastov 	1 1		zavlažovanie, chemické ošetrovanie porastov	zavlažovanie, chemické ošetrovanie porastov	Praktické cvičenia Priebežné alebo súhrnné skúšanie Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	
Výroba, zber, pozberová úprava a uskladnenie produktov	8		Žiak má:	Žiak:		
<ul style="list-style-type: none"> - Stupne zrelosti u najdôležitejších druhov poľných plodín - Zber najdôležitejších druhov poľných plodín - Pozberová úprava a uskladnenie produktov 	2 3 3		<ul style="list-style-type: none"> - Popísať stupne zrelosti u poľných plodín - Charakterizovať zber plodín - Popísať pozberovú úpravu a uskladnenie produktov 	<ul style="list-style-type: none"> - Popísal stupne zrelosti u poľných plodín - Charakterizoval zber plodín Popísal pozberovú úpravu a uskladnenie produktov	Ústne odpovede Písomné odpovede Porovnanie Úlohy a cvičenia Praktické cvičenia Priebežné alebo súhrnné skúšanie Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Didaktický test
Ručné obrábanie dreva a kovov	7		Žiak má:	Žiak:		
<ul style="list-style-type: none"> - Druhy dreva - Rozdelenie kovov - Technológia ručného obrábania dreva a kovov 	2 3 3		<ul style="list-style-type: none"> - Vymenovať druhy dreva - Rozdeliť kovy - Popísať technológiu ručného obrábania dreva a kovov 	<ul style="list-style-type: none"> - Vymenoval druhy dreva - Rozdelil kovy - Popísal technológiu ručného obrábania dreva a kovov 	Ústne odpovede Písomné odpovede Porovnanie Úlohy a cvičenia Praktické cvičenia Priebežné alebo súhrnné	Ústne odpovede Písomné odpovede Didaktický test

					skúšanie Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	
--	--	--	--	--	---	--

ROZPIS UČIVA PREDMETU: <i>ZÁKLADY POĽNOHOSPODÁRSKEJ VÝROBY</i>			Ročník: <i>DRUHÝ</i> 3 hodiny týždenne, spolu 90 vyučovacích hodín			
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritéria hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Základy živočíšnej výroby	7		Žiak má:	Žiak:		
<ul style="list-style-type: none"> • Význam živočíšnej výroby • Zabezpečenie výživy a spotreby potravín • Úžitkové vlastnosti hospodárskych zvierat • Plemenitba • Laktácia 	1 1 1 2 2		<ul style="list-style-type: none"> - Uviesť význam živočíšnej výroby - Charakterizovať zabezpečenie výživy a spotreby potravín - Vymenovať úžitkové vlastnosti hospodárskych zvierat - Popísať, čo je to plemenitba a laktácia 	<ul style="list-style-type: none"> - Uviedol význam živočíšnej výroby - Charakterizoval zabezpečenie výživy a spotreby potravín - Vymenoval úžitkové vlastnosti hospodárskych zvierat - Popísal, čo je to plemenitba a laktácia 	Ústne odpovede Písomné odpovede Porovnanie Úlohy a cvičenia Praktické cvičenia Priebežné alebo súhrnné skúšanie Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Didaktický test
Základy biológie živočíchov	25		Žiak má:	Žiak:		

<ul style="list-style-type: none"> • Živočíšna bunka • Tkanivá • Kostrová sústava • Svalová sústava • Tráviaca sústava • Dýchacia sústava • Obehová sústava • Žľazy s vnútornou sekréciou • Kožná sústava • Mliečna zľaza a tvorba mlieka • Rozmnožovacia sústava 	2 2 3 3 2 3 2 2 2 2		<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizovať: - Živočíšnu bunku - Tkanivá - Kostrovú sústavu - Svalovú sústavu - Tráviacu sústavu - Dýchaciu sústavu - Obehovú sústavu - Žľazy s vnútornou sekréciou - Kožnú sústavu - Mliečnu zľazu a tvorbu mlieka - Rozmnožovaciu sústavu 	<ul style="list-style-type: none"> - Charakterizoval: - Živočíšnu bunku - Tkanivá - Kostrovú sústavu - Svalovú sústavu - Tráviacu sústavu - Dýchaciu sústavu - Obehovú sústavu - Žľazy s vnútornou sekréciou - Kožnú sústavu - Mliečnu zľazu a tvorbu mlieka - Rozmnožovaciu sústavu 	<p>Ústne odpovede</p> <p>Písomné odpovede</p> <p>Porovnanie</p> <p>Úlohy a cvičenia</p> <p>Praktické cvičenia</p> <p>Priebežné alebo súhrnné skúšanie</p> <p>Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie</p>	<p>Ústne odpovede</p> <p>Písomné odpovede</p> <p>Didaktický test</p>
Chov hospodárskych zvierat	21		Žiak má:	Žiak:		
<ul style="list-style-type: none"> - Chov hovädzieho dobytká - Chov ošípaných - Chov oviec - Chov koní - Chov hydiny - Chov králikov - Chov včiel 	3 3 3 3 3 3 3		<ul style="list-style-type: none"> - Popísať chov hovädzieho dobytká - Popísať chov ošípaných - Popísať chov oviec - Popísať chov koní - Popísať chov hydiny - Popísať chov králikov - Popísať chov včiel 	<ul style="list-style-type: none"> - Popísal chov hovädzieho dobytká - Popísal chov ošípaných - Popísal chov oviec - Popísal chov koní - Popísal chov hydiny - Popísal chov králikov - Popísal chov včiel 	<p>Ústne odpovede</p> <p>Písomné odpovede</p> <p>Porovnanie</p> <p>Úlohy a cvičenia</p> <p>Praktické cvičenia</p> <p>Priebežné alebo súhrnné skúšanie</p> <p>Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie</p>	<p>Ústne odpovede</p> <p>Písomné odpovede na zadané otázky</p>
Mechanizácia v poľnohospodárstve	23		Žiak má:	Žiak:		

Dopravné prostriedky v poľnohospodárstve (dopravníky, nemotorové dopravné prostriedky)	2		- Popísať dopravné prostriedky v poľnohospodárstve	- Popísal dopravné prostriedky v poľnohospodárstve	Ústne odpovede Písomné odpovede Porovnanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Didaktický test
Poľnohospodárske traktory	2		- Popísať poľnohospodárske traktory	- Popísal poľnohospodárske traktory	Úlohy a cvičenia Praktické cvičenia	
Mechanizačné prostriedky na spracovanie pôdy (pluhy, smyky, brány, valce, kypriče, kombinátory)	3		- Popísať mechanizačné prostriedky na spracovanie pôdy	- Popísal mechanizačné prostriedky na spracovanie pôdy	Priebežné alebo súhrnné skúšanie Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	
Mechanizačné prostriedky na rozhadzovanie tuhých hospodárskych a priemyselných hnojív	2		- Popísať mechanizačné prostriedky na rozhadzovanie tuhých hospodárskych a priemyselných hnojív	- Popísal mechanizačné prostriedky na rozhadzovanie tuhých hospodárskych a priemyselných hnojív		
Mechanizačné prostriedky na prácu s kvapalinami (fekálne vozy, zavlažovače)	2		- Popísať mechanizačné prostriedky na prácu s kvapalinami	- Popísal mechanizačné prostriedky na prácu s kvapalinami		
Mechanizačné prostriedky na sejbu a vysádzanie (Sejačky, vysadzovače)	2		- Popísať mechanizačné prostriedky na sejbu a vysádzanie	- Popísal mechanizačné prostriedky na sejbu a vysádzanie		
Mechanizačné prostriedky na ošetrovanie rastlín (prerezávače a preriedovače)	2		- Popísať mechanizačné prostriedky na ošetrovanie rastlín	- Popísal mechanizačné prostriedky na ošetrovanie rastlín		
Mechanizačné prostriedky nazber a uskladnenie krmovín (kosačky, zbieracie rezačky)	2		- Popísať mechanizačné prostriedky na nazber a uskladnenie krmovín	- Popísal mechanizačné prostriedky na nazber a uskladnenie krmovín		
Mechanizačné prostriedky	2		- Popísať mechanizačné prostriedky	- Popísal mechanizačné prostriedky		

<p>na zber a pozberové spracovanie obilnín (kombajny, lisy)</p> <p>Mechanizačné prostriedky na zber a uskladnenie okopanín (vyorávače a kombajny na zber zemiakov)</p> <p>Mechanizačné prostriedky na pestovanie a zber špeciálnych plodín (stroje na zber ľanu, chmeľu a zeleniny)</p>	<p>2</p> <p>2</p>		<p>prostriedky na ošetrovanie rastlín</p> <ul style="list-style-type: none"> - Popísať mechanizačné prostriedky na zber a uskladnenie krmovín - Popísať mechanizačné prostriedky na zber a pozberové spracovanie obilnín - Popísať mechanizačné prostriedky na zber a uskladnenie okopanín - Popísať mechanizačné prostriedky na pestovanie a zber špeciálnych plodín 	<p>mechanizačné prostriedky na ošetrovanie rastlín</p> <ul style="list-style-type: none"> - Popísal mechanizačné prostriedky na zber a uskladnenie krmovín - Popísal mechanizačné prostriedky na zber a pozberové spracovanie obilnín - Popísal mechanizačné prostriedky na zber a uskladnenie okopanín - Popísal mechanizačné prostriedky na pestovanie a zber špeciálnych plodín 		
<p>Hospodárenie s energiami a materiálmi</p>	<p>4</p>		<p>Žiak má:</p>	<p>Žiak:</p>		

Hospodárenie s energiami a materiálmi	4		- Poukázat na hospodárenie s energiami a materiálmi	- Poukázal na hospodárenie s energiami a materiálmi	Ústne odpovede Písomné odpovede Porovnanie Úlohy a cvičenia Praktické cvičenia Priebežné alebo súhrnné skúšanie Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Didaktický test
Základy práce s PC	6		Žiak má:	Žiak:		
Základy práce s MS OFFICE (WORD, EXCEL, POWER POINT...)			-		Ústne odpovede Písomné odpovede Porovnanie Úlohy a cvičenia Praktické cvičenia Priebežné alebo súhrnné skúšanie Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Didaktický test
Starostlivosť o životné prostredie, ochrana zvierat, prírody a krajiny	4		Žiak má:	Žiak:		

Starostlivosť o životné prostredie	2		-		Ústne odpovede	Ústne odpovede
Ochrana zvierat, prírody a krajiny	2				Písomné odpovede	Písomné odpovede
					Porovnanie	Didaktický test
					Úlohy a cvičenia	
					Praktické cvičenia	
					Priebežné alebo súhrnné skúšanie	
					Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	

Učebné osnovy
predmetu
bezpečnosť a ochrana zdravia

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola hotelových služieb a dopravy Zvolenská 83, 984 01 Lučenec
Názov školského vzdelávacieho programu	Poľnohospodárska výroba
Kód a názov ŠVP	42,45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka, I,II
Kód a názov učebného odboru	4572 F poľnohospodárska výroba
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná

7.10 bezpečnosť a ochrana zdravia

Názov predmetu	bezpečnosť a ochrana zdravia	
Ročník	prvý ročník	druhý ročník
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne	1 hodina týždenne
	spolu za štúdium 63 vyučovacích hodín	
Kód a názov učebného odboru	4572 F poľnohospodárska výroba	
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk	

7.10.1 Charakteristika predmetu

Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti „Odborné vzdelávanie“ Štátneho vzdelávacieho programu^{42,45} Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka, I,II.

Pre vytvorenie programu sme integrovali obsahové štandardy, ktorých učivo je rozpracované cez odborné kompetencie do tematických celkov a tém.

Žiaci získajú prehľad o základných ustanoveniach právnych noriem, bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, o hygiene pri práci a na pracovisku. Získajú zručnosti v ochrane majetku a spotrebiteľa, naučia sa poskytnúť prvú pomoc v prípade úrazu na pracovisku. Ako zaučení pracovníci môžu pracovať v štátnych, družstevných a súkromných podnikoch, v poľnohospodárskej a lesnej výrobe, v rôznych službách súvisiacich so životným prostredím, ochranou a tvorbou krajiny, s výrobou a rozvojom vidieka. Neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania v Štátnom vzdelávacom programe pre skupiny odborov 45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka je problematika dodržiavania hygieny, bezpečnosti práce a ochrany pred požiarom (ďalej len bezpečnosť práce), ktorá je sprievodnou časťou celého odborného výcviku. Vo výchovno-vzdelávacom procese musí bezpečnosť práce vychádzať z platných právnych predpisov. Jej výklad musí smerovať od všeobecného učiva až po špecifické, ktoré si škola rozpracuje v školskom vzdelávacom programe na podmienky konkrétneho učebného odboru. V priestoroch, určených na vyučovanie žiakov treba podľa platných právnych predpisov vytvoriť podmienky na zaistenie bezpečnosti práce. O bezpečnosti práce musia byť poučení žiaci pred nástupom na pracovisko. Pri tvorbe obsahu vzdelávania k bezpečnosti práce sú pre školu záväzné platné právne predpisy a požiadavky na kompetencie absolventa stanovené v Štátnom vzdelávacom programe. Súčasťou kontroly dodržiavania bezpečnosti práce je aj stály a priamy odborný, pedagogický dozor.

7.10.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom predmetu je pripraviť študentov na prácu v sťažených podmienkach a preto odbor poľnohospodárska výroba je orientovaný na výkon príslušných robotníckych povolání v poľnohospodárstve ako vo výrobných tak v nevýrobných odvetviach a vo sfére služieb na vidieku.

Je vhodná len pre zdravých, fyzicky a duševne zdatných mladých ľudí.

Z hlavného cieľa vzdelávania a jeho nosných okruhov vyplývajú nasledovné výchovno-vzdelávacie ciele, rozpracované do odborných kompetencií, ktoré si učiteľ pre jednotlivé témy ďalej rozšíri v tematickom pláne a v príprave na vyučovaciu hodinu.

Vo vyučovacom predmete bezpečnosť a ochrana zdravia sú rozpracované nasledovné vzdelávacie štandardy:

- **Základná odborná terminológia**
- **Zásady hygieny pri práci**
- **Ochrana pred požiarom**
- **Úrazy**
- **Bezpečnosť pri práci v poľnohospodárskej výrobe**
- **Bezpečnosť pri práci pri starostlivosti o zvieratá**
- **Bezpečnosť pri práci pri pestovaní rastlín**
- **Bezpečnosť pri práci pri používaní poľnohospodárskych mechanizmov a dopravných prostriedkov**
- **Zásady ochrany životného prostredia, ochrany pôdy, rastlín, zvierat**

7.10.3 Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií

Vo vyučovacom predmete využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Schopnosti riešiť problémy

- rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie, porovnávanie a pod.),
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní,
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli
- prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a

prostriedkynevedli k cieľu,

- posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
- korigovať nesprávne riešenia problému,
- používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania žiakov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- získavať informácie v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

7.10.4 Vzdelávacie štandardy

Výkonové štandardy:

Absolvent má:

- používať základnú odbornú terminológiu
- definovať zásady hygieny a bezpečnosti práce a ochrany pred požiarom

Obsahové štandardy:

Absolvent má:

- dodržiavať bezpečnosť práce
- dodržiavať zásady ochrany pred požiarom
- dodržiavať hygienu pri práci
- vie definovať základné pracovné činnosti pri zabezpečovaní technologických postupov pestovania rastlín
- vie vysvetliť základnú starostlivosť o zvieratá
- popíše bežnú údržbu strojov a zariadení a ich základné nastavenia
- vie popísať zber plodín ručne, s použitím mechanizácie
- definuje zásady ochrany životného prostredia, ochrany pôdy, rastlín, zvierat
- definuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a ochrany pred požiarom
- vie popísať svoje predpoklady pre výkon zvoleného povolania a možnosti ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie.

7.10.5 Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Základná odborná terminológia	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Zásady hygieny pri práci	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Ochrana pred požiarom	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Úrazy	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Bezpečnosť pri práci v poľnohospodárskej výrobe	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Bezpečnosť pri práci pri starostlivosti o zvieratá	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Bezpečnosť pri práci pri starostlivosti o zvieratá	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Bezpečnosť pri práci pri pestovaní rastlín	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Bezpečnosť pri práci pri používaní poľnohospodárskych mechanizmov a dopravných prostriedkov	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou
Zásady ochrany životného prostredia, ochrany pôdy, rastlín, zvierat	Informačnéreceptívna - výklad Reproduktívna – rozhovor Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Frontálna výučba Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Práca s knihou

--	--	--

7.10.6 Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Základná odborná terminológia		Prenosný spätný projektor Tabuľa		Internet
Zásady hygieny pri práci		Počítače, tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa	Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy,	Odborné časopisy Firemná literatúra Internet
Ochrana pred požiarom		Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače, tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa	Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy, Modely zariadení, Súčiastky a rezy súčiastok	Internet Odborné časopisy Firemná literatúra
Úrazy		Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače, tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa	Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy, Modely zariadení, Súčiastky a rezy súčiastok	Internet Odborné časopisy Firemná literatúra

<p>Bezpečnosť pri práci v poľnohospodárskej výrobe</p>		<p>Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače, tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa</p>	<p>Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy, Skúšobné zariadenia</p>	<p>Internet Odborné časopisy Firemná literatúra</p>
<p>Bezpečnosť pri práci pri starostlivosti o zvieratá</p>		<p>Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače, tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa</p>	<p>Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy, Modely zariadení,</p>	<p>Internet Odborné časopisy Firemná literatúra</p>
<p>Bezpečnosť pri práci pri pestovaní rastlín</p>		<p>Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače, tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa</p>	<p>Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy, Modely zariadení, Súčiastky a rezy súčiastok</p>	<p>Internet Odborné časopisy Firemná literatúra</p>
<p>Bezpečnosť pri práci pri používaní poľnohospodárskych mechanizmov a dopravných prostriedkov</p>		<p>Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače, tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa</p>	<p>Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy, Modely zariadení,</p>	<p>Internet Odborné časopisy Firemná literatúra</p>
<p>Zásady ochrany životného prostredia, ochrany pôdy, rastlín, zvierat</p>		<p>Prenosný spätný projektor Projekčné plátno Počítače,</p>	<p>Fólie CD, DVD Video kazety Obrazy, schémy, Modely</p>	<p>Internet Odborné časopisy Firemná literatúra</p>

		tlačiareň Video a DVD prehrávač Interaktívna tabuľa Tabuľa	zariadení,	
--	--	---	------------	--

7.10.7 Rozpis učiva

ROZPIS UČIVA PREDMETU: BEZPEČNOSŤ A OCHRANA ZDRAVIA				Ročník: PRVÝ 1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritéria hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Základná odborná terminológia	3		Žiak má:	Žiak:		
Základná odborná terminológia BOZP	3	Odborný výcvik Základy poľnohospodárskej výroby	- Definovať základné pojmy	- Definoval základné pojmy	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Zásady hygieny pri práci	6		Žiak má:	Žiak:		
Osobná hygiena Hygiena pracoviska Pracovná hygiena	2 2 2	Odborný výcvik Základy poľnohospodárskej výroby	- žiak má charakterizovať a rozlíšiť rôzne druhy hygieny	- žiak sa naučil charakterizovať a rozlíšiť rôzne druhy hygieny	Úlohy a cvičenia Priebežné alebo súhrnné skúšanie Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Didaktický test
Ochrana pred	6		Žiak má:	Žiak:		

požiarom						
Ochrana pred požiarom	6		- vedieť definovať zásady bezpečnosti práce a ochrany pred požiarom	- ovládať zásady bezpečnosti práce a ochrany pred požiarom	Úlohy a cvičenia Priebežné alebo súhrnné skúšanie Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Didaktický test
Úrazy	8		Žiak má:	Žiak:		
Malé, stredné a ťažké úrazy na pracovisku	8	Odborný výcvik Základy poľnohospodárskej výroby	- vedieť rozlíšiť malé, stredné a ťažké úrazy	- vedieť rozlíšiť malé, stredné a ťažké úrazy	Úlohy a cvičenia Priebežné alebo súhrnné skúšanie Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Didaktický test
Bezpečnosť pri práci v poľnohospodárskej výrobe	10		Žiak má:	Žiak:		
Zásady bezpečnosti pri práci v poľnohospodárskej výrobe	10	Odborný výcvik Základy poľnohospodárskej výroby	- poznať zásady bezpečnosti pri práci v poľnohospodárskej výrobe	- poznať zásady bezpečnosti pri práci v poľnohospodárskej výrobe	Úlohy a cvičenia Priebežné alebo súhrnné skúšanie Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Didaktický test

ROZPIS UČIVA PREDMETU: <i>BEZPEČNOSŤ A OCHRANA ZDRAVIA</i>				Ročník: <i>DRUHÝ</i> 1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritéria hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Bezpečnosť práce pri starostlivosti o zvieratá	8		Žiak má:	Žiak:		
- bezpečnosť práce pri starostlivosti o zvieratá	8	Odborný výcvik Základy poľnohospodárskej výroby	- poznať zásady bezpečnosti pri práci pri chove hospodárskych zvierat	- poznať zásady bezpečnosti pri práci pri chove hospodárskych zvierat	Úlohy a cvičenia Priebežné alebo súhrnné skúšanie Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Didaktický test
Bezpečnosť pri práci pri pestovaní rastlín	8		Žiak má:	Žiak:		
- bezpečnosť pri práci pri pestovaní rastlín	4	Odborný výcvik Základy poľnohospodárskej výroby	- poznať zásady bezpečnosti pri práci pri pestovaní rastlín	- poznať zásady bezpečnosti pri práci pri pestovaní rastlín	Úlohy a cvičenia Priebežné alebo súhrnné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede
- Bezpečnosť pri práci pri zbere plodín ručne a s použitím mechanizácie	4		- poznať zásady bezpečnosti pri práci pri zbere plodín ručne	- poznať zásady bezpečnosti pri práci pri zbere plodín ručne a s použitím mechanizácie	Individuálne, skupinové alebo frontálne	Didaktický test

			a s použitím mechanizácie		skúšanie	
Bezpečnosť pri práci pri používaní poľnohospodárskych mechanizmov a dopravných prostriedkov	8		Žiak má:	Žiak:		
Bezpečnosť pri práci pri používaní poľnohospodárskych mechanizmov	4	Odborný výcvik Základy poľnohospodárskej výroby	- poznať zásady bezpečnosti pri práci pri používaní poľnohospodárskych mechanizmov	- poznať zásady bezpečnosti pri práci pri zbere plodín ručne a s použitím mechanizácie	Úlohy a cvičenia Priebežné alebo súhrnné skúšanie	Ústne odpovede
Bezpečnosť pri práci pri používaní dopravných prostriedkov	4		- poznať zásady bezpečnosti pri práci pri používaní dopravných prostriedkov	- poznať zásady bezpečnosti pri práci pri používaní dopravných prostriedkov	Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	Písomné odpovede Didaktický test
Zásady ochrany životného prostredia, ochrany pôdy, rastlín, zvierat	6		Žiak má:	Žiak:		

Zásady ochrany životného prostredia	2	Odborný výcvik	- definuje zásady ochrany životného prostredia, ochrany pôdy, rastlín, zvierat	- definoval zásady ochrany životného prostredia, ochrany pôdy, rastlín, zvierat	Úlohy a cvičenia	Ústne odpovede
Zásady ochrany pôdy	2	Základy poľnohospodárskej výroby			Priebežné alebo súhrnné skúšanie	Písomné odpovede
Zásady ochrany rastlín	1				Individuálne, skupinové alebo frontálne skúšanie	Didaktický test
Zásady ochrany zvierat	1					

Učebné osnovy

predmetu

odborný výcvik

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola hotelových služieb a dopravy Zvolenská 83, 984 01 Lučenec
Názov školského vzdelávacieho programu	Poľnohospodárska výroba
Kód a názov ŠVP	42,45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka, I,II
Kód a názov učebného odboru	4572 F poľnohospodárska výroba
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná

7.11 odborný výcvik

Názov predmetu	odborný výcvik	
Ročník	prvý	druhý
Časový rozsah výučby	26 hodín	26 hodín
	spolu za štúdium vyučovacích hodín	
Kód a názov odboru	4572 F poľnohospodárska výroba	
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk	

7.11.1 Charakteristika predmetu

Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti „Odborné vzdelávanie“ Štátneho vzdelávacieho programu^{42,45} Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka, I,II.

Základným cieľom vyučovacieho predmetu odborný výcvik je nadobudnúť a osvojiť si odborné zručnosti a návyky, ktoré sú stanovené charakteristikou učebného odboru a profilom absolventa. Súčasne si žiaci uplatňujú, upevňujú a prehlbujú teoretické vedomosti, získané z odborných vyučovacích predmetov.

V prakticky orientovaných činnostiach žiaci nadväzujú na teoretickú zložku, kde uplatňujú odborné zručnosti, návyky, postoje k odboru štúdia a plneniu pracovných povinností. Súčasne sa nimi upevňuje pocit zodpovednosti za zverené hodnoty a za výsledky svojej činnosti. Obsahový štandard pre praktickú prípravu pozostáva z nácviku praktických zručností výrobných procesov v poľnohospodárstve. Východiská nácviku základnej odbornej problematiky spočívajú v oboznámení sa s pracoviskami odborného výcviku v súlade so zásadami dodržiavania hygieny a bezpečnosti práce a ochrany pre požiarom.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi v rozsahu daného odboru.

Odborný výcvik bezprostredne nadväzuje na teoretické vyučovanie. Úlohou majstra odbornej výchovy je naučiť žiakov uplatňovať v praxi vedomosti, získané v odborných predmetoch, preto musí sústavne spolupracovať s vyučujúcimi týchto predmetov. Od prvého ročníka sú žiaci vedení k presnej a precíznej práci, k disciplíne.

V úvodnom tematickom celku v každom ročníku sa žiaci oboznámia so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, s hygienickými predpismi. V priebehu osvojovania každého tematického celku pri nácviku a upevňovaní zručností a návykov sa musí vždy začleniť oboznámenie s bezpečnostnými predpismi a nariadeniami. Pri každej novej téme a pri prechode na nové pracovisko je majster odbornej výchovy povinný vykonať inštruktáž o bezpečnosti práce a osvojenie overiť preskúšaním vedomostí žiakov.

Odborný výcvik sa môže uskutočniť len na pracoviskách, ktoré sú vybavené podľa určeného normatívu a ktoré vyhovujú hygienickým a bezpečnostným predpisom.

7.11.2 Ciele vyučovacieho predmetu

Hlavný cieľ vzdelávania v predmete *odborný výcvik* pozostáva z nasledovných nosných okruhov:

- **Nácvik praktických činností v poľnohospodárskej výrobe**
- **Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci**

z ktorých je učivo učebných osnov odborný výcvik rozpracované cez odborné kompetencie do obsahového štandardu, t. j. tematických celkov a tém.

7.11.3 Rozpis učiva

ROZPIS UČIVA PREDMETU: ODBORNÝ VÝCVIK			Ročník: PRVÝ 26 hodín týždenne, spolu vyučovacích hodín			
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritéria hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Úvod	10		Žiak má:	Žiak:		
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci. Pracovisko OV, bezpečnosť a hygiena práce v dielni Protipožiarne opatrenia Oboznámenie sa s organizáciou OV, školský poriadok	3 2 2 3	Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	<ul style="list-style-type: none"> - Ovládať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia na pracovisku. - Poznať svoje pracovisko odborného výcviku, bezpečnosť a hygiena práce v dielni a na pracovisku - Poznať protipožiarne opatrenia - Oboznámiť sa s organizáciou odborného výcviku a školským poriadkom 	<ul style="list-style-type: none"> - Ovládal pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia na pracovisku. - Poznal svoje pracovisko odborného výcviku, bezpečnosť a hygiena práce v dielni a na pracovisku - Poznal protipožiarne opatrenia - Oboznámil sa s organizáciou odborného výcviku a školským poriadkom 	Ústne skúšanie	Ústne odpovede
Základné pracovné operácie pri ručnom obrábaní kovov, dreva, údržba náradia	150		Žiak má:	Žiak:		

- Druhy a kvalita materiálov	15		- Poznať druhy a kvalitu materiálov	- Poznať druhy a kvalitu materiálov	Praktické skúšanie	Praktické predvedenie úlohy
- Zásady skladovania a manipulácie s materiálom	15		- Poznať zásady skladovania a manipulácie s materiálom	- Poznať zásady skladovania a manipulácie s materiálom		
- Nácvik základných prác s drevom	15		- Nacvičiť si základné práce s drevom	- Nacvičil si základné práce s drevom		
- Nácvik základných prác s kovmi	15		- Nacvičiť si základné práce s kovmi	- Nacvičil si základné práce s kovmi		
- Spájanie materiálov	15		- Vedieť spájať materiály	- Vedel spájať materiály		
- Povrchová úprava materiálov	15		- Poznať povrchovú úpravu materiálov	- Poznať povrchovú úpravu materiálov		
- Kovanie	15		- Ovládať kovanie	- Ovládal kovanie		
- Oprava ručného náradia	15		- Ovládať opravu ručného náradia	- Ovládal opravu ručného náradia		
- Zostrojenie a repasácia jednoduchých náhradných dielov	15		- Zostrojiť a repasovať jednoduché náhradné diely	- Zostrojil a repasoval jednoduché náhradné diely		
- Montáž jednoduchej drevene j stavby	15		- Vedieť zmontovať jednoduchú drevenú stavbu	- Vedel zmontovať jednoduchú drevenú stavbu		
Nácvik pracovných operácií s ručným náradím	70		Žiak má:	Žiak:		
- Nácvik prác s náradím na obrábanie pôdy	25		- Nacvičiť si práce s náradím na obrábanie pôdy	- Nacvičil si práce s náradím na obrábanie pôdy	Praktické skúšanie	Praktické predvedenie úlohy
- Nácvik prác s náradím na ošetrovanie porastov	25		- Nacvičiť si práce s náradím na ošetrovanie porastov	- Nacvičil si práce s náradím na ošetrovanie porastov		
- Nácvik prác pri ručnom obrábaní dreva, kovov, plastov	20		- Nacvičiť si práce pri ručnom obrábaní dreva, kovov, plastov	- Nacvičil si práce pri ručnom obrábaní dreva, kovov, plastov		
Manuálne práce s ručným náradím	80		Žiak má:	Žiak:		

- Rýľovanie pozemku - Okopávanie a plečkovanie pokusných políčov - Kosenie trávnatých pozemkov - Spracovanie biomasy kompostovaním	20 20 20 20		- Vedieť zrýľovať pozemok - Vedieť okopávať a plečkovať pokusné políčka - Vedieť pokosiť trávnaté pozemky - Vedieť spracovať biomasu kompostovaním -	- Vedel zrýľovať pozemok - Vedel okopávať a plečkovať pokusné políčka - Vedel pokosiť trávnaté pozemky - Vedel spracovať biomasu kompostovaním	Praktické skúšanie	Praktické predvedenie úlohy
Jesenné zberové a pozberové práce	70		Žiak má:	Žiak:		
- Zber zemiakov - Zber zeleniny - Úprava pozemku po zbere úrody, odburinenie, kompostovanie	25 25 20		- Poznať zásady zberu zemiakov, zeleniny - Vedieť upraviť pozemok po zbere úrody, odburiniť ho, kompostovať	- Poznať zásady zberu zemiakov, zeleniny - Vedel upraviť pozemok po zbere úrody, odburiniť ho, kompostovať	Praktické skúšanie	Praktické predvedenie úlohy
Nácvik manuálnych prác v živočíšnej výrobe	140		Žiak má:	Žiak:		
- Kŕmenie hospodárskych zvierat - Ošetrovanie hospodárskych zvierat - Čistenie a údržba ustajnenia - Dojenie – technológia	40 40 30 30		- Vedieť nakŕmiť a ošetriť hospodárske zvieratá - Vedieť spôsoby čistenia a údržby ustajnenia - Ovládať technológiu dojenia	- Vedel nakŕmiť a ošetriť hospodárske zvieratá - Vedel spôsoby čistenia a údržby ustajnenia - Ovládal technológiu dojenia	Praktické skúšanie	Praktické predvedenie úlohy
Jarné poľnohospodárske práce	146		Žiak má:	Žiak:		

- Predsejbová príprava pôdy	36		- Vedieť pripraviť pôdu pred sejbou	- Vedel pripraviť pôdu pred sejbou	Praktické skúšanie	Praktické predvedenie úlohy
- Sejba jarných plodín	30		- Vedieť siať jarné plodiny, sadiť zemiaky,	- Vedel siať jarné plodiny, sadiť zemiaky,		
- Sadenie zemiakov	30		- Vedieť aplikovať hnojivá a pesticídy	- Vedel aplikovať hnojivá a pesticídy		
- Aplikácia hnojív	30		- Vedieť kontrolovať porasty	- Vedel kontrolovať porasty		
- Aplikácia pesticídov	10					
- Kontrola porastov	10					
			Žiak má:	Žiak:		

ROZPIS UČIVA PREDMETU: <i>ODBORNÝ VÝCVIK</i>			Ročník: DRUHÝ 26 hodín týždenne, spolu 26 vyučovacích hodín			
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritéria hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Úvod	8		Žiak má:	Žiak:		
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci. Pracovisko OV, bezpečnosť a hygiena práce na pracovisku	3 5	Bezpečnosť a ochrana zdravia	- Poznať bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci. - Poznať pracovisko OV, bezpečnosť a hygiena práce na pracovisku	- Poznať bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci. - Poznať pracovisko OV, bezpečnosť a hygiena práce na pracovisku	Praktické skúšanie	Ústne skúšanie

Starostlivosť o poľnohospodársku techniku	150		Žiak má:	Žiak:		
<ul style="list-style-type: none"> - Bezpečnostné predpisy pri prevádzke a obsluhu - Údržba malej mechanizácie - Údržba náradia na predsejbovú prípravu pôdy - Údržba a obsluha kosačiek - Údržba a obsluha mulčovača - Údržba ostatnej malej mechanizácie 	<p>25</p> <p>25</p> <p>25</p> <p>25</p> <p>25</p> <p>25</p>	Bezpečnosť a ochrana zdravia	<ul style="list-style-type: none"> - Poznať bezpečnostné predpisy pri prevádzke a obsluhu malej mechanizácie - Poznať spôsoby údržby malej mechanizácie - Poznať spôsoby údržby náradia na predsejbovú prípravu pôdy - Poznať údržbu a obsluhu kosačiek - Poznať spôsoby údržby a obsluhu mulčovača - Poznať spôsoby údržby a obsluhu ostatnej malej mechanizácie 	<ul style="list-style-type: none"> - Poznať bezpečnostné predpisy pri prevádzke a obsluhu malej mechanizácie - Poznať spôsoby údržby malej mechanizácie - Poznať spôsoby údržby náradia na predsejbovú prípravu pôdy - Poznať spôsoby údržby a obsluhu kosačiek - Poznať spôsoby údržby a obsluhu mulčovača - Poznať spôsoby údržby a obsluhu ostatnej malej mechanizácie 	Praktické skúšanie	Praktické predvedenie úlohy
Práca s malou mechanizáciou	250		Žiak má:	Žiak:		
<ul style="list-style-type: none"> - Pracovné operácie prípravy pôdy - Mulčovanie - Štiepkovanie - Doprava materiálu - Postrekovanie - Hnojenie - kosenie 	<p>30</p> <p>40</p> <p>30</p> <p>40</p> <p>40</p> <p>20</p> <p>50</p>	Bezpečnosť a ochrana zdravia	<ul style="list-style-type: none"> - ovládať pracovné operácie prípravy pôdy - ovládať mulčovanie, štiepkovanie, dopravu materiálu, postrekovanie, hnojenie, kosenie 	<ul style="list-style-type: none"> - ovládal pracovné operácie prípravy pôdy - ovládal mulčovanie, štiepkovanie, dopravu materiálu, postrekovanie, hnojenie, kosenie 	Praktické skúšanie	Praktické predvedenie úlohy
Jednoduché práce pri ošetrovaní hospodárskych zvierat	130		Žiak má:	Žiak:		

- Návčik dojenja – ručné dojenje, strojové dojenje	30	Bezpečnosť a ochrana zdravia	- Nacvičiť si ručné a strojové dojenje	- Nacvičil si ručné a strojové dojenje	Praktické skúšanie	Praktické predvedenie úlohy
- Manipulácia a fixácia hospodárskych zvierat	20		- Nacvičiť si manipuláciu a fixáciu hospodárskych zvierat	- Nacvičil si manipuláciu a fixáciu hospodárskych zvierat		
- Presun zvierat po objektoch	20		- Nacvičiť si presun zvierat po objektoch	- Nacvičil si presun zvierat po objektoch		
- Váženie a meranie zvierat	10		- Vedieť odvážiť a odmerať zvieratá	- Vedel odvážiť a odmerať zvieratá		
- Nakládka a preprava zvierat	20		- Zvládnuť nakládku a prepravu zvierat	- Zvládol nakládku a prepravu zvierat		
- Fixácia pri ošetrovaní, inseminácia, párenie zvierat	20		- Zvládnuť fixáciu zvierat pri ošetrovaní, inseminácii, párení zvierat	- Zvládol fixáciu zvierat pri ošetrovaní, inseminácii, párení zvierat		
- Asanácia objektov	10		- Ovládať asanáciu objektov	- Ovláda asanáciu objektov		
Jednoduché práce pri pestovaní, zbere a pozberovom spracovaní plodín a produktov v poľnohospodárstve v ovocinárstve a zeleninárstve	300		Žiak má:	Žiak:		
- Orba	30	Bezpečnosť a ochrana zdravia	- Ovládať orbu	- Ovládal orbu	Praktické skúšanie	Praktické predvedenie úlohy
- Smykovanie	20		- Ovládať smykovanie	- Ovládal smykovanie		
- Predsejbová príprava	20		- Ovládať predsejbovú prípravu	- Ovládal predsejbovú prípravu		
- Sejba	20		- Ovládať sejbu	- Ovládal sejbu		
- Sadenie	20		- Poznať špeciálne plodiny a ich pestovanie	- Poznal špeciálne plodiny a ich pestovanie		
- Špeciálne plodiny	20		- Ovládať pestovanie ovocných stromov	- Ovládal pestovanie ovocných stromov		
- Pestovanie ovocných stromov	20		- Ovládať rez ovocných stromov	- Ovládal rez ovocných stromov		
- Rez ovocných stromov	20		- Ovládať chemickú ochranu	- Poznať chemickú ochranu		
- Chemická ochrana	20		- Poznať chemickú ochranu	- Ovládal ošetrovanie pozemkov v sadoch		
- Ošetrovanie						

pozemkov v sadoch	20		- Ovládať ošetrovanie pozemkov v sadoch	- Ovládal zberové práce obilnín, olejnín, kukurice...		
- Zberové práce – obilniny, olejniny, kukurica...	50		- Ovládať zberové práce obilnín, olejnín, kukurice...	- Vedel spracovať plodiny po zbere		
- Pozberové spracovanie plodín	40		- Vedieť spracovať plodiny po zbere			

8 Podmienky na realizáciu ŠkVP

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola hotelových služieb a dopravy Zvolenská 83, 984 01 Lučenec
Názov školského vzdelávacieho programu	Poľnohospodárska výroba
Kód a názov ŠVP	42,45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka, I,II
Kód a názov učebného odboru	4572 F poľnohospodárska výroba
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná

9 PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠVVP

Uvedené v spoločnej časti pre všetky ŠkVP

10 KONTROLA A HODNOTENIE ŽIAKOV

Uvedené v spoločnej časti pre všetky ŠkVP

11 VZDELÁVANIE NA ZÍSKANIE NIŽŠIEHO STREDNÉHO VZDELANIA

11.1 Rámcové učebné plány

Rámcový učebný plán pre školy s vyučovacím jazykom slovenským

Vyučovacie predmety	Celkový počet vyučovacích hodín za štúdium
----------------------------	---

Slovenský jazyk a literatúra ^{a)} Cudzí jazyk	36
matematika ^{a)} informatika	36
človeka príroda	30
Človek a spoločnosť	30
SPOLU	132

Poznámky k rámcovému učebnému plánu

- a) Vyučovacie predmety slovenský jazyk a literatúra a matematika sú vyučované aj v rámci riadnych vyučovacích hodín.
- b) Vzdelávanie na získanie nižšieho stredného vzdelania môže škola realizovať v blokoch v uvedenom minimálnom rozsahu. O organizácii vzdelávania – zaradenie vzdelávania do ročníkov, voľbe organizačnej formy vyučovania (zaradenie vyučovacích hodín v rozvrhu/ vyučovanie v blokoch) rozhodne riaditeľ školy.
- c) Uchádzači o získanie nižšieho stredného vzdelania ukončia vzdelávanie úspešným absolvovaním komisionálnej skúšky z vyučovacích predmetov
 - * Slovenský jazyk a literatúra,
 - * cudzí jazyk (anglický jazyk, nemecký jazyk)
 - * matematika,
 - * informatika,
 - * človeka príroda (pozostávajúci z oblastí fyzika, chémia, biológia),
 - * človek a spoločnosť (pozostávajúci z oblastí dejepis, geografia, občianska náuka).
 Vyučovacia oblasť občianska náuka sa vyučuje aj v rámci riadnych vyučovacích hodín.
- d) Komisionálne skúšky majú ústnu formu, ktorú tvorí ústna odpoveď pred komisiou pre komisionálne skúšky. Komisia pre komisionálne skúšky má najmenej troch členov. Zadania komisionálnej skúšky musia plne rešpektovať vzdelávacie štandardy jednotlivých vyučovacích predmetov a ich oblastí. V jeden deň môže žiak vykonať komisionálne skúšky najviac z dvoch vyučovacích predmetov.

11.2 ŠTANDARDY NA ZÍSKANIE NIŽŠIEHO STREDNÉHO VZDELANIA

Absolventi vzdelávania získajú kompetencie potrebné na pokračovanie v ďalšom vzdelávaní a/alebo uplatnenie sa na trhu práce, najmä:

- Primeranú úroveň komunikačných zručností a schopností reagovať v rôznych (životných) situáciách.
- Schopnosť efektívne spolupracovať.
- Schopnosť osvojiť si a využívať (osobne) efektívne stratégie učenia sa v súlade so svojimi reálnymi možnosťami.
- Schopnosť vyhľadať (prostredníctvom nových IKT) nové/potrebné informácie a vedieť ich spracovať/využiť.
- Schopnosť orientovať sa v súčasnom svete.
- Schopnosť zaujať stanovisko k (svojim) právam a povinnostiam v občianskom a pracovnom živote.

Uvedené ciele sa naplňajú prostredníctvom vymedzeného obsahu vzdelávania, t. j. výkonového a obsahového štandardu vyučovacích predmetov. Vo výučbe je potrebné uplatňovať medzipredmetový prístup, teda kooperáciu v rámci jednotlivých vyučovacích predmetov v danej vzdelávacej oblasti a tiež medzi rôznymi oblasťami. Je dôležité v čo najväčšej miere prihliadať na prepojenie obsahu s praktickým životom. Pri nadobúdaní, precvičovaní a osvojovaní si učiva je nevyhnutné využívať aktivizujúce vyučovacie metódy.

11.3 Slovenský jazyk a literatúra

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra ako súčasť vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia má kľúčové postavenie z hľadiska utvárania a získavania komunikačnej kompetencie žiakov. Obsahom vyučovacieho predmetu sú dve vzájomne sa dopĺňajúce zložky – *jazyk* a *literatúra*. *Jazyk* sa chápe ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok na vyjadrovanie emócií. Akcent sa kladie na rozvoj čitateľskej gramotnosti a tvorbu vlastných jazykových prejavov. Špecifickú zložku podoblasti tvorí *literatúra*. Jej základom je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií – súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na recepciu umeleckého textu, jeho analýzu, interpretáciu a hodnotenie. Dôraz sa kladie na čítanie ako všestranné osvojovanie umeleckého textu. Rozvíjané čitateľské kompetencie ďalej pre- saujú aspekt technického zvládnutia čítaného textu a smerujú k prijatiu jeho obsahu.

Cieľom vzdelávania v oblasti slovenského jazyka a literatúry je dosiahnuť takú úroveň jazykových a rečových zručností v slovenskom jazyku, aby žiaci zvládli každú komunikačnú situáciu. Pri rozvíjaní týchto kompetencií je potrebné zohľadniť kognitívnu úroveň žiakov.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry je, aby žiaci:

- Vyjadrovali svoje skúsenosti, pocity, názory ústnou a písomnou formou.
- Reagovali primeraným spôsobom v rôznych spoločenských a kultúrnych súvislostiach.
- Používali čítanie a písanie v rôznych komunikačných situáciách.
- Porozumeli súvislým i nesúvislým textom a vedeli získať informácie z textu.
- porozumeli literárnym textom a posúdili ich na základe vlastného hodnotového systému z etického a estetického aspektu.
- vhodne a správne využívali jazykové a mimojazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou.

Výkonové štandardy

Jazyková zložka

Čítanie s porozumením

Absolvent dokáže:

- podľa zadaných kritérií vybrať text a odôvodniť správnosť výberu na základe subjektívnych pocitov.
- po predchádzajúcej príprave nahlas čítať akékoľvek texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam.
- prerozprávať obsah známeho vecného alebo umeleckého textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti.
- vyhľadať v texte explicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému.
- v prečítanom texte vysvetliť význam známych a vyhľadať význam neznámych slov v jazykových slovníkoch.
- vytvoriť na základe ucelených informácií hypotézu o závere epického textu.
- vyjadriť svoj citateľský zážitok.

Písanie

Absolvent dokáže:

- vytvoriť na danú tému ucelený text, ktorý spĺňa niektoré znaky stanoveného slohového útvaru - ru/žánru.
- vytvoriť osnovu a koncept pripravovaného textu.
- prispôbiť lexiku textu cieľu písania a komunikačnej situácii.
- v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie súvisiace s obsahom jeho textu.
- aplikovať niektoré znaky formálnej úpravyslohových útvarov/žánrov.
- poupožornením kontrolovať svoj text cieľom vyhľadať a opraviť chyby.
- pri prezentácii svojho textu správne artikulovať, intonovať a prispôbiť tempo svojho prejavu poslucháčom.

Hovorenie

Absolvent dokáže:

- zorientovať v danej komunikačnej situácii.
- začať a ukončiť komunikáciu na zvolenú tému.
- jednoduchým spôsobom vyjadriť svoj názor a určiť tému.
- spoločensky vhodne vyjadriť svoj nesúhlas s obsahom komunikácie.
- podľa pokynov sformulovať krátky text na danú tému.
- v vlastných ústnych prejavoch použiť spoločenský tón, ktorý je v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa táto komunikácia uskutočňuje.
- spoločensky vhodne sformulovať otázky a zistiť, či poslucháč porozumel prejavu.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné kompetencie

Absolvent dokáže:

- vysvetliť význam štandardizovaných pojmov v rozsahu obsahového štandardu, určiť ich v texte a svoje tvrdenie zdôvodniť.

Literárna zložka

Absolvent dokáže:

- po predchádzajúcej príprave nahlas čítať umelecký text, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam.
- reprodukovať prečítaný text so zachovaním časovej postupnosti.
- vysvetliť význam štandardizovaných pojmov v rozsahu obsahového štandardu, určiť ich v texte a svoje tvrdenie zdôvodniť.
- rozoznať poéziu, prózu a drámu.
- identifikovať dialóg v prozaickom a dramatickom texte.
- charakterizovať rozdiel medzi monológom a dialógom na základe textu.
- identifikovať hlavnú a vedľajšiu postavu v umeleckom texte.
- z známeho umeleckého textu vyvodí hlavnú myšlienku.
- subjektívne zhodnotí prečítaný text a pri prezentácii svojho názoru dodržiava pravidlá spoločenskej komunikácie.

Obsahové štandardy

Aplikačný context druhov textov

Súvislé texty rôznych jazykových štýlov, nesúvislé texty umelecké a vecné texty

Súkromný list, SMS, e-mail, oznámenie, správa, pozvánka, prihláška, úradný list, žiadosť, štruktúrovaný životopis, objednávka, jednoduché rozprávanie, opis, mapy, schémy, letáky, cestovné poriadky, tabuľky, grafy, informačné háčky, programy

Zvuková rovina a pravopis

Pravidlo o rytmickej krátení

Diakritické znamienka: dĺžeň, mäkčeň, vokáň

Interpunkčné znamienka: bodka, otáznik, výkričník, čiarka, dvojbodka, spojovník, pomlčka, zátvorky

lexikálna/významová rovina

slovná zásoba: spisovné slová – nespisovné slová; spisovný jazyk – nárečia tvorenie

slov: odvodzovanie; prípona

slovníky: pravopisný, synonymický, výkladový, cudzích slov, frazeologický

morfologická/tvarová rovina

podstatné mená: vlastné a všeobecné; rod (mužský, ženský, stredný); skloňovanie

prídavné mená: skloňovanie; vzor: pekný

zámená: osobné a prívlastňovacie; funkcia zámen v hovorovom a administratívnom štýle číslovky:

základné, radové (písané číslom)

slovesá: čas: prítomný, minulý, budúci; pomocné sloveso *byť*; spôsob: oznamovací, rozkazovací; vy-kanie, tykanie

neohybné slovné druhy: informatívne

syntaktická/skladobná rovina

jednoduchá veta: holá, rozvitá, rozvitá s viacnásobným vetným členom vety

podľa obsahu: oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie

prísudok, podmet, prísudzovací sklad

zhoda

sloh

pozdrav, oslovenie, predstavenie sa, privítanie, rozlúčenie, prosba/želanie, poďakovanie, ospravedlnenie

ústne, ospravedlnenie s vysvetlením, vyjadrenie súhlasu/nesúhlasu, tvorba otázok (žiadosť o informáciu)

rozhovor, telefonický rozhovor; zásady spoločenského správania

adresa, adresa odosielateľa, adresát; vypisovanie rôznych formulárov

blahoželanie, pohľadnica, súkromný list – ústne/písomne, oznámenie, správa, krátkesprávy (SMS, e-mail),

informácia v novinách a časopisoch, pozvánka, vizitka, prihláška, životopis (úradný, štruktúrovaný),

úradný list, žiadosť, objednávka

osnova, hlavná myšlienka, téma

rozprávanie (ústne/písomne): jednoduché rozprávanie; úvod, jadro, záver; časová postupnosť v rozprávaní

opis (ústne/písomne): opis predmetu, prostredia, osoby, pracovného postupu; statický opis

základné literárne pojmy

poézia – informatívne, próza – informatívne, divadelná hra, herec, režisér, scenárista, film, literárne dielo ako

filmová predloha, scenár

literárne žánre

báseň, pieseň, rozprávka (televízna, filmová), povesť (ľudová, autorská), román (dievčenský, detektívny,

dobrodružný), príslovie, porekadlo, pranostika

štruktúra literárneho diela

hlavná myšlienka, hlavná postava, vedľajšia postava

štylizácia textu

dialóg,monológ

Blokové vyučovanie – cudzí jazyk

Počet hodín celkom: 36

Počet hodín v bloku: 2

Počet blokov týždenne: 2

Absolvovanie komisionálnej skúšky pred skúšobnou komisiou

Obsah vzdelávania

CUDZÍ JAZYK (ANGLICKÝJAZYK, NEMECKÝJAZYK)

Vyučovací predmet cudzí jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmetya spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr ale aj v práci, sa dôraz pri ich vyučovaní kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu cudzí jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup – nasplnenie komunikačných úloh a žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu je:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.
- využívať komunikačné jazykové kompetencie, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom.
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ.
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text.
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Výkonové štandardy (anglický, nemecký jazyk)

Počúvanie s porozumením

Absolvent dokáže:

- porozumieť podstate počutého natoľko, aby bol schopný splňať konkrétne potreby za predpokladu, že reč je jasne formulovaná a pomaly artikulovaná.
- porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života.
- porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach.
- pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa hodia priamo týkajú.
- porozumieť základným bodom v rečovom prejave na témy, ktoré sú mu známe (upravené SERR, 2013, s. 68, 69).

Čítanie s porozumením

Absolvent dokáže:

- porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekvencovanú slovnú zásobu.
- rozumieť označeniam a písomným verejným miestach.
- pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty.
- porozumieť jednoduchým osobným listom.
- vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy.
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopiť význam niektorých neznámych slov (upravené SERR, 2013, s. 71 – 74).

Písomný prejav

Absolvent dokáže:

- napísať jednoduché osobné listy.
- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie.
- stručne a krátkym vetami predstaviť a charakterizovať osobu a veci.
- napísať jednoduché vety a spojiť ich najčastejšie s avyskytujúcimi spojovacími výrazmi.
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa - miesto, škola, rodina, záujmy (upravené SERR, 2013, s. 85 – 86, 127).

Ústny prejav – dialóg

Absolvent dokáže:

- komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy.
- zvládnuť krátkespoločenskú konverzačnú výmenu.
- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na známe a bežné témy.
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení.
- vyjadriť, čo samopáčia čonie.
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť (upravené SERR, 2013, s. 76 – 83).

Ústny prejav – monológ

Absolvent dokáže:

- opísať každodenné skutočnosti zo svojho prostredia, napríklad ľudí, školu a miesto.
- opísať niečo ako jednoduchý sled myšlienok.
- podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, opísať svoje plány a osobné skúsenosti (upravené SERR, 2013, s. 60).

Obsahové štandardy

ANGLICKÝ JAZYK

Kompetencia „Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou“

Funkcie: upútať pozornosť; pozdraviť; odpovedať na pozdrav; poďakovať sa a vyjadriť uznanie; rozlúčiť sa

Interakčné schémy: Excuse me, please. Sorry. Hello. Hi, how are you today? Good morning, how are you doing? Fine, thanks. I am well, and you? That's very kind of you. You are welcome. Not at all. No problem. See you. Have a nice day/weekend.

Jazyková dimenzia: slovosled vo vetách v prítomnom čase jednoduchom a priebehovom – tvorba otázky, odpovede, záporu

Kompetencia „Vypočuť si a podať informácie“

Funkcie: informovať sa; potvrdiť a trvať na niečom; začleniť informáciu; odpovedať na požiadavky

Interakčné schémy: Are you a student? Is there a bank near here? How many brothers have you got? How can I get to the bank, please? Where is the bank? How much does it cost? Were you at the cinema yesterday? What's the time? Yes, I do. No, I don't. Yes, I am. No, I am not. Yes, there is/there are. No, there are not/there is not. I want/I don't want. Martin is my brother. It is not mine. I live in Bratislava. She lives in that street. My sister's name is Audrey. Yes, of course. No, I am sorry. Yes, I do. No, I don't. The bus leaves at ten o'clock.

Jazyková dimenzia: časovanie pomocného slovesa *to be, have got* a základných plnovýznamových slovies v prítomnom čase jednoduchom – tvorba otázky, odpovede a záporu; opytovacie zámená *who, where, why, what, when, which, how, how much/how many*; privlastňovacie prídavné mená a zámená

Kompetencia „Vybrať si z ponúkaných možností“

Funkcie: identifikovať; opísať

Interakčné schémy: John's working in France now. It's raining again. The train ticket is 30 pounds. The school is on the left. She's tall. She's very friendly. She's got long hair. She's wearing a blue dress. Edwin is a really good friend. It's got a long tail.

Jazyková dimenzia: neurčitý a určitý člen; základné číslovky 30 – 100; intenzifikátory *really, very*; prítomný čas priebehový základných plnovýznamových slovies – tvorba otázky, odpovede, záporu a rozkazu

Kompetencia „Vyjadriť názor“

Funkcie: vyjadriť názor; vyjadriť súhlas; vyjadriť nesúhlas

Interakčné schémy: This house is bigger than our house. That dress is nice. Yes. That's a good idea. No, I don't. No, I don't like it.

Jazyková dimenzia: pravidelné stupňovanie krátkych prídavných mien

Kompetencia „Vyjadriť vôľu“

Funkcie: vyjadriť želania; vyjadriť plány

Interakčné schémy: I want to live with my parents. I need a large room. What are your plans? Are you going out tonight? We are meeting on Sunday. We are going to sing.

Jazyková dimenzia: sloveso *want* + neurčitok. Sloveso *need* + podstatné meno; vyjadrenie budúceho deja pomocou *to be going to*

Kompetencia „Vyjadriť schopnosť“

Funkcie: vyjadriť vedomosti; vyjadriť neznalosť; vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť

Interakčné schémy: I can speak French. I can't speak German. He can swim very well. I can swim, but not very well. He plays football and his sister goes dancing.

Jazyková dimenzia: časovanie modálneho slovesa *can, could* – tvorba otázky, odpovede a záporu; spojky *and, but, because*

Kompetencia „Vyjadriť pocity“

Funkcie: vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie; vyjadriť smútok, sklúčenosť

Interakčné schémy: I'm really happy. I'm glad. It's wonderful! Great! Fantastic! She likes her new red bike. You're lucky. It is very sad. What a pity!

Jazyková dimenzia: prídavné mená miery, farby kvality v základnom tvare

Kompetencia „Vyjadriť očakávanie a reagovať na ne“

Funkcie: zistiť spokojnosť/nespokojnosť

Interakčné schémy: What's the matter? What happened? Do you like the food? Did you like the party?

Jazyková dimenzia: minulý čas jednoduchých pravidelných slovies – tvorba otázok, odpovede a záporu; Wh- otázky

Kompetencia „Predstaviť záľuby a vkus“

Funkcie: vyjadriť, čo má rád, čo sa páči, čo uznávam; vyjadriť, že niekoho/niečo nemá rád

Interakčné schémy: What do you like (doing)? I love/like English. I like reading because it's interesting. My brother plays Computer games. I always go shopping on Saturdays. I'd like a cake. I don't like it (very much).

Jazyková dimenzia: like/love/hate + sloveso + ing; príslovky sometimes, never, always, yesterday; väzba I'd like.

Kompetencia „Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam“

Funkcie: vyjadriť príkaz/zákaz; žiadať o povolenie a súhlas; dať súhlas

Interakčné schémy: Go home. Go away! Don't talk to the driver. Could/Can I go now? Could I use your phone. Yes, OK. Sure, no problem.

Jazyková dimenzia: modálne slovesá can, could – tvorba otázok a záporu

Kompetencia „Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinnosti“

Funkcie: ospravedlniť (sa)

Interakčné schémy: I'm sorry. I was silly yesterday. I couldn't come to school. Sorry for/about that. Excuse me.

Jazyková dimenzia: minulý čas jednoduchých slovies to be, to have

Kompetencia „Dať ponuku a reagovať na ňu“

Funkcie: žiadať niekoho o niečo; odpovedať na žiadosť; ponúknuť pomoc; odpovedať na návrh

Interakčné schémy: Speak slowly, please. Can you repeat that? Oh, yes. Of course. No, I'm sorry. Can I help you with your bag? Yes, please. That's very kind of you.

Jazyková dimenzia: vyjadrenie množstva pomocou any, some, a lot of; zdvorilé ponuky pomocou can/could

Kompetencia „Reagovať pri prvom stretnutí“

Funkcie: predstaviť niekoho; predstaviť sa; reagovať na predstavenie niekoho; privítať

Interakčné schémy: This is my very good friend Jane. She's English. Can I introduce you to my mother? My name's Tina Jones. I'm from the USA. I'm American. Nice to meet you. How are you? Fine, thanks. And you? Come in.

Jazyková dimenzia: prítomný čas jednoduchých plnovýznamových slovies – tvorba otázky, odpovede, rozkazu a záporu

Kompetencia „Korešpondovať“

Funkcie: začať a ukončiť list

Interakčné schémy: Dear Mary, Hello/Hi, Mary. How are you? Thank you for your letter. Did you like your holiday? Bye, Love, See you soon, All the best,

Jazyková dimenzia: minulý čas jednoduchých nepravidelných plnovýznamových slovies – tvorba otázky, odpovede, záporu

Kompetencia „Telefonovať“

Funkcie: začať, udržiavať a ukončiť rozhovor

Interakčné schémy: Hello. Hi, Mr. King, it's Mary. Hold on... Is that Liz? Can I speak to Jo, please? Just a minute/a moment. It's better to call tomorrow. See you on Sunday. Bye. All right. Goodbye.

Jazyková dimenzia: Nepravidelné stupňovanie prídavných mien *good, bad*

NEMECKÝJAZYK

Kompetencia „Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou“

Funkcie: upútať pozornosť; pozdraviť; odpovedať na pozdrav; poďakovať sa a vyjadriť uznanie; predstaviť sa; niekoho predstaviť; reagovať, keď sa niekto predstaví alebo je predstavený; niekoho osloviť a reagovať na oslovenie; rozlúčiť sa

Interakčné schémy: Bitte? Hallo! Wie geht es dir? Wie geht's? Danke, prima/ gut/ nicht so gut/ es geht/ schlecht. Und dir? Hallo! Grüß dich! Grüß Gott! Guten Morgen! Guten Tag! Guten Abend! Gute Nacht! Auf Wiedersehen! Tschüs! Hallo! Guten Abend! Gute Nacht! Danke. Das ist nett.../das ist aber nett.../Oh, vielen Dank. Ich bin... Ich heiße... Ich wohne... Ich komme aus der Slowakei. Ich wohne in der Slowakei. Das ist mein Freund... /meine Freundin... Hier ist... Freut mich! Kannst du mir helfen? Entschuldigen Sie, bitte, ...? Bitte, ist hier noch frei? Ja? Bitte? Auf Wiedersehen! Bis bald. Bis morgen.

Jazyková dimenzia: ustálené slovné spojenia; oznamovacia veta; slovosled v hlavnej vete; osobné zámená; prívlastňovacie zámená v nominatíve a v akuzatíve

Kompetencia „Vypočúť si a podať informácie“

Funkcie: informovať sa; potvrdiť a trvať na niečom; odpovedať na požiadavky

Interakčné schémy: Wie geht es dir? Bist du... (müde/krank)? Kommst du aus Dunajská Streda? Kommst du mit Alex? Kann ich dich etwas fragen? Kann ich dich anrufen? Kann ich dich besuchen? Ja, das stimmt. Ich mag ... Ich muss noch meine Hausaufgaben machen. Ich fahre nach Revúca. Ich bin in Dunajská Streda.

Jazyková dimenzia: opytovacia veta *Ja/nein* (Ist das...? Bist du...? Fährst du...? Kommst du...?); otázka (*wer, was, wo, wohin, womit, mit wem, wann, wie*); modálne slovesá *mögen, müssen, können, wollen, nicht dürfen* (časovanie v prítomnom čase) – pozícia modálnych sloves vo vete, slovosled v oznamovacej a opytovacej vete; präteritum niektorých modálnych sloves; oznamovacia veta – slovosled v hlavnej vete; časovanie sloves s odlučiteľnou predponou v prítomnom čase (napr.: *ab-schreiben, anfangen, anrufen...*); slovosled v hlavnej vete so slovesami s odlučiteľnou predponou

Kompetencia „Vybrať si z ponúkaných možností“

Funkcie: identifikovať; opísať; potvrdiť/odmietnuť

Interakčné schémy: Das ist ein Ball/eine Tasche... Der Ball ist groß/klein. der/die/das kein/keine... mein/meine... dein/deine... Wobist du?... Hier/dort... Hierwohntein Junge/ein Mädchen. Er/Sie/Es hat... Er hat blaue Augen. Der Gartenist klein. Alex ist nett. Ja, natürlich, das ist

der/die/das...Ja, das geht... In Ordnung.Nein, danke. Nicht so...Das gefällt mir aber nicht!Ja, aber das ist sehr teuer/sehr alt.Das stimmt, aber ich finde...

Jazyková dimenzia:člen podstatných mien v nominatíve a v akuzatíve (určitý/neurčitý člen); prídavné meno ako predikatív(Der Garten ist klein.); osobné zámená v nominatíve a akuzatíve (Personalpronomen), obligatórne zámeno„es“ (unpersönliches „es“: Es ist heiß. Wie geht es dir?); pomocné slovesá *haben, sein* – časovanie v prítomnom čase a v präterite; zápor *kein* pred podstatným menom v nominatíveavakuzatíve;zápor *nicht*poslovese; spojky*und, undauch, aber* –použitieaslovosledvovete; rozkazovací spôsob – tvorba a slovosled vo vete; ustálené slovné spojenia

Kompetencia„Vyjadriť názor“

Funkcie:vyjadriť názor;vyjadriť súhlas;vyjadriť nesúhlas;vyjadriť presvedčenie; vyjadriť vzdor; protestovať; vyjadriť stupne istoty

Interakčné schémy:Meiner Meinung nach...Ich finde, der.../das.../die...Ich glaube/denke/meine, dass..., Das ist prima/doof.Das ist interessant.Das finde ich gut/toll/Spitze/ nichtgut/blöd/langweilig.Das ist richtig.Ja, das ist wahr.Kein Problem,...Das ist nicht wahr. Ja, ich weiß...Das geht nicht so.Ich will fernsehen.Ich möchte nicht Fußball spielen.Ich will nicht lernen.Ich bin ganz sicher.Ich bin nicht sicher.

Jazyková dimenzia:

Modálne slovesá *wollen, möchten* v prítomnom čase a v präterite;slovosled v hlavne jvete s modálnym slovesom;slovosled vo vedľajše jvete s *dass*;deklinácia určitého člena v nominatíve a v akuzatíve; ustálené slovné spojenia

Kompetencia „Vyjadriť vôľu“

Funkcie:vyjadriť želania;vyjadriť plány

Interakčné schémy:Ich will...Ich möchte lieber...Ich wünsche mir...Am Wochenende fahre ich nach.../besuche ich Peter/spiele ich Fußball/gehe ich ins Kino.Am Samstag möchte ich baden. Am Nachmittag...In der Nacht...

Jazyková dimenzia:modálne slovesá *wollen, möchten*; predložka *an+dem*(Wann? Am Montag, am Dienstag/am...); ustálené slovné spojenia

Kompetencia„Vyjadriť schopnosť“

Funkcie:vyjadriť vedomosti;vyjadriť neznalosť;vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť

Interakčné schémy:Ich kann gut... /sehr gut...Ich weiß es. Ich weiß es nicht.Ja, das kann ich gut machen.Das kann ich nicht so gut...

Jazyková dimenzia:modálne slovesá *können, dürfen*; slovesá: *wissen, kennen*– zápor, časovanie v prítomnom čase; predložky *in, nach, aus*(Wo? in Bratislava wohnen, in Bratislava/in der Slowakei/inderTürkei/inderSchweizein.Wohin?nachKošicefahren/indieSlowakei/indie Türkei/indieSchweiz fahren; Woher? aus der Slowakei kommen/aus Bratislava kommen)

Kompetencia„Vyjadriť pocity“

Funkcie:vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie; vyjadriť smútok, sklúčenosť; vyjadriť súcit; vyjadriť fyzic- kú bolesť; utešiť, podporiť, dodať odvalu

Interakčné schémy:Ja, toll/klasse/prima!Das macht Spaß/Oh, super.Vielen Dank/das ist sehr nett.Schön, dass du da bist.Es geht mir nicht gut.Ich bin traurig.Es tut mir leid. Ich möchte dir helfen. Au! Das tut doch weh.Ich habe ...-schmerzen.Keine Angst! Das ist nicht so schlimm.Du Arme Susi...

Jazyková dimenzia:ustálené slovné spojenia; obligatórne zámeno“es”; oznamovacia,opytovacia,zvolacia, želacia veta

Kompetencia„Vyjadriť očakávania a reagovať na ne“

Funkcie:vyjadriť nádej; vyjadriť sklamanie; vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť; vyjadriť úľavu; vyjadriť spokojnosť; vyjadriť nespokojnosť, postťažovať sa

Interakčné schémy:Ich hoffe... Ich bin sicher...Schade.Das ist aber schade.Was ist denn los?Pfui! Das schmeckt nicht gut.Was ist passiert?Ich habe Angst. Oh, nein.Was machen wir?Endlich! Mein Bein tut mir nicht mehr weh.Das ist super.Das war toll.Danke, das ist prima.Das ist aber viel.Das geht so doch nicht!

Jazyková dimenzia: zápor *kein/nicht*; jednoduchá veta; ustálené slovné spojenia; menný (slovesno-menný) prísudok (Peter ist gesund.)

Kompetencia „Predstaviť záľuby a vkus“

Funkcie: vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam; vyjadriť, ženiekoho/niečo nemám rád

Interakčné schémy: ...magich/magichsehr...gefällt mir gut. Ich mag Peter/Deutsch/Petra. Ich mag

Uwenicht.Ichmagkeinen Spenat.

Jazyková dimenzia:slovesá *mögen,gernhaben,nichtgernhaben*–časovanie v prítomnom čase

Kompetencia„Stanoviť,oznámiť a zaujaťpostoj k pravidlám alebo povinnostiam“

Funkcie:vyjadriť príkaz/zákaz; žiadať povolenie a súhlas; dať súhlas; odmietnuť; zakázať; dohodnúť; dať a prijať ponuky; zdráhať sa

Interakčné schémy:Lies laut/Sprich leise...!Mach das...Hol.../Gib mir bitte...Ich darf kein/keine/keinen... Du musst... Du darfst nicht...Darfich...Kann ich...Bitte sehr! Ja, ich mache das! Gut.Ich mache das gern...Das geht nicht. Das darf man nicht!Ich will aber/ ich will nicht...Du darfst nicht... Du darfst hier nicht parken! Hier darf man nicht...Hier darf man nicht schwimmen.Wir machen das so,... Geht das?Wann kannst du kommen?Um 10 Uhr?Komm bitte rein.Gern.Danke, gern. Ja, bitte. Das ist sehr nett. Möchtest du ...?Ja, ich möchte... Ich kann/will jetzt nicht...Es geht nicht.

Jazyková dimenzia:oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia, želacia, zvolacia veta; modálne slovesá *wollen, dürfen, müssen* – časovanie v prítomnom čase; akuzatív podstatných mien; predložky času(Wann? Am 11.1., am Montag, am Wochenende, bis Dienstag, um 10 Uhr,in einer Stunde,in zehn Minuten,von... bis – ustálené slovné spojenia); predložkamiesta asmeru (Wo bist du?In der Schule. Wohin gehst du? In die Schule.)

Kompetencia„Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplneniepovinností“

Funkcie:obviniť (sa), priznať (sa); ospravedlniť (sa); odmietnuť obvinenie; vyčítať

Interakčnéschémy:Du warstes! Ja,ich wares.Ach, Entschuldigung!Entschuldigen Sie bitte,dass ich zu spät komme. Das war ich nicht./Ich war es nicht. Den Kuli hatte ich nicht.Das geht nicht!Bist du verrückt?

Jazyková dimenzia:časovanie *seinhaben* v präterite;ustálené slovné spojenia

Kompetencia „Reagovať na príbeh alebo udalosť“

Funkcie:vyjadriť záujem; vyjadriť prekvapenie;vyjadriť nezáujem

Interakčné schémy:Das interessiert mich sehr.Ja, super, das machen wir...Wirklich? Das ist ja interessant.Oh, das ist schön!Das war aber lustig. Ach, wirklich?Der/die/das ist aber schön.Das sind sie doch...!Was machst du denn hier?Wer kommt denn da?Das interessiert mich nicht.Das finde ich langweilig/ blöd/doof.

Jazyková dimenzia: niektoré zvrtné slovesá – ako ustálené slovné spojenie (sich interessieren); zvolacia veta; perfektum pravidelných slovies a niektorých nepravidelných slovies(schreiben, lesen, singen,geben, schlafen, sehen,sitzen, stehen, gehen, kommen, fahren, schwimmen, besuchen, brauchen, essen, trinken, hören, sprechen, rufen, heißen, helfen,tun, waschen...)

Kompetencia„Dat’ ponuku a reagovať na ňu“

Funkcie:žiadať niekoho o niečo; odpovedať na žiadosť; navrhnúť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili; ponúknuť pomoc; navrhnúť, že niečo požičiam, darujem; pozvať; sľúbiť

Interakčné schémy:Kannst du bitte... /machen/...!Schreib/lies...noch einmal!Das kann ich...Ja, sehr gern.Bitte.In Ordnung!Komm mit und ich zeige dir mein/meine...Machen wir ...?Gehen wir...?Spielen wir...?Ich bringe dich gern in die Schule. Ich kann jetzt...Kann ich dir/Ihnen helfen?Möchtest du noch...?Was willst dumachen?WasmöchtenSiemachen?Möchtest du...?Bitte!Das (Geschenk) istfür dich/für Sie.Ich möchte dich einladen.Komm bitte um 11 Uhr.Gut, ich kann...Oh ja. Gern.Na klar, gerne.

Jazyková dimenzia:oznamovacia, zvolacia, rozkazovacia, opytovacia veta; predložkamiesta – wo? in der Stadt,smeru – wohin? in die Stadt; modálne sloveso *können*– časovanie v prítomnom čase; vykanie; podstatné mená – určitý a neurčitý člen, množné číslo; akuzatív podstatných mien; predložka *um*(Wann? Um 9 Uhr.Wie spät ist es?Es ist 10 vor acht.)

Kompetencia„Reagovať na niečo ,čo sa má udiat’ v budúcnosti“

Funkcie:varovať pred niekým/niečím; poradiť; žiadať od niekoho niečo; reagovať na žiadosť; povzbudiť; vyjadriť želanie

Interakčné schémy: Pass doch auf! Sei vorsichtig. Geh/geht lieber... Mach/Macht lieber... Kannst du mir bitte helfen? Ich möchte (gern)... Kann ich bitte...? Hast du/Haben Sie...? Das kann ich... Ja, bitte. Natürlich. In Ordnung! Setz dich doch, bitte! Komm doch mit... Mach das... Ich möchte heute fernsehen/Fußball spielen.

Jazyková dimenzia: ustálené slovné spojenia; podstatné mená – určitý a neurčitý člen, množné číslo, skloňovanie vnominatívea vakuzatíve; imperatív– jednotnéa množné číslo; opytovacia, rozkazovacia veta; slovosled v hlavnej vete.

MATEMATIKA

Matematické vzdelávanie popri funkcii všeobecného vzdelania má aj prípravnú funkciu pre odbornú zložku vzdelávania i uplatnenie v praxi. Všeobecným cieľom matematického vzdelávania je výchova premýšľajúceho človeka, ktorý bude vedieť matematiku používať v rôznych životných situáciách – v osobnom živote, budúcom zamestnaní i ďalšom vzdelávaní. Vzdelávací obsah vyučovacieho predmetu matematika je rozdelený do tematických celkov:

Čísla, premenná a početové výkony s číslami.

Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy.

Geometria a meranie.

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika.

Logika, dôvodenie, dôkazy.

Tematický celok Logika, dôvodenie, dôkazy nie je explicitne vymedzený, ale sa prelína všetkými ostatnými tematickými celkami. Viaceré prieniky sú aj medzi ostatnými tematickými celkami, napríklad s tabuľkami a diagramami pracujeme aj v rámci tematického celku Čísla, premenná a početové výkony s číslami, podobne je to aj s rovnicami.

Cieľom matematiky je komplexne rozvíjať žiakovu osobnosť.

Proces vzdelania smeruje k tomu, aby žiaci:

- získali schopnosť používať matematiku vo svojom budúcom živote.
- správne používali matematickú symboliku, znázorňovali vzťahy.
- čítali s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy.
- rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore, priestorovú predstavivosť. – boli schopní pracovať s návodmi.

Výkonové štandardy

ČÍSLA, PREMENNÁ A POČTOVÉ VÝKONY S

ČÍSLAMI Absolvent vie/dokáže:

- prečítať, zapísať, porovnať a usporiadať prirodzené, desatinné, celé a racionálne čísla aj zlomky.
- správne zobrazit čísla na číselnej osi, rozlíšiť párne a nepárne čísla.
- sčítat a odčítat prirodzené, desatinné a celé čísla aj zlomky.
- vynásobiť a vydeliť prirodzené čísla jednociferným číslom, desatinné čísla, záporné číslo kladným číslom, zlomok prirodzeným číslom a zlomkom.
- spamäti vynásobiť a vydeliť mocninami čísla 10 kladné desatinné čísla aj prirodzené čísla (vobore malej násobilky číslami ukončenými nulami).
- že sa čísla dajú násobiť v ľubovoľnom poradí.
- pri počítaní dodržať dohodnuté poradie operácií a správne používať zátvorky.
- používať efektívne kalkulačku.
- vypočítat aritmetický priemer čísel, premeniť jednotky dĺžky a hmotnosti.
- porovnať veľkosti vyjadrené jednotkami a usporiadať ich podľa veľkosti.

- kedy sa zlomok rovná jednej celej, kedy sa rovná nule a kedy nemá zmysel.
- graficky znázorniť a zapísať zlomkovú časť z celku.

- krátením upraviť zlomok, nájsť niektorého spoločného menovateľa zlomkov.
- vypočítať zlomkovú časť z celku, previesť zlomok na desatinné číslo.
- zapísať zlomok v tvare desatinného čísla (periodickým číslom) s požadovanou presnosťou.
- vypočítať jedno percento ako stotinu základu.
- rozlíšiť, určiť a vypočítať základ aj hodnotu časti prislúchajúcej k počtu percent.
- vypočítať počet percent, ak je daný základ a časť prislúchajúca k počtu percent.
- vypočítať základ, keď poznajú počet percent a hodnotu prislúchajúcu k tomuto počtu percent.
- ak je rôzny základ, rovnakej časti zodpovedajú rôzne počty percent.
- prečítať údaje súvisiace s počtom percent z diagramov (grafov).
- vypočítať hľadajú istinu aj úrok z danej istiny za určité obdobie pri danej úrokovej miere.
- vyriešiť aplikačné úlohy, úlohy rozvíjajúce špecifické myslenie a úlohy z oblasti bankovníctva a finančníctva, v ktorých sa vyskytujú ako podnet štatistické dáta.
- vyriešiť slovné úlohy (z praxe) s prirodzenými, celými a desatinnými (kladnými a zápornými) číslami, zlomkami a percentami.
- uviesť príklady použitia prirodzených, desatinných, kladných a záporných čísel v praxi.

VZŤAHY, FUNKCIE, TABUĽKY, DIAGRAMY

Absolvent vie/dokáže:

- určiť hodnotu výrazu, keď je daná hodnota premennej.
- vyriešiť slovné úlohy vedúce k lineárnej rovnici bez formalizácie do podoby rovnice.
- vyriešiť lineárnu rovnicu/nerovnicu s jedným a s viacnásobným výskytom neznámej.
- dosadiť do vzorca a vyjadriť neznámu zo vzorca.
- vyriešiť slovné úlohy vedúce k lineárnej rovnici/nerovnici, slovné úlohy na pomer a praktické úlohy s použitím mierky plánu/mapy, priamej a nepriamej úmernosti.
- overiť správnosť riešenia slovnej úlohy.
- rozhodnúť, či daný vzťah je alebo nie je priamou/nepriamou úmernosťou.
- z grafu funkcie odčítať veľkosť funkčnej hodnoty a naopak zaznačiť známu veľkosť funkčnej hodnoty do grafu.
- z grafu funkcie alebo jej hodnôt v tabuľke rozhodnúť o raste/klesaní, extrémoch funkcie. - riešiť praktické úlohy vyžadujúce čítanie grafu funkcie alebo jeho tvorbu.

GEOMETRIA A MERANIE

Absolvent vie/dokáže:

- rozlíšiť a načrtnúť bod, úsečku, priamku, kružnicu, trojuholník a štvoruholník.
- narysovať úsečku danej dĺžky a trojuholník, štvorec, obdĺžnik, ak pozná dĺžky ich strán.
- zostrojiť kružnicu s daným polomerom/priemerom.
- vysvetliť vzťah medzi polomerom a priemerom kružnice.
- určiť vzájomnú polohu kružnice a priamky, stred úsečky, odhadnúť vzdialenosť na metre.
- poznať vlastnosti trojuholníka, štvoruholníka, štvorca, obdĺžnika, kružnice, kruhu.
- narysovať pomocou dvojice pravítok alebo pravítka s ryskou rovnobežné/kolmé priamky (úsečky) a pomocou uhlomera uhol s danou veľkosťou.
- odmerať dĺžku úsečky s presnosťou na milimetre a veľkosť narysovaného uhla v stupňoch.
- vyriešiť slovné úlohy s premenou jednotiek dĺžky a úlohy vyžadujúce základné poznatky o trojuholníku, štvorci a obdĺžniku.

- vypočítať veľkosť tretieho vnútorného uhla trojuholníka, ak pozná veľkosť jeho dvoch vnútorných uhlov v stupňoch.
- využiť vlastnosti uhlov pri riešení kontextových úloh, rozlíšiť základné prvky trojuholníka.
- opísať rovnostranný a rovnoramenný trojuholník a ich základné vlastnosti.
- vypočítať obvod a obsah štvorca, obdĺžnika a trojuholníka.
- vyriešiť slovné úlohy z praxe s využitím poznatkov o obsahu a obvode rovnobežníka a trojuholníka a s využitím premeny jednotiek dĺžky a obsahu.
- vypočítať obvod a obsah obrazcov zložených zo štvorcov/obdĺžnikov, obvod a obsah kruhu a dĺžku kružnice, povrch a objem kocky, kvádra, ihlana, valca, kužeľa a gule (aj v rámci slovných úloh z praxe).
- zostaviť na základe náčrtu/opisu teleso skladajúce sa z kociek a kvádrov.
- vzťah $1 \text{ liter} = 1 \text{ dm}^3$, premeniť základné jednotky obsahu/objemu.
- formuláciu Pytagorovej vety, aj jej význam a použitie na riešenie úloh z praxe.
- zapísať Pytagorovu vetu v pravouhlom trojuholníku ABC s pravým uhlom pri vrchole C vzťahom $c^2 = a^2 + b^2$, ale aj vzťahom pri inom označení strán pravouhlého trojuholníka.
- vypočítať dĺžku tretej strany pravouhlého trojuholníka, ak sú známe dĺžky jeho dvoch zvyšných strán.

KOMBINATORIKA, PRAVDEPODOBNOŠŤ, ŠTATISTIKA

Absolvent vie/dokáže:

- systematicky usporiadať daný počet predmetov (prvkov, údajov) podľa predpisu.
- z daných prvkov vybrať skupinu prvkov s danou vlastnosťou a určiť počet týchto prvkov.
- pokračovať v danom systéme usporiadania/vypisovania.
- vypísať možnosti podľa určitého systému, vytvoriť systém na vypisovanie možností.
- vyriešiť kombinatorické úlohy, vrátane intuitívneho použitia pravidla súčtu a súčinu.
- rozlíšiť väčšiu/menšiu pravdepodobnosť, uskutočniť primerané pravdepodobnostné experimenty, posúdiť a rozlíšiť možné a nemožné udalosti/javy.
- rozhodnúť o pravdepodobnosti jednoduchej udalosti.
- zhromaždiť, roztriediť, usporiadať a znázorniť dáta (údaje) jednoduchým diagramom.
- pracovať podľa zvoleného (vlastného, vypracovaného) návodu/postupu.
- vypočítať relatívnu početnosť udalosti a aritmetický priemer z údajov v tabuľke, grafe.
- prečítať údaje z tabuľky, z kruhového a stĺpcového diagramu.
- znázorniť údaje z tabuľky kruhovým a stĺpcovým diagramom a naopak.
- vyriešiť primerané úlohy zo štatistiky s využitím výpočtu aritmetického priemeru.

Obsahové štandardy

ČÍSLA, PREMENNÁ A POČTOVÉ VÝKONY S ČÍSLAMI

prirodzené, celé a racionálne číslo, cifra, číslica, párne a nepárne číslo, kladné a záporné číslo, desatinné číslo (kladné a záporné), desatinná čiarka, desatiny, stotiny, tisíciny, ..., číselná os, usporiadanie čísel, aritmetický priemer, jednotky dĺžky (km, m, dm, cm, mm), hmotnosti (t, kg, dag, g, mg) a ich premena, zápis prirodzeného čísla, stovky, tisíce, desaťtisíce, ...,

porovnanie čísel, znaky $<$, $>$, $=$, vzostupné a zostupné usporiadanie,

sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie, súčet, rozdiel, súčin, deliteľ, podiel, zvyšok pri delení, viac, menej, rovnako, polovica, tretina, štvrtina, poradie početových výkonov, úloha zátvoriek, celok, zlomok ako časť z celku, zlomok ako číslo, zlomková časť z celku, prevrátený zlomok, znázornenie zlomkovej časti celku, zlomková čiara, čitateľ a menovateľ zlomku, rovnosť zlomkov, spoločný menovateľ, spoločný násobok, krížové pravidlo,

percento (\square), základ, časť prislúchajúca k počtu percent, počet

percent, kruhový a stĺpcový diagram, štatistické údaje, tabuľka, graf,

diagram, istina, úrok, jednoduché úrokovanie, úroková miera,

pôžička, úver, vklad

VZŤAHY, FUNKCIE, TABUĽKY, DIAGRAMY

nerovná sa, je rôzne od, znaky $=$, \neq , výraz s premennou (algebraický výraz),

dosadzovanie čísel za jednotlivé premenné, rovnica,

dopočítavanie chýbajúcich údajov vo vzorcoch, neznáma veličina vo vzorci,

vzorec (skrátенý zápis vzťahov), vzorce na výpočet obvodu a obsahu štvorca, obdĺžnika,

vyjadrenie a výpočet neznámej zo vzorca,

riešenie úloh vedúcich na lineárne rovnice bez formalizácie do podoby rovnice: úvahou, metódou pokus – omyl, znázornením, pomer, plán, mapa, mierka plánu a mapy, priama a nepriama úmernosť, trojčlenka, kontextové úlohy na priamu a nepriamu úmernosť, pomer a mierku,

graf funkcie jednej premennej, základné vlastnosti funkcií (na základe „čítania“ grafu)

GEOMETRIA A MERANIE

priamka, bod, úsečka, stred úsečky, trojuholník a jeho vrcholy a strany, štvoruholník a jeho vrcholy, strany a uhlopriečky, štvorec, obdĺžnik, kružnica (kruh) – stred, polomer a priemer, polomer a priemer kruhu/kružnice a ich vzťah, vzájomná poloha kružnice a priamky, rovnobežky, kolmica, päta kolmice, rovnobežník, susedné a protíahlé strany,

dĺžka úsečky, dĺžka strany trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, obvod, jednotky dĺžky – m, dm, cm, mm, km,

uhol, veľkosť uhla, jednotky stupeň, uhlomer, ramená a vrchol uhla, pravý uhol, vnútorné uhly trojuholníka a vzťah pre ich súčet, sčítanie a odčítanie veľkostí uhlov, rovinné útvary, štvorec, obdĺžnik, mnohoúhelník, obsah, výmera, plocha, jednotky obsahu a ich premena, hektár, ár, kilometer štvorcový, meter štvorcový, decimeter štvorcový, centimeter štvorcový a milimeter štvorcový (ha, a, km², m², dm², cm², mm²), vzorce pre výpočet obvodu a obsahu štvorca, obdĺžnika a trojuholníka, trojuholník a jeho základné prvky (vrcholy, strany, vnútorné a vonkajšie uhly),

trojuholníková nerovnosť, $a + b > c$, $a + c > b$, $b + c > a$, rovnoramenný a rovnostranný trojuholník, ramená, základňa, hlavný vrchol rovnoramenného trojuholníka, základné vlastnosti rovnoramenného a rovnostranného trojuholníka,

výška trojuholníka (priamka, úsečka, dĺžka úsečky), päta výšky, priesečník výšok trojuholníka, štvoruholníky, rovnobežníky, štvorec, obdĺžnik, lichobežník a ich základné vlastnosti, základňa, rameno a výška lichobežníka, všeobecný a pravouhlý lichobežník, rovnoramenný lichobežník, obvod a obsah lichobežníka a trojuholníka,

Ludolfovo číslo a jeho približné hodnoty $\pi \approx 3,14$ (resp. $\pi \approx \frac{22}{7}$)

), obsah a obvod kruhu, dĺžka kružnice, $S = \pi \cdot r \cdot r$;

$o = 2\pi r = \pi d$,

(jednoduché a zložené) teleso, nárys, bokorys, pôdorys, povrch kocky a kvádra,

jednotky povrchu a ich premena, objem kocky a kvádra, jednotky objemu: meter kubický, decimeter kubický, centimeter kubický, milimeter kubický, kilometer kubický, liter, deciliter, centiliter, mililiter, hektoliter (m³, dm³, cm³, mm³, km³, l, dl, cl, ml, hl),

(rotačný) valec a kužeľ, guľa, guľová plocha, ihlan (pravidelný,

štvorboký, ...), sieť, podstava (horná, dolná), plášť, výška, vrchol,

strana kužeľa, stred gule, polomer a priemer gule,

pravouhlý trojuholník a jeho základné prvky, vlastnosti – pravý uhol, odvesny, prepona, Pytagorova veta pre pravouhlý trojuholník, vzťahy $c^2 = a^2 + b^2$, $a^2 = c^2 - b^2$, $b^2 = c^2 - a^2$, význam a využitie Pytagorovej vety, priestorová predstavivosť a úlohy na jej rozvoj

KOMBINATORIKA, PRAVDEPODOBNOSŤ, ŠTATISTIKA

usporiadanie prvkov (s opakovaním, bez opakovania), počet usporiadaní a možností,

kontextové úlohy s kombinatorickou motiváciou,

objav podstaty daného systému vo vypisovaní možností, systematické vypisovanie možností, rôzne spôsoby vypisovania možností,

úlohy na tvorbu skupín predmetov a ich počet z oblasti hier, športu a zo života, propedeutika základných modelov kombinatoriky, hry, pokusy a pozorovania, stratégia riešenia, udalosť, pravdepodobnosť, pokus, možné a nemožné udalosti, porovnávanie rôznych udalostí vzhľadom na mieru ich pravdepodobnosti,

dáta, hodnoty – údaje, zhromažďovanie, triedenie, usporiadanie, grafické znázornenie, systém, tabuľka, kruhový a stĺpcový diagram,

jednotka a znak, aritmetický priemer, (absolútna a relatívna) početnosť javu,

graf – diagram, prechod od jedného typu znázornenia k inému

11.6 Informatika

Blokové vyučovanie – informatika

Počet hodín celkom: 36

Počet hodín v bloku: 2

Počet blokov týždenne: 2

Absolvovanie komisionálnej skúšky pred skúšobnou komisiou

Cieľom predmetu informatika je nadobudnutie základných digitálnych vedomostí a zručností. V tomto predmete by žiaci mali získať pozitívny vzťah k výpočtovej technike, vedieť využívať základné programy pre svoju potrebu alebo pre zamestnávateľa tak, aby si v budúcnosti dokázali dopĺňať a rozširovať svoje vedomosti štúdiom na vyššom type školy, prípadne v rôznych kurzoch alebo formou samoštúdia. Absolvovanie predmetu má uľahčiť absolventom hľadanie zamestnania a zvýšenie šance ich uplatnenia na trhu práce. Okrem nadobudnutia digitálnych zručností a kompetencií má tento predmet prispieť k rozvoju ich osobnosti, skvalitnenie komunikačných zručností a k zvyšovaniu ich sebavedomia.

Cieľom predmetu je, aby žiaci:

– uvažovali o informáciách a rôznych reprezentáciách, používali vhodné nástroje na ich spracovanie. – poznali princípy softvéru a hardvéru a využívali ich pri riešení informatických problémov.

– komunikovali cez sieť.

– získavali informácie na webe.

Výkonové štandardy

Informácie okolo nás

Absolvent dokáže:

- vytvoriť plagát, vizitku, pozvánku.
- graficky prezentovať výsledky prieskumu.
- vytvoriť prezentáciu a poznať zásady správneho prezentovania.
- hľadať slovo, pojem v tabuľke, v dokumente, v encyklopédii. - hľadať titul v elektronickej knižnici.

Komunikácia prostredníctvom IKT

Absolvent dokáže:

- poslať e-mailovú správu s prílohou, plnohodnotne používať možnosť poštového klienta, poznať správnu formu správy.
- vyhľadávať informácie na internete pomocou vyhľadávacích strojov a katalógov.
- používať niektorý z nástrojov na interaktívnu komunikáciu, poznať nástroje netikety. - používať on-line služby e-spoločnosti.

Princípy fungovania IKT

Absolvent dokáže:

- určiť parametre periférií.
- spúšťať naraz viac aplikácií.
- ukladať informácie na rôzne médiá, vie porovnať kapacitu.
- vytvoriť kompresiu, dekompresiu údajov.
- vykonať zálohovanie údajov.
- pracovať v lokálnej sieti.
- popísať princípy fungovania internetu.
- zistiť IP adresu počítača.
- identifikovať formát a typy súborov.

Informačná spoločnosť

Absolvent dokáže:

- používať informačné a komunikačné technológie v znalostnej spoločnosti (bankovníctvo, zdravotníctvo, doprava, umenie...).
- popísať princípy šírenia počítačových vírusov, ako sa odhaľujú a odstraňujú, poznať spôsoby bezpečnosti na internete a ochrany počítača.
- popísať riziká počítačovej kriminality a ich dopady.
- posúdiť spoľahlivosť získaných informácií.
- čo sú autorské práva, legálny a nelegálny softvér, poznať rozdiel v používaní a šírení programov s rôznymi stupňami licencií.

Obsahové štandardy

Informácie okolo nás

typy informácií, reprezentácia, bit, bajt
formátovanie textu, nadpisy, odrážky, obrázky v texte
grafická informácia, fotografia, animácia
informácie v tabuľkách, bunka, vzťahy medzi bunkami, grafy prehrávanie videa
prezentácia, snímka, prezentačný program, prezentácia na webe

Komunikácia prostredníctvom IKT

interaktívna a neinteraktívna komunikácia adresár príjemcov, príloha
správy webová adresa, katalógy, portály, vyhľadávače

Princípy fungovania IKT hardvér, softvér oblasti aplikácií softvéru

formáty súborov
operačný systém, používateľ, prihlasovanie do systému, správca úloh

priečink, disk, CD, usb-pamäťový kľúč, archív
lokálna sieť, zdieľanie súborov
princípy fungovania internetu, adresa, doména, IP, http, ftp, smtp

Informačná spoločnosť

informačné technológie v znalostnej
spoločnosti, riziká technológií, vírusy,
antivírusové programy zásady bezpečnosti,
platnosť, správnosť informácií, nebezpečný obsah,
licencie programov, legálnosť používania, freeware, shareware legálnosť použitia obrázkov a
textov z internetu

ČLOVEK A PRÍRODA

Blokové vyučovanie – fyzika/chémia/biológia

Počet hodín celkom: 30

Počet hodín v bloku: 2

Počet blokov týždenne: 2

Absolvovanie komisionálnej skúšky pred skúšobnou komisiou

OBLASŤ FYZIKA

Výučba fyziky sa spolu s biológiou a chémiou podieľa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti žiakov tak, aby využívali nadobudnuté vedomosti, boli schopní klásť otázky a na základe dôkazov vyvodzovali závery, ktoré vedú k porozumeniu obsahu výučby prírodných vied.

V predmete fyzika je do programu zaradené hlavne učivo, ktoré je najviac prepojené s praktickým životom. Vzhľadom na charakter a ciele predmetu sa organizácia vyučovania prispôsobí počtu žiakov v skupine. Tým sa garantujú vonkajšie podmienky na adekvátnu realizáciu výučby a splnenie výkonového a obsahového štandardu. Žiaci prostredníctvom fyzikálneho vzdelávania získajú vedomosti potrebné aj k osobným rozhodnutiam v občianskych a kultúrnych záležitostiach, ktoré súvisia s lokálnymi aj globálnymi problémami, ako sú zdravie, životné prostredie, technický pokrok a podobne. Rovnako dôležité je, aby pochopili kultúrne, spoločenské a historické vplyvy na rozvoj vedy a techniky Cieľom predmetu je, aby žiaci:

- vysvetľovali vybrané fyzikálne javy v bezprostrednom okolí a navrhujú metódy overenia svojich vysvetlení.
- prezentovali a obhajovali svoje postupy a tvrdenia logickou argumentáciou založenou na dôkazoch. – pracovali v tíme, vedeli kooperovať a diskutovať, byť zodpovední za výsledky svojej práce a zverené pomôcky.
- získali záujem o prírodu a svet techniky.
- získali pozitívny vzťah k ochrane svojho zdravia a životného prostredia.

Výkonové štandardy

Teplota. Skúmanie premien skupenstva látok

Absolvent dokáže:

- opísať pozorované javy pri skúmaní premien skupenstva látok.
- objaviť z výsledkov experimentu faktory ovplyvňujúce vyparovanie (počiatočná teplota, veľkosť voľného povrchu kvapaliny, prúdenie vzduchu).
- objaviť z výsledkov experimentu rozdiel medzi vyparovaním a varom, charakteristiky varu. - vyhľadať hodnoty teploty varu, teploty topenia (tuhnutia) látok v tabuľkách.

Teplo

Absolvent dokáže:

- opísať šírenie tepla vedením, prúdením, žiarením.
- opísať využitie tepelných vodičov a tepelných izolantov v praxi.
- objaviť z výsledkov experimentu faktory ovplyvňujúce veľkosť prijatého a odovzdaného tepla. **Svetlo**

Absolvent dokáže:

- overiť experimentom premenu svetla na teplo.
- porovnať zdroje svetla – Slnko a žiarovku z hľadiska šírenia svetelných lúčov.
- vysvetliť princíp použitia okuliarov pri korekcii chýb oka.

Magnetické a elektrické javy. Elektrické obvody

Absolvent dokáže:

- zovšeobecniť na základe skúsenosti vlastnosti magnetu.
- vysvetliť princíp určovania svetových strán kompasom.
- overiť experimentom, či je látka vodičom elektrického prúdu.
- zakresliť a zapojiť elektrický obvod.
- odmerať veľkosť elektrického prúdu a elektrického napätia v elektrickom obvode.
- rozlíšiť termíny elektrická práca, elektrický výkon.
- rešpektovať pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi a pravidlá ochrany pred bleskom.

Obsahové štandardy

Teplota. Skúmanie premien skupenstva látok

teplota, značka t , jednotka teploty $^{\circ}\text{C}$

premena kvapaliny na plyn, vyparovanie, podmienky vyparovania, var, teplota varu

premena vodnej pary na vodu, kondenzácia

premena tuhej látky na kvapalnú, kvapalnej látky na tuhú, topenie tuhnutie, teplota topenia a tuhnutia **Teplo**

šírenie tepla vedením, prúdením a žiarením tepelné vodiče a tepelné izolanty odovzdávanie a prijímanie tepla telesom, kalorimeter tepelná rovnováha **Svetlo** svetelná energia a jej premena na teplo zdroj svetla, Slnko a žiarovka ako zdroje svetla chyby oka, okuliare

Magnetické a elektrické javy. Elektrické obvody

magnet a jeho vlastnosti, Zem ako magnet elektrický

obvod, jeho časti, znázornenie elektrického obvodu

elektrické vodiče a elektrické izolanty z tuhých látok

žiarovka a história jej vynálezu

elektrický prúd, meranie elektrického prúdu, ampérmeter elektrické

napätie, meranie elektrického napätia, voltmeter elektrická práca, značka

W , jednotky elektrickej práce J , kWh elektrický príkon, značka P ,

jednotky elektrického príkonu W , kW , MW bezpečnosť pri práci s

elektrickými zariadeniami elektrická energia a jej premeny

OBLASŤ CHÉMIA

Obsah vyučovacieho predmetu chémia vychádza zo situácií, javov a činností, ktoré majú chemickú podstatu, sú blízke žiakom a sú dôležité v živote každého človeka. Tvoria ho nielen chemické poznatky, ale aj činnosti. Vykonávaním vlastných činností si žiaci osvojujú dôležité spôsobilosti, predovšetkým spôsobilosť objektívne a spoľahlivo pozorovať a opísať pozorované. Vzhľadom na charakter a ciele predmetu sa organizácia vyučovania prispôbi počtu žiakov v skupine. Tým sa garantujú vonkajšie podmienky na adekvátnu realizáciu výučby a splnenie výkonového a obsahového štandardu.

Cieľom predmetu je, aby žiaci:

- boli oboznámení so základnými poznatkami o látkach dôležitých pre život.
- boli oboznámení s chemickými javmi a procesmi.
- rozumeli pokynom na realizáciu praktických činností a dokázali ich podľa návodu uskutočniť.
- mali osvojené zásady bezpečnej práce s látkami.
- vyhľadávali v dostupných zdrojoch poznatky o použití rôznych látok v priemysle, poľnohospodárstve a v živote z hľadiska významu pre človeka, vplyvu na životné prostredie a ľudské zdravie.
- využívali poznatky a skúsenosti získané v predmete chémia pri ochrane zdravia a životného prostredia.

Výkonové štandardy

Látky a ich vlastnosti

Absolvent dokáže:

- určiť spoločné a rozdielne vlastnosti látok.

rozlíšiť základné piktogramy označujúce nebezpečné látky.
roztriediť príklady látok na zmesi a chemicky čisté látky.
uviesť príklady rovnorodých a rôznorodých zmesí.
rozlíšiť pojmy roztok, rozpustená látka, rozpúšťadlo.
uviesť príklady rôznych druhov vôd.
posúdiť význam vody pre život z hľadiska príčin a dôsledkov ich znečistenia.
vysvetliť rozdiel medzi čistením odpadových vôd a úpravou pitnej vody.
skúmať vlastnosti rôznych druhov vôd.
vymenovať základné zložky vzduchu.
chápať význam vzduchu pre život.

Premeny látok, zloženie látok

Absolvent dokáže:

uviesť príklady prakticky dôležitých chemických reakcií.
uskutočniť podľa návodu jednoduché pokusy na chemické zlučovanie a chemický rozklad.
zdôvodniť zásady hasenia látok na modelových príkladoch zo života.
dodržiavať zásady bezpečnej práce s horľavinami.
rozlíšiť pojmy chemický prvok a chemická zlúčenina.

Významné chemické prvky a zlúčeniny

Absolvent dokáže:

posúdiť vplyv vybraných oxidov, hydroxidov, kyselín a solí na životné prostredie.
uviesť príklady použitia vybraných oxidov, hydroxidov, kyselín a solí.
vysvetliť vznik skleníkového efektu a kyslých dažďov a ich vplyv na životné prostredie. -
orientovať sa na stupnici pH.

Obsahové štandardy

Látky a ich vlastnosti

pozorovanie vlastností látok: skupenstvo, farba, zápach, rozpustnosť, horľavosť na modelovej skupine látok (cukor, kuchynská soľ, piesok, modrá skalica, sklo, parafín, plast, voda, etanol - lieh, ocot) rovnorodé a rôznorodé zmesi

roztoky: rozpúšťadlo, rozpustená látka, vodný roztok

spôsoby oddeľovania zložiek zmesí: odparovanie, usadzovanie, kryštalizácia, filtrácia, destilácia voda ako chemicky čistá látka (destilovaná voda) voda ako zmes látok (minerálna, pitná, úžitková, odpadová) úprava pitnej vody čistenie odpadových vôd vzduch ako zmes látok

zdroje znečistenia vzduchu: prach, výfukové plyny, splodiny horenia a priemyselné splodiny

Premeny látok, zloženie látok

pozorovanie chemických dejov (chemická reakcia, reaktant, produkt)

chemické zlučovanie, chemický rozklad

zápalná teplota, horľavina

požiar, hasenie látok

makroskopický pohľad na chemicky čisté látky (chemický prvok, chemická zlúčenina) symbolické vyjadrenie zloženia látok (značky a vzorce)

Významné chemické prvky a zlúčeniny vodík, kyslík (ozón)

železo

alkalické kovy (sodík, draslík)

halogény (fluór, chlór, bróm, jód)

oxidy (oxid uhľoňatý, oxid uhľičitý, oxid vápenatý, oxidy dusíka) kyseliny (kyselina chlorovodíková, kyselina dusičná, kyselina sírová) hydroxidy (hydroxid sodný, hydroxid vápenatý) soli (chlorid sodný, uhličitan sodný, uhličitan vápenatý) pH stupnica

OBLASŤ BIOLÓGIA

Obsahom vyučovacieho predmetu biológia je učivo, ktoré je žiakom najbližšie. Vzdelávanie sa sústre-

ďuje najmä na tie javy, ktoré bezprostredne ovplyvňujú život človeka. Ich poznanie je východiskom pre formovanie pozitívneho vzťahu k živej prírode, rozvíjanie schopnosti ekologicky myslieť i konať, upevňovanie návykov dôležitých pre zachovanie zdravia.

V závislosti od schopností a zručností žiakov je možné doplniť obsah o ďalšie tematické celky. Cieľom predmetu je, aby žiaci:

- ovládali kľúčové pojmy z biológie.
- získali základnú predstavu o prírode ako výsledku vzájomného pôsobenia jej zložiek.
- uskutočňovali jednoduché biologické pozorovania a pokusy. – aplikovali vedomosti o zdraví a chorobe v bežnom živote.
- chránili prírodu a šetrili prírodné zdroje.
- dokázali prezentovať výsledky svojej práce ústnou i písomnou formou.

Výkonové štandardy

Človek a jeho telo

Absolvent dokáže:

pomenovať na ukážke orgány ľudského tela.

vysvetliť význam procesov a štruktúr v ľudskom tele.

objasniť prepojenie orgánových sústav.

zistiť, čo sa odohráva v ľudskom tele pri aktívnom pohybe (namáhavej práci).

demonštrovať jednoduché zručnosti potrebné k poskytnutiu prvej pomoci. - aplikovať osvojené spôsoby boja proti nákazlivým ochoreniam.

Životné prostredie organizmov a človeka

Absolvent dokáže:

zdôvodniť príčiny negatívneho vplyvu človeka na životné prostredie.

zhodnotiť dôsledky znečistenia ovzdušia, vody a pôdy na život.

vysvetliť možnosti zabránenia vzniku smogu, hromadenia odpadov.

dodržiavať osvojené návyky na šetrenie energie a pitnej vody.

navrhnuť jednoduchý projekt zameraný na riešenie environmentálnych problémov v okolí.

Obsahové štandardy

Človek a jeho telo stavba a funkcia orgánových sústav človeka výživa,

zložky potravy, stravovacie návyky krvné skupiny, darcovstvo krvi,

transfúzia vývin jedinca, starostlivosť o dieťa antikoncepcia, plánované

rodičovstvo ochorenia orgánových sústav, úrazy, zásady predlekárskej

prvej pomoci infekčná choroba, choroboplodné mikroorganizmy

prevencia, imunita, očkovanie

zdravie, zdravý životný štýl, režim dňa, hygienické zásady, intímna hygiena alkoholizmus,

obezita, hladovanie, fajčenie psychoaktívne látky (legálne a nelegálne drogy), závislosť

Životné prostredie organizmov a človeka životné prostredie zložky životného prostredia

človeka znečistenie vzduchu, vody, pôdy odpad, skládky

starostlivosť o prírodné a životné prostredie človeka ochrana prírody, zákon o ochrane prírody

11.8 Človek a spoločnosť – dejepis, geografia, občianska náuka

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Blokové vyučovanie – dejepis/geografia/občianska náuka

Počet hodín celkom: 30

Počet hodín v bloku: 2

Počet blokov týždenne: 2

Absolvovanie komisionálnej skúšky pred skúšobnou komisiou

OBLASŤ DEJEPIS

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiakov ako celistvých osobností a uchovávanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historických skúseností či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, javov a procesov v čase

a priestore, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej i celosvetovej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Žiaci si prostredníctvom dejepisu postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania, lebo chápanie, vnímanie a porozumenie historických procesov predstavuje jeden zo základných predpokladov komplexného poznávania ľudskej spoločnosti. V procese výučby dejepisu sa v tomto vzdelávacom programe kladie dôraz len na dejiny 20. storočia preto, lebo v nich môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Dejepis vedie žiakov k vzťahu k vlastnej minulosti cez prizmu prítomnosti ako súčasť rozvíjania, korigovania, kultivovania a zachovávanania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i vzťah k minulosti iných národov a etník. Rovnako tak k pochopeniu a rešpektovaniu kultúrnych a iných odlišností ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenských skupín. Má tiež prispievať k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti.

Cieľom výučby dejepisu je vytvárať pre žiakov súbor rôznych motivačných, kognitívnych a psychomotorických podnetov na odkrývanie, systematizovanie, prípadné korigovanie ich historického vedomia, s ktorým prichádzajú títo žiaci po dlhšom čase opäť do školského prostredia. Jednou zo základných podmienok tohto prístupu je pravidelné zabezpečovanie „blízkości“ historickej skutočnosti, ktorú prináša výučba dejepisu. Pritom nejde len o blízkosť priestorovú, ale najmä o blízkosť sociálnu. Predovšetkým v tomto vidíme hlavný zmysel vzdelávacieho programu, lebo jeho účastníci najmä z hľadiska motivačného aspektu si majú uvedomovať, že medzi častokrát vzdialenou minulosťou a ich prítomnosťou existujú mnohostranné súvislosti, teda v našom prípade na preberaní najprv základných, blízkych kategórií poznávať svoju osobnú prítomnú zviazanosť, prepojenosť s minulosťou, a to najprv s miestnou, regionálnou a až potom teritoriálnou či univerzálnou. Teda ďalším kľúčovým cieľom vzdelávacieho programu je vytváranie istej škály osobných skúseností, ktoré sú založené na identifikácii s minulosťou.

Výkonové štandardy

Obrazy prvej svetovej vojny

Absolvent dokáže:

rozpoznať útrapy ľudí na fronte a v zázemí počas prvej svetovej vojny.
vymenovať ciele domáceho a zahraničného odboja.
vysvetliť pomocou mapy zmeny po zániku Rakúsko-Uhorska a vznik nových štátov.
vyhľadať svedectvá, ktoré sa dotýkajú prvej svetovej vojny.

Európa v medzivojnovom období

Absolvent dokáže:

rozlíšiť demokratický a nedemokratický charakter štátu. - opísať každodenný život v diktatúrach.

Československo v medzivojnovom období (1918 – 1939)

Absolvent dokáže:

identifikovať politický systém ČSR.
uviesť príklad mnohonárodnostného charakteru ČSR.
porovnať hospodársku situáciu v Čechách a na Slovensku. - vymenovať dôsledky rozbitia ČSR. **Obrazy druhej svetovej vojny Absolvent dokáže:**

určiť kľúčové medzníky druhej svetovej vojny.
vyhľadať svedectvá o útrapách ľudí na fronte a v zázemí počas druhej svetovej vojny. - spracovať holokaust na konkrétnom príbehu. **Slovenský štát (1939 – 1945) Absolvent dokáže:**

vymenovať hlavné znaky totalitného režimu Slovenského štátu.
zhodnotiť hospodársky a kultúrny rozvoj Slovenského štátu.
uviesť príklady postupného obmedzovania práv a slobôd židovských spoluobčanov. - zhodnotiť význam Slovenského národného povstania.

Rozdelený svet

Absolvent dokáže:

vysvetliť vplyv rozdeleného sveta na každodenný život.
uviesť príklady prejavov odporu obyvateľstva vo východnom bloku.

pomenovať základné medzníky procesu európskej integrácie.

Československo za železnou oponou

Absolvent dokáže:

uviesť príklady prejavov totality.
spracovať spomienky svedka augustových udalostí.
zistiť konkrétne prejavy „normalizácie“ v každodennom živote. - zhodnotiť význam nežnej revolúcie. **Slovensko po roku 1989 Absolvent dokáže:**

pomenovať hlavné zmeny v Československu po roku 1989.
určiť príčiny rozdelenia Českej a Slovenskej republiky.
rozpoznať podoby spolužitia Čechov a Slovákov v 20. storočí.

Obsahové štandardy

Obrazy prvej svetovej vojny

Dohoda, Trojspolok, front, zázemie, československé légie, Parížska mierová konferencia, nástupnícke štáty po prvej svetovej vojne, Československá republika **Európa v medzivojnovom období**

parlamentná demokracia, komunizmus, fašizmus, nacizmus

Československo v medzivojnovom období (1918 – 1939)

Česi, Slováci, národnostné menšiny, kultúra, spolky, školstvo, hospodárstvo, centralizmus, autonómia **Obrazy druhej svetovej vojny** fašistická os, protihitlerovská koalícia, totálna vojna, protifašistický odboj, holokaust, koncentračné tábory

Slovenský štát (1939 – 1945)

totalitný režim, židovský kódex, deportácie, odboj, Slovenské národné povstanie

Rozdelený svet

OSN, supervelmoci: USA, ZSSR, železná opona, studená vojna, hospodárske a vojenské bloky, hrozba jadrovej vojny

Československo za železnou oponou

Február, politické procesy, znárodnenie, kolektivizácia, industrializácia, Pražská jar, „normalizácia“, disident, sviečková manifestácia, nežná revolúcia **Slovensko po roku 1989**

parlamentná demokracia, rozdelenie Československa, vznik Slovenskej republiky, vstup Slovenskej republiky do NATO a Európskej únie

OBLASŤ GEOGRAFIA

Prostredníctvom geografie sa žiaci učia pochopiť krajinu ako priestor, v ktorom sa odohráva ich každodenný život a význam jej jednotlivých zložiek pre človeka. Pomáha im správne pochopiť podstatu javov a procesov, ktoré na Zemi prebiehajú a uvedomiť si princípy, na ktorých je postavená existencia života.

Hlavným cieľom geografie je pripraviť žiakov na pozorovanie a porozumenie súvislostí medzi javmi a procesmi, ktoré sa odohrávajú v krajine a sú spôsobené vzájomným prepojením prírodných a spoločenských faktorov.

Výkonové štandardy

Krajina – miesto, kde žijeme

Absolvent dokáže:

- využiť rôzne zdroje pre opis lokality.
- určiť a opísať trasu medzi vybranými miestami v krajine pomocou mapy.
- zhodnotiť význam určitej lokality pre človeka.
- posúdiť pozitívne a negatívne zásahy človeka do miestnej krajiny.
- s pomocou máp alebo fotografií opísať vplyv prírodných a spoločenských procesov na miestnu krajinu (napríklad poľnohospodárstvo mení využívanie krajiny, stavba sídlisk mení dopravu).

- stavba priemyselného závodu na poľnohospodárskej pôde mení využívanie krajiny).
- opísať faktory, ktoré ovplyvňujú ľudské preferencie pri rozhodovaní, kde chcú žiť.
- porovnať polohu, rozlohu a základné geografické charakteristiky Slovenska s vybraným štátom Európy pomocou máp alebo iných zdrojov informácií.

Príroda a človek

Absolvent dokáže:

- vysvetliť na konkrétnych príkladoch ako prírodné katastrofy zmenili charakter regiónu alebo miesta a ovplyvnili život obyvateľstva.
- vysvetliť vznik klimatických oblastí a opísať rozdiely medzi nimi.
- identifikovať, s čím sú spojené zmeny klímy a ako sa prejavujú.
- opísať kolobeh vody a formy jej existencie.
- vyhľadať na mape oblasti s dostatkom a nedostatkom vody.
- na mape určiť rozmiestnenie oceánov a pomenovať ich.
- vysvetliť význam oceánov pre život človeka a pre existenciu planéty.
- uviesť príklady negatívnych činností človeka na prírodu a krajinu.
- vysvetliť dôležitosť vody pre človeka.
- porovnať život obyvateľov v miestach s dostatkom a nedostatkom vody.
- diskutovať o možnosti vzniku konfliktov vyvolaných nedostatkom prírodných zdrojov.

Obyvateľstvo a sídla

Absolvent dokáže:

- vysvetliť rozdiely v hustote zaľudnenia v rôznych častiach Zeme v závislosti na polohe, zdrojoch a využívaní krajiny.
- porovnať počet a vývoj počtu obyvateľov jednotlivých svetadielov.
- analyzovať údaje z máp, grafov, diagramov, obrázkov.
- vysvetliť rozdiely v miere populačného rastu v rozvojových a rozvinutých krajinách.
- zhodnotiť efekty rastu populácie a urbanizácie na lokality (zastavanie pôdy, znečistenie vzduchu, znečistenie vody).
- pomocou tematických máp určiť smery a dôvody migrácie v rôznych častiach sveta v minulosti a súčasnosti.
- opísať dopady migrácie na jej zdrojovú, cieľovú oblasť a na migrantov samotných.

Činnosť obyvateľstva

Absolvent dokáže:

- určiť na mape oblasti s ťažbou strategických nerastných surovín.
- vysvetliť význam prírodných zdrojov pre človeka.
- porovnať zásoby obnoviteľných a neobnoviteľných prírodných zdrojov.
- opísať, ako vplýva na krajinu ťažba nerastných surovín.
- navrhnúť možnosti a zdôvodniť význam využívania alternatívnych zdrojov energie.
- navrhnúť možnosti racionálneho využívania prírodných zdrojov vo vzťahu k udržateľnému rozvoju.
- opísať typy poľnohospodárstva vo svete a ich prepojenie s prírodnými charakteristikami krajiny.
- porovnať rozvoj poľnohospodárstva, priemyslu a služieb v jednotlivých oblastiach sveta.
- opísať svetový obchod na príklade vybranej komodity, jeho pozitíva a negatíva.

Obsahové štandardy

Krajina – miesto, kde žijeme dôležitosť určitej lokality na Zemi pre človeka, miestna krajina a jej geografické charakteristiky, porozumenie charakteru miestnej krajiny (lokality); charakteristiky miestnej krajiny, ktoré ju odlišujú od inej lokality na Zemi, mapy ako prostriedok pre vyjadrenie a opis charakteru lokality – fyzicko-geografické a tematické mapy, faktory kvality života (materiálne životné štandardy, príjem, spotreba, majetok, zdravie, vzdelanie), osobnostné aktivity (platená práca, neplatená domáca práca, dochádzka za prácou, voľný čas, bývanie) **Príroda a človek**

vznik sopečnej činnosti, časti sopky, zemetrasenie, tichooceánsky ohnivý kruh, cunami, hurikány, povodne; prírodné katastrofy vo svete a ich vplyv na prírodné prostredie a obyvateľstvo; klíma, klimatické oblasti, klimatické zmeny; voda, formy vody na zemi, význam vody pre človeka, funkcie vody, oblasti sveta s vodou, nedostatok vody, problémy s nedostatkom vody; oceány, život v oceánoch, význam oceánov pre život obyvateľstva; environmentálne problémy a ich možné riešenia

Obyvateľstvo a sídla

počet obyvateľov na Zemi, historický vývoj počtu obyvateľov na Zemi, hustota zaľudnenia, faktory vplývajúce na hustotu zaľudnenia, prirodzený prírastok, natalita, mortalita, charakteristiky obyvateľstva, informácie z médií o obyvateľstve, štruktúre obyvateľstva podľa rôznych znakov, hustote zaľudnenia, hlavné dôvody rastu ľudskej populácie, rozdiely v dynamike populačného rastu, príčiny a dôsledky migrácie, migrácia v minulosti a v súčasnosti

Činnosť obyvateľstva

význam prírodných zdrojov pre človeka, obnoviteľné a neobnoviteľné prírodné zdroje, racionálne využívanie prírodných zdrojov vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, využívanie alternatívnych zdrojov energie, oblasti zdrojov nerastných surovín vo svete, ťažba nerastných surovín a jej vplyv na krajinu, priemyselná výroba, rozmiestnenie priemyselnej výroby vo svete, svetový obchod a vplyv globalizácie na život človeka

OBLASŤ OBČIANSKA NÁUKA

Výber zamerania občianskej náuky v kurze pre získanie základného vzdelania vychádza z hlavných cieľov tohto kurzu, ako aj predpokladu, že na pochopenie spoločenskej reality, v ktorej občan Slovenskej republiky žije, je nevyhnutné spoznať vzájomné väzby medzi ním a štátom z viacerých hľadísk (napr. občianskoprávneho, ekonomického), ako aj získať praktickú orientáciu pre život v občianskej spoločnosti. Predmet umožňuje žiakovi dosiahnuť primerané pochopenie spoločenskej reality, v ktorej žijú (na úrovni obce, regiónu, Slovenskej republiky). Majú sa naučiť konať ako zodpovední ľudia a občania a získať vedomosti a zručnosti, ktoré potrebujú na úspešný vstup na trh práce.

Cieľom vyučovania občianskej náuky je pripraviť žiakov na život v spoločnosti a na vstup do zamestnania, oboznámiť ich s ich právami a povinnosťami ako občanov a zamestnancov. Žiaci dostanú základné informácie o tom, ako funguje štát, aký je vzťah občana a štátu, a dozvedia sa, na akých princípoch je založená ekonomika Slovenskej republiky. Podstatnú časť vyučovania bude tvoriť príprava na životnú prax – rodinný rozpočet, trh práce, pracovné právo, styk s úradmi. Žiaci sa dozvedia aj o možnostiach, kde v prípade potreby získajú ekonomické a právne poradenstvo. Spoznajú internet ako dôležitý zdroj informácií.

Výkonové štandardy

Občan a štát

Absolvent dokáže:

- vysvetliť zmysel štátu.
- na príklade rozhodnúť, či bol porušený čl. 2 Ústavy SR a ak áno, tak v čom.

Hospodárenie rodiny a štátu

Absolvent dokáže:

- rozlišovať prácu, prírodné zdroje a kapitál v konkrétnom výrobnom procese.
- vysvetliť na príklade zmysel investície.
- zostaviť mesačný rozpočet svojej rodiny a navrhnúť spôsoby jeho zlepšenia na strane príjmov i výdavkov.

Trh práce

Absolvent dokáže:

- určiť svoje miesto na trhu práce.
- vysvetliť údaje, ktoré sa nachádzajú na výplatnej páske.
- vypracovať program vlastného uplatnenia na trhu práce, vrátane plánu zvyšovania vlastnej ceny na trhu práce.

Pracovné právo

Absolvent dokáže:

- vysvetliť, že pracovný pomer je vecou dohody zamestnanca a zamestnávateľa.
- podľa obsahu sa orientovať v zákonníku práce.
- vymenovať náležitosti pracovnej zmluvy.
- posúdiť, či pracovná zmluva obsahuje všetky náležitosti. - rozoznať zásadné chyby v pracovnej zmluve.
- rozoznať zrejmé porušenie zákona v príkladoch z praxe. **Verejná správa v SR a v regióne**

Absolvent dokáže:

- vysvetliť zmysel deľby moci v štáte.
- vysvetliť úlohu parlamentu, vlády, ministerstiev, súdov a prokuratúry.
- uviesť príklady orgánov štátnej správy a orgánov samosprávy a rozlišovať medzi nimi. - samostatne nájsť spôsob vybavenia úradnej záležitosti.

Európska únia

Absolvent dokáže:

- vymenovať základné inštitúcie Európskej únie a ich sídla.
- vysvetliť rozdiel medzi voľným pohybom osôb a voľným pohybom pracovných síl.
- vysvetliť, v ktorých krajinách Európskej únie môže legálne pracovať a kedy uplynú prechodné obdobia.
- určiť postup, ako sa domáhať svojich práv na európskom súde pre ľudské práva. **Ako**

získať radu a pomoc Absolvent dokáže:

- stanoviť spôsob riešenia problému: čo potrebujem k riešeniu problému – čo z toho mám a čo potrebujem získať a kde to získam.
- vyplniť príslušné tlačivá.
- vybrať z príručky relevantné inštitúcie.
- získať radu a pomoc ku konkrétnemu problému.
- postupovať podľa získanej rady.
- prísť k uspokojivému riešeniu zadaného problému s pomocou internetu a inštitúcií.

Obsahové štandardy

Občan a štát štát, štátna moc,

zvrchovanosť, občan, ústava.

Hospodárenie rodiny a štátu

statok, vzácnosť, výroba, vstupy (práca, prírodné zdroje, kapitál), výstupy, spotreba, investícia, rozpočet.

Trh práce

dopyt, ponuka, cena, trh, trh práce, ponuka práce, dopyt po práci, úrad práce, mzda, daň, odvody, produktivita práce, kvalifikovaná pracovná sila, mobilita. **Pracovné právo**

Zákonník práce, zamestnávateľ, zamestnanec, pracovná zmluva, dohoda o vykonaní práce, skončenie pracovného pomeru, výpoveď, pracovný čas, mzda, dovolenka, práca nadčas, skúšobná doba, doba určitá, doba neurčitá, pracovné voľno, zodpovednosť za škodu, pracovný úraz, dočasná pracovná neschopnosť, odbory, zamestnanecká rada.

Verejná správa v SR a v regióne

Parlament, vláda, ministerstvo, súd, prokuratúra, úrad, zastupiteľstvo. **Európska únia**
Európska únia, voľný pohyb osôb, voľný pohyb pracovných síl, voľný pohyb tovaru, voľný pohyb kapitálu, Európsky parlament, Európska komisia, Európsky súd pre ľudské práva, prechodné obdobie.

Ako získať radu a pomoc

Zadaná úloha v podobe: životná situácia + vzniknutý problém, ktorý treba vyriešiť práca s

„príručkou“ obsahujúcou názvy a stručné charakteristiky internetových stránok, ktoré môžu poskytnúť konkrétne informácie; názvy a adresy orgánov štátu a obce, ktoré by mohli poskytnúť konkrétne informácie (spolu so stručnou charakteristikou, čím sa príslušný orgán zaoberá); názvy a adresy MVO, ktoré sa zaoberajú poradenstvom a ich charakteristika

12 PRÍLOHY

12.1 Čitateľská gramotnosť

Vízia našej školy stojí na kvalitnom vzdelávaní v prosperujúcej škole. Pedagogickí zamestnanci sa usilujú využívať potenciál ľudský i materiálny v rozvoji kľúčových kompetencií žiakov s ohľadom na ich schopnosti i požiadavky spoločnosti. Dôležitým je rozvoj každého žiaka.

Medzi prioritami v Školskom vzdelávacom programe našej školy je prehĺbovanie **čitateľskej gramotnosti**, ktorá vedie žiakov k porozumeniu a používaniu písaných textov, k uvažovaniu o nich pri dosahovaní osobných cieľov, rozvíjaní vlastných vedomostí a schopností. **Čítanie s porozumením predstavuje integrálnu súčasť všetkých vyučovacích predmetov.** Je to **nadpredmetová kompetencia**, rozvoju ktorej sa venujú všetci pedagogickí zamestnanci školy.

Zámery v oblasti rozvoja čítania s porozumením sa orientujú na dve úlohy:

- **schopnosť porozumieť informačnému textu**
- **schopnosť porozumieť literárnemu textu.**

Práca s **informačnými východiskovými textami** bude povinnou súčasťou vyučovania každého školského predmetu. Vyučujúci vo svojich tematických výchovno-vzdelávacích plánoch budú venovať náležitú pozornosť problematike rozvíjania čitateľskej gramotnosti žiakov. Súčasťou čitateľskej gramotnosti je schopnosť čítať a rozumieť textovým aj netextovým informáciám, symbolom, obrázkom, kresbám, fotografiám, schémam, mať čitateľské návyky, prejavovať záujem o čítanie spolu so záujmom o objavovanie a učenie sa. Kvalitné čítanie s porozumením je bazálne východisko nadobúdania akýchkoľvek poznatkov, ktoré majú jednotliví vyučujúci svojim žiakom sprostredkovať.

Práca s **literárnymi umeleckými východiskovými textami** je primárnou doménou predmetu slovenský jazyk a literatúra. V predmete slovenský jazyk a literatúra sa kladú do popredia ciele rozvíjania komunikačných schopností žiakov. Zdôrazňuje sa chápanie jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Najväčší akcent sa kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať. Slovenčinári majú vytvárať čo najkvalitnejšie základy čitateľskej kompetencie žiakov, ale rozvíjať ju musia učitelia všetkých vyučovacích predmetov, samozrejme, ak poznajú metódy, ako to robiť a aktívne ich zaraďujú do vlastnej výučby. Preto v rámci aktívneho celoživotného vzdelávania budú všetci pedagogickí zamestnanci našej školy sa venovať štúdiu publikácii orientovaných na rozvoj čitateľskej gramotnosti.

Len odborne a metodicky pripravení pedagógovia dokážu cielene zaraďovať do svojej výučby jednotlivé čitateľské stratégie. Dôležité je pre vyučujúcich slovenského jazyka a literatúry dobré spoznať jednotlivé čitateľské stratégie, no najmä by sa mali detailne **zoznámiť s metakognitívnymi procesmi** a aktívne ich u žiakov používať pri každej školskej interpretácii literárneho textu.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti sa bude realizovať prostredníctvom týchto aktivít:

- Vlastná tvorba žiakov
- Využívanie IKT

- Diskusné aktivity k prečítaným textom
- Besedy o knihe
- Práca s informačnými textami
- Tvorivé aktivity, súťaže, besedy
- Krúžky – mediálny, žurnalistický, literárny, debatný
- Hviezdoslavov Kubín, Timravina studnička
- Spolupráca s mestskou knižnicou

Čitateľská gramotnosť, jej rozvinutie, respektíve nerozvinutie, schopnosť čítať s pochopením nie je záležitosť jedinca, ale je záležitosť celej školy. Úlohou vzdelávania nie je len odovzdávať hotové informácie, ale učiť žiakov učiť sa a byť, existovať v spoločnosti, dorozumieť sa a porozumieť si.